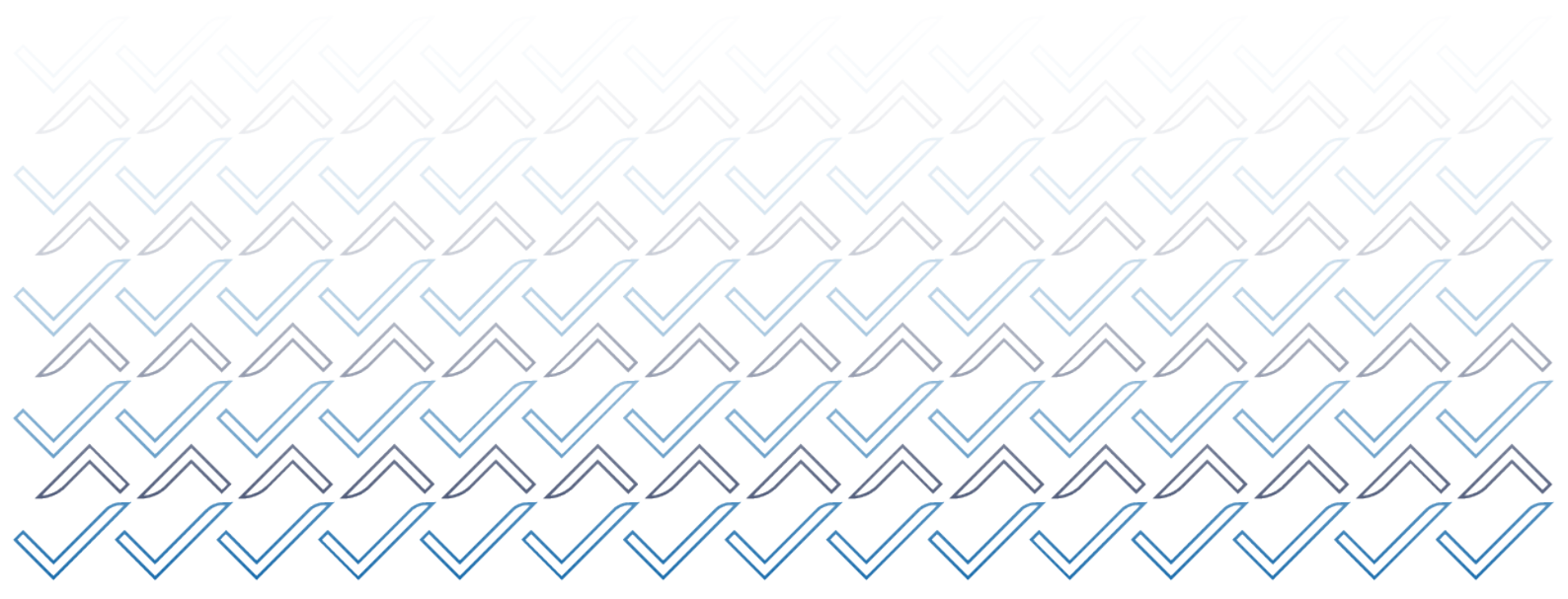

VALSTYBINIO AUDITO ATASKAITA

FINANSINIŲ PRIEMONIŲ (PASKOLŲ, GARANTIJŲ, RIZIKOS KAPITALO INVESTICIJŲ) TAIKYMAS TEIKIANT VALSTYBĖS PARAMĄ

2025 m. balandžio 4 d.

Nr. VAE-2

Valstybės kontrolė – aukščiausioji valstybinio audito institucija – prižiūri, ar teisėtai ir efektyviai valdomas ir naudojamas valstybės turtas ir kaip vykdomas valstybės biudžetas. Valstybės kontrolė, teikdama audito pastebėjimus ir rekomendacijas, skatina teigiamą ir veiksmingą valstybinio audito poveikį valstybės finansų valdymo ir kontrolės sistemai bei į rezultatus ir visuomenės poreikius orientuotam viešajam valdymui. Daugiau apie Valstybės kontrolės veiklą ir valstybinio audito rezultatus – interneto svetainėje www.valstybeskontrolė.lt.

Audito grupė: Rasa Kudžmienė (departamento vadovė), Kristina Vaivadienė (grupės vadovė), Viktoras Čižauskas, Irena Bagdžiūnienė, Inga Mulvinskienė (iki 2024-06-30), Jurgita Gedminienė (nuo 2024-08-01).

Valstybinio audito ataskaita pateikta: Lietuvos Respublikos Seimo Audito, Biudžeto ir finansų komitetams, UAB ILTE, Finansų, Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Krašto apsaugos, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Žemės ūkio ministerijoms.

TURINYS

PAGRINDINIAI FAKTAI	4
SANTRAUKA	5
ĮŽANGA	11
AUDITO REZULTATAI	13
1. SPRENDIMAI TAIKYTI FINANSINES PRIEMONES PRIIMAMI SIEKIANT FINANSUOTI PRIORITETINES VEIKLOS SRITIS	13
1.1. Tobulintinas finansinių priemonių planavimas	13
1.2. Tobulintina finansinių priemonių įgyvendinimo stebėseną	18
1.3. Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas sudaro sąlygas didinti prioritetinių veiklos sričių finansavimą	20
1.4. Tobulintina nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų valdymo priežiūra	23
2. YRA GALIMYBIŲ DIDINTI FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TAIKYMO EFEKTYVUMĄ	26
2.1. 60 proc. finansinėms priemonėms skirtą finansavimo nepanaudojama joms finansuoti	26
2.2. Tobulintinas finansinių priemonių gavėjų vertinimas	27
2.3. Tobulinamas finansų tarpininkų atrankos ir priežiūros vykdymas	31
2.4. Finansinių priemonių gavėjų skolų administravimas turi trūkumų	32
REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS	35
PRIEDAI	40

PAGRINDINIAI FAKTAI

105

finansines priemones 2024-12-31 valdė UAB ILTE

5,2 mlrd. Eur

numatyta skirti UAB ILTE valdomų finansinių priemonių finansavimui 2024-12-31

3,4 mlrd. Eur

gavėjams neišmokėta suma pagal įgyvendinamas finansines priemones 2024-12-31

35,6 mln. Eur

skolą iš finansinių priemonių UAB ILTE administravo 2024-12-31

14 iš 30

auditorių vertintų įgyvendinamų finansinių priemonių nepakankamai pagrįstos poreikio vertinimuose; taip prarandamos galimybės įsitikinti, kad finansinė priemonė tinkamai padengs rinkos trūkumą

Nė vienoje

iš 30 vertintų finansinių priemonių poreikio vertinimuose neįvertintas jau taikomų ar planuojamų taikyti subsidijų ir dotacijų galimas poveikis, todėl gali būti neužtikrinamas rezultatyvus finansinės priemonės įgyvendinimas

Tobulintina

nepriklausoma UAB ILTE skatinamojo finansavimo veiklos riziką ribojanti priežiūra, bendrovei plėtojant veiklą ir prisiimant naujas rizikas

60 proc.

laikinais laisvų pinigų iš finansinėms priemonėms išmokėto finansavimo investuota į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius, kaip leidžia teisės aktai

30,5 proc.

arba 9,5 mln. Eur išaugo UAB ILTE administruojama skola iš finansinių priemonių per 2024 m. 9 mėnesius

SANTRAUKA

Audito svarba

Finansinės priemonės teikiant paskolas, garantijas ir rizikos kapitalo investicijas yra svarbi valstybės paramos verslui, viešajam sektoriui ir žemės ūkiui dalis. Jomis siekiama skatinti ilgalaikes investicijas ir verslo plėtrą, šalies ekonominį augimą ir didinti konkurencingumą. Siekiant užtikrinti bendrą finansavimo strategiją ir efektyvesnį išteklių panaudojimą, 2023 m. finansines priemones teikusios keturios nacionalinės plėtros įstaigos buvo konsoliduotos į vieną, UAB ILTE, kuriai 2024-11-12 buvo suteiktas nacionalinio plėtros banko statusas. UAB ILTE 2024-12-31 valdė 105 finansines priemones, kurioms skirtas finansavimas siekė 5,2 mlrd. Eur.

Finansinės priemonės ypač aktualios įgyvendinant strateginius šalies tikslus tose srityse, kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus, vengiant šių priemonių ir subsidijų taikymo tai pačiai tikslinei grupei panašaus pobūdžio investicijoms. Lietuvos banko atlikto tyrimo duomenimis, įmonėms aktuali finansavimo šaltinių prieinamumo problema, o kredito prieinamumo įmonėms rodiklis atsilieka nuo kitų ES šalių. Siekiant šio tikslo, vienas iš veiksnių – didinti finansinių priemonių veiksmingumą.

Audito tikslas ir apimtis

Audito tikslas – įvertinti, ar finansinės priemonės (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) teikiant valstybės paramą valdomos efektyviai.

Pagrindiniai audito klausimai:

- ✓ ar sprendimai taikyti finansines priemones (paskolas, garantijas, rizikos kapitalo investicijas) priimami siekiant finansuoti prioritetines veiklos sritis;
- ✓ ar taikomos finansinės priemonės efektyviai prisideda prie verslo, viešojo sektoriaus ir žemės ūkio skatinimo sprendimų.

Audituojami subjektai:

- ✓ Lietuvos Respublikos finansų ministerija, formuojanti valstybės politiką finansų rinkų ir finansinių paslaugų srityje, organizuojanti, koordinuojanti ir kontroliuojanti jos įgyvendinimą¹, UAB ILTE akcininkui – valstybei – atstovaujanti institucija.
- ✓ UAB ILTE, vykdanči nacionalinio plėtros banko veiklą.
- ✓ Lietuvos Respublikos aplinkos, energetikos, ekonomikos ir inovacijų, krašto apsaugos, kultūros, socialinės apsaugos ir darbo, žemės ūkio ministerijos, atsakingos už vertintų finansinių priemonių poreikio nustatymą, įgyvendinimo priežiūrą.

¹ Lietuvos Respublikos finansų ministerijos nuostatų, patvirtintų Vyriausybės 1998-09-08 nutarimu Nr. 1088, 7.2 p.

Dėkojame už bendradarbiavimą audituojamiems subjektams, Lietuvos bankų asociacijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos banko, Konkurencijos tarybos atstovams.

Audituojamas laikotarpis – 2021–2024 m. III ketv. Siekdami įvertinti tendencijas ir pokyčius, kai kuriais atvejais naudojome ankstesnių ir 2024–2025 m. duomenis.

Auditas atliktas pagal tarptautinius aukščiausiųjų audito institucijų standartus. Audito apimtis ir taikyti metodai išsamiau aprašyti 2 priede (42 psl.).

Pagrindiniai audito rezultatai

Finansinės priemonės (paskolos, garantijos, rizikos kapitalo investicijos) teikiant valstybės paramą valdomos iš dalies efektyviai, nes reikia tobulinti finansinių priemonių poreikio ir poveikio vertinimus, vertinti jau taikomų ar planuojamų taikyti subsidijų ir dotacijų galimą poveikį; esant laikinai laisvų pinigų, užtikrinti jų panaudojimą kitoms finansinėms priemonėms ar valstybės veikloms. Nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimtų rizikų valdymo priežiūra padėtų užtikrinti tinkamą šios veiklos vykdymą.

1. Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas sudaro sąlygas didinti prioritetinių veiklos sričių finansavimą

- ✓ 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane numatoma skatinti 10 prioritetinių sričių, visos jos skatinamos ([1.1 poskyris](#), 13 psl.).
- ✓ 2023 m. konsolidavus keturias² nacionalines plėtros įstaigas, nacionalinis plėtros bankas UAB ILTE:
  - įgyvendina konsolidavimo tikslus (vieno langelio principas; tarptautinis žinomumas; stipri partnerystė su sektorinėmis ministerijomis; resursų mobilizavimas; stambių tarptautinių investuotojų pritraukimas; investavimo potencialo į strategiškai svarbias sritis didinimas) ir tęsia veiklas pagal naują UAB ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą³;
  - 2024-07-30⁴ iškeltus valstybės tikslus ir lūkesčius integravo į 2025–2030 m. strateginį veiklos planą, tačiau į jį neįtraukti šie svarbūs tikslai: konsoliduoti finansines priemones ir išnaudoti jų sąveiką; įvertinti galimybes pradėti vystomojo finansavimo veiklą užsienio šalyse. Neįtraukus šių tikslų, nebus numatytos veiklos jiems pasiekti;
  - minėtame strateginiame veiklos plane iškėlė strateginį tikslą – didinti finansavimo apimtį ir prieinamumą, užtikrinant, kad finansinės priemonės pasiektų kuo daugiau gavėjų. Tam numatoma plėsti bendrovės veiklą, siekiant ją finansuoti nuosavais

² UAB „Investicijų ir verslo garantijos“, UAB „Žemės ūkio paskolų, garantijų fondas“, UAB „Viešųjų investicijų plėtros agentūra“, UAB „Valstybės investicijų valdymo agentūra“.

³ UAB ILTE Stebėtojų tarybos 2024-01-14 sprendimu Nr. 2.

⁴ Finansų ministro 2024-07-30 įsakymu Nr. 1K-260 patvirtintas raštas „Dėl valstybės siekiamų tikslų UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ ir jos įmonių grupėje ir joms keliamų lūkesčių“.

pinigais iš įmonės balanso, pritraukiant daugiau privačių investicijų vykdant paskolų sekuritizaciją⁵. Atsižvelgiant į tai, tokia veiklos plėtra turės įtakos valstybės skolai.

Nauju UAB ILTE strateginio veiklos plano įgyvendinimas gali turėti reikšmingos įtakos valstybės biudžetui ir visuomenei. Bendrovės priimami sprendimai turi būti pagrįsti ir suderinti, jų įgyvendinimas – stebimas ([1.3 poskyris](#), 20 psl.).

2. Tobulintina nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų valdymo priežiūra

- ✓ UAB ILTE veiklai analogišką veiklą vykdo 5 (iš 6⁶) įstaigos, veikiančios Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Slovėnijoje, joms taikoma nepriklausoma veiklos riziką ribojanti priežiūra. Lietuvoje 2021–2024 m. UAB ILTE veiklos riziką ribojanti priežiūra nevykdyta. Nacionalinis reglamentavimas numato veiklos riziką ribojančią priežiūrą tik toms finansų įstaigoms, kurios teikia licencines finansines paslaugas, nustatytas Bankų ir Mokėjimų įstatymuose. Lietuvos bankas, Nacionalinio plėtros banko įstatyme nurodytas kaip priežiūros institucija, yra atsakingas už įstaigos įrašymą į to paties statuso įstaigų sąrašą, vadovų patikrinimą, vidaus kontrolės įvertinimą. UAB ILTE kas mėnesį ir ketvirtį vykdo portfelių kredito rizikų, turto ir fondų pinigų likvidumo vertinimus ir neteikia su jos veikla ar finansinės rizikos vertinimu susijusios informacijos išorės institucijoms. Vykdam nepakankamą nepriklausomą priežiūrą, gali būti neužtikrinamas tinkamas UAB ILTE skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų valdymas ([1.4 poskyris](#), 23 psl.).
- ✓ Nacionalinio plėtros banko įstatyme numatyta UAB ILTE galimybė savo veiklą finansuoti nuosavu kapitalu. UAB ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane numatoma plėsti bendrovės veiklą, siekiant bent 50 proc. viso įstaigos finansavimo nuosavais pinigais. Tokia UAB ILTE veikla bus susijusi su kredito įstaigoms būdingomis rizikomis, kurioms reikalinga nepriklausoma adekvati priežiūra ([1.4 poskyris](#), 23 psl.).

3. 60 proc. finansinėms priemonėms skirto finansavimo nepanaudota joms finansuoti

- ✓ 30 auditorių vertintoms įgyvendinamoms finansinėms priemonėms planuojama skirti 5311,8 mln. Eur, iš jų 3271,6 mln. Eur (arba 62 proc.)⁷ dar nepaskirstyta galutiniams naudos gavėjams. 987,7 mln. Eur (60 proc. iš 1652,4 mln. Eur) – 10 fondų fondams, iš kurių finansuojamos šios priemonės, skirto finansavimo UAB ILTE sprendimu investuota į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius⁸. Per 2024 m. 9 mėnesius iš investicinės veiklos gauta 45,5 mln. Eur pajamų. Galimybė investuoti laikinai laisvus pinigus atsiranda, kai priemonių finansavimas gaunamas anksčiau, nei sudaromos

⁵ „Sekuritizacija yra procesas, kurio metu kredito įstaiga apjungia kelias finansinio turto rūšis (pavyzdžiui, paskolas) ir per specialiai sekuritizavimui įsteigtą bendrovę paverčia jas likvidžiais finansiniais vertybiniais popieriais (pavyzdžiui, obligacijomis) ir juos parduoda kapitalo rinkose. Investuotojai, nusipirkę tokius vertybinius popierius, įgyja teisę į sekuritizacijos metu apjungtų paskolų ar kitų finansinio turto rūšių generuojamus pinigų srautus. Jie įsigytus vertybinius popierius bet kada gali parduoti kitiems investuotojams.“ Prieiga per internetą: <https://www.lba.lt/lt/apie-mus/asociacijos-naujienos/lietuvos-banku-asociacija-rinkai-pristato-finansinio-turto-sekiuritizacijos-gaires> (žiūrėta 2024-12-09).

⁶ Bpifrance, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Landwirtschaftliche Rentenbank, Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), Slovenska izvozna in razvojna banka (SID Bank).

⁷ 2024-09-30 duomenimis.

⁸ Numatyta Laikinais laisvų valstybės piniginių išteklių investavimo taisyklėse, patvirtintose finansų ministro 2001-02-28 įsakymu Nr. 49 (nuo 2024-09-17 – pagal finansų ministro 2023-05-08 įsakyme Nr. 1K-180 „Dėl Lietuvos Respublikos valstybės išdo įstatymo įgyvendinimo“ nurodytą laikinai laisvų lėšų investavimo tvarką).

sutartys su pareiškėjais. Europos Sąjungos laikinai laisvi pinigai negali būti paskirstomi kitur, išskyrus investavimą į terminuotus indėlius ar Vyriausybės vertybinius popierius. Kitiems valstybės biudžeto ir iš trečiųjų šalių pritrauktiems pinigams šis reikalavimas netaikomas. Nesant sudarytų sąlygų (teisinio pagrindo) laikinai nenaudojamus pinigus (išskyrus pinigus, kuriems taikomas Europos Sąjungos reglamentavimas) paskirstyti atsižvelgiant į finansinių priemonių įgyvendinimo eigą, neužtikrinamas optimalus valstybės piniginių išteklių panaudojimas tikslams pasiekti ([2.1 poskyris](#), 26 psl.).

4. Tobulintinas finansinių priemonių planavimas, jų įgyvendinimo stebėseną ir poveikio vertinimas

- ✓ Finansinių priemonių planavimui būtinas dėmesys:
  - 47 proc. (14 iš 30) įgyvendinamų finansinių priemonių poreikio ar išankstinio (*ex ante*) vertinimo dokumentuose pagrįstos nepakankamai: nurodyta tik priemonės paskirtis ir (ar) finansavimo projekcija, nėra paaiškinimų dėl nustatyto finansavimo trūkumo ir poreikio. Nepakankamai pagrindžiant šiuos vertinimus, finansinės priemonės gali būti kuriamos neatsižvelgiant į realias rinkos sąlygas, jų poveikis tikslinėms grupėms gali būti ribotas ([1.1 poskyris](#), 13 psl.);
  - nėra vienoje iš 30 auditorių vertintų finansinių priemonių poreikio vertinimuose neįvertintas jau taikomų ar planuojamų taikyti subsidijų ir dotacijų galimas poveikis planuojamoms finansinėms priemonėms. Šalia UAB ILTE įgyvendinamų finansinių priemonių ministerijos skirsto panašios paskirties paramą subsidijų forma, kuri konkuruoja su finansinėmis priemonėmis. 2021–2024 m. 1 684 subjektai pasinaudojo ir vertintomis finansinėmis priemonėmis, ir parama iš kitų šaltinių; jiems suteikta kita valstybės parama siekė 642,6 mln. Eur. Nevertinant kitos valstybės paramos poveikio ir kuriant finansines priemones, kurios iš esmės atitinka jau taikomą ar planuojamą taikyti valstybės paramą kita forma, nebus užtikrintas finansinių priemonių taikymo tikslingumas ([1.1 poskyris](#), 13 psl.).
- ✓ Finansinių priemonių stebėseną tobulintina:
  - 7 (iš 8 vertintų) ministerijų⁹ dokumentuose numatyti su finansine parama (skatinimu) susiję pažangos uždaviniai, priemonės, rodikliai, tačiau jų pasiekimas nestebimas. Nestebint skatinamojo finansavimo veiklai skirtų rodiklių, neįvertinama šios veiklos nauda ir poveikis ekonomikai.
  - Fondų fondų valdymo priežiūrai atlikti steigiami priežiūros komitetai. Jiems UAB ILTE 2021–2024 m. teikė finansinių priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitas, tačiau šie komitetai nesvarstė klausimų, susijusių su finansinei priemonei skirtu ir panaudoto finansavimo neatitikimais. Taip neišnaudojamos galimybės imtis veiksmų esant mažėjančiam finansinės priemonės teikimo intensyvumui. Ministerijos nurodė nepriėmusios finansinių priemonių finansavimo pakeitimo kitų sprendimų, nei siūlė priežiūros komitetai ([1.2 poskyris](#), 18 psl.).
- ✓ 2021–2024 m. III ketv. baigtų 3 finansinių priemonių tikslų pasiekimo, poveikio ekonomikai vertinimai neatlikti. Nevertinant finansinių priemonių, joms pasibaigus sudėtinga nustatyti, ar jos pasiekė keltus tikslus, ar padengė rinkos trūkumą ([1.2 poskyris](#), 18 psl.).

⁹ Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Finansų, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Žemės ūkio ministerijos.

5. Finansinės priemonės skatina verslą, viešąjį sektorių ir žemės ūkį, tačiau yra galimybių jas taikyti efektyviau

- ✓ Tobulintinas finansinių priemonių gavėjų vertinimas:
  - finansinių priemonių galutiniai naudos gavėjai atitinka reikalavimus joms gauti, priimant sprendimus dėl finansavimo suteikimo atsižvelgiama į gavėjo kreditingumą. 2 (iš 3) finansinėse priemonėse nustatėme atvejų, kai, esant aukštam gavėjo rizikingumui, buvo priimtas sprendimas suteikti finansavimą, jiems pritaikytos papildomos priemonės rizikai valdyti (gavėjo vekselis, kito turto įkeitimas, finansinės institucijos garantinis ar laidavimo raštas) ([2.2 poskyris](#), 27 psl.);
  - 5 finansinėse priemonėse nustatytas leidžiamo paraiškos vertinimo termino viršijimas nuo 3 iki 95 proc. paraiškų vertinimo atvejų. Priemonėje „Milijardas verslui“ paraiškų vertinimo terminas nenustatytas, per 5 mėn. (iki 2024-09-30) nebuvo pasirašyta nė viena sutartis. Kai UAB ILTE pareiškėjų prašo patikslinti pateiktus duomenis ar pateikti papildomą informaciją ir nenustato maksimalaus dokumentų teikimo ir (ar) tikslinimo termino, bendra paraiškos vertinimo trukmė gali užsitęsti 3 mėnesius ir daugiau. Ilgai vertinant paraiškas, parama gali būti suteikiama ne tuo metu, kai jos labiausiai reikia ([2.2 poskyris](#), 27 psl.).
- ✓ Finansų tarpininkai įgyvendino 14 iš 30 auditorių vertintų finansinių priemonių. Visi dalyvavę tarpininkai įvertinti pagal finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvade nustatytus reikalavimus. UAB ILTE įgyvendina veiksmus, kurie padeda stiprinti finansų tarpininkų priežiūrą: 2023–2024 m. atliko 8 patikras, kurių metu buvo tikrinami ir finansų tarpininkai; nuo 2024 m. birželio mėn. pradėtos rengti finansų tarpininkų priežiūros ataskaitos, kuriose nurodomi nustatyti finansų tarpininkų pažeidimai ir jos svarstomos UAB ILTE valdyboje; finansų tarpininkų priežiūrai pasitelkiamas UAB ILTE vidaus auditas ([2.3 poskyris](#), 31 psl.).
- ✓ 2024-09-30 UAB ILTE administravo 11 finansinių priemonių skolas, kurios per 2024 m. 9 mėnesius išaugo 30,5 proc. (nuo 31,3 mln. Eur iki 40,8 mln. Eur), o didžiausią jų sumos dalį sudarė nemokių klientų skolas (45,5 proc.). 5 (iš 11) priemonių finansavimo sutartyse nustatytas priimtinas priemonių taikymo nuostolingumas; taikant vieną priemonę, jis viršytas 0,14 procentinio punkto. 10 iš 15 nagrinėtų skolų išieškojimo veiksmai vykdyti vidutiniškai nuo 64 iki 143 dienų ilgiau, nei nustatyta. Finansų tarpininkai teikia UAB ILTE informaciją apie jų administruojamas problemines skolas. 163 iš 268 (61 proc.) šių skolų atsirado prieš 90 kalendorinių dienų ir anksčiau. Yra skolų, susidariusių nuo 2021 m. Išieškojimo veiksmy ar skolų perėmimo vėlavimas daro neigiamą įtaką tinkamam skolų administravimui ir rizikos valdymui ([2.4 poskyris](#), 32 psl.).

Pokyčiai audito metu

UAB ILTE generalinio direktoriaus 2024-11-21 įsakymu priimta nauja skolų išieškojimo ir administravimo tvarka, kurioje nurodytas už skolų išieškojimą ir administravimą atsakingas departamentas, konkretūs terminai ir procedūrų sekos. Tarp pranešimų ir ieškinio pateikimo apibrėžti veiksmų intervalai, kurie sutrumpintų skolų valdymo laiką.

Rekomendacijos

Finansų ministerijai

1. Siekiant tinkamai valdyti UAB ILTE vykdomo skatinamojo finansavimo prisiimamas rizikas, tobulinti nepriklausomos UAB ILTE veiklos riziką ribojančių vidaus valdymo ir kontrolės priemonių ir (ar) reikalavimų laikymosi priežiūros atlikimą (nustatyti veiklos riziką ribojančius ir priežiūros procedūrų, kapitalo pakankamumo ir likvidumo rodiklių reikalavimus, jų stebėsenos tvarką ir pan.) (2-asis audito rezultatas).
2. Siekiant efektyviau panaudoti valstybės biudžeto pinigus (išskyrus pinigus, kuriems taikomas Europos Sąjungos reglamentavimas), sudaryti sąlygas (teisinį pagrindą) sprendimams priimti dėl laikinai laisvų pinigų panaudojimo kitoms finansinėms priemonėms (3-iasis audito rezultatas).
3. Siekiant efektyviai taikyti finansines priemones, užtikrinti, kad poreikio ar išankstiniuose (*ex ante*) vertinimuose būtų įvertinamas suderinamumas su kita valstybės parama (dotacijomis ir subsidijomis) taip, kad ji skatintų naudotis kuriama finansine priemone, o ne konkuruotų su ja (4-asis audito rezultatas).
4. Siekiant įvertinti finansinių priemonių taikymo efektyvumą ir numatytų tikslų pasiekimą, nustatyti, kad būtų atliekamas finansinių priemonių naudos, tikslų pasiekimo, poveikio rinkai vertinimas (4-asis audito rezultatas).

UAB ILTE

5. Siekiant operatyvesnio finansinei priemonei skirto finansavimo paskirstymo, nustatyti:
  - 5.1. siektinus paraiškų vertinimo terminus visoms finansinėms priemonėms;
  - 5.2. siektinus terminus pareiškėjui dėl jo pateiktos informacijos patikslinimo ar papildomos informacijos pateikimo (5-asis audito rezultatas).

Finansų ministerijai ir UAB ILTE raštu teikėme pasiūlymus dėl ataskaitų apie finansinių priemonių įgyvendinimą turinio ir teikimo ministerijoms periodiškumo¹⁰. UAB ILTE atkreipėme dėmesį į galutinių naudos gavėjų, dalyvaujančių socialinio poveikio projektuose, priežiūros vykdymą¹¹.

Rekomendacijų įgyvendinimo priemonės ir terminai, laukiamas audito poveikis ir pokyčių vertinimo rodikliai pateikti ataskaitos dalyje „Rekomendacijų įgyvendinimo planas“ (planas, 35 psl.). Aktualia informacija apie rekomendacijų įgyvendinimo būklę, rezultatus ir įvykusius pokyčius skelbiama atvirose duomenyse, Valstybės kontrolės interneto svetainėje <https://www.valstybeskontrolė.lt/LT/AtviriDuomenys>.

¹⁰ Valstybės kontrolės 2025-04-03 raštas Nr. SD-(210-9.3.1-E-6224)-263 „Dėl valstybinio audito metu nustatytų dalykų“.

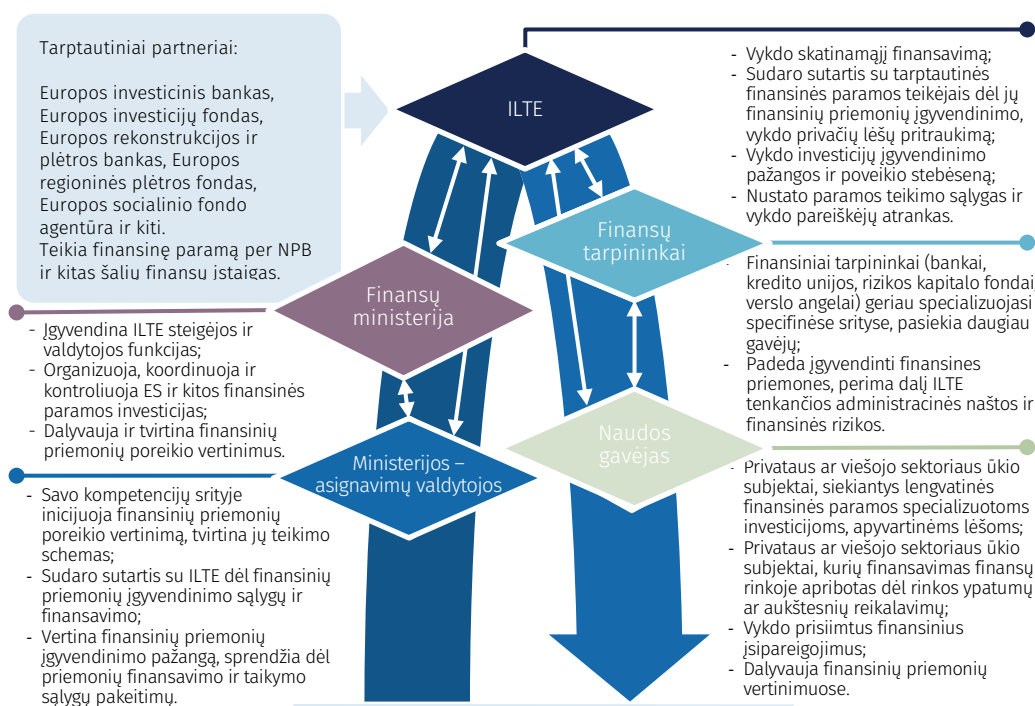
¹¹ Valstybės kontrolės 2025-04-03 raštas Nr. SD-(210-9.3.1-E-6224)-262 „Dėl valstybinio audito metu nustatytų dalykų“.

JŽANGA

Skatinamojo finansavimo veikla – valstybės ir savivaldybių biudžetų, ES ir kitų tarptautinių finansų institucijų finansuojamas paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų įgyvendinimas srityse, kurių plėtrą Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ar neoptimalus¹². Ši veikla įgyvendinama taikant skatinamąsias finansines priemones (toliau – finansinės priemonės), kurios priskiriamos valstybės paramai. Lietuvoje skatinamojo finansavimo veiklą vykdo Nacionalinis plėtros bankas (toliau – NPB) – UAB ILTE¹³ (toliau – ILTE).

Taikant finansines priemones dalyvauja ministerijos, kurios, būdamos asignavimų valdytojos, inicijuoja priemonių poreikio vertinimą, sudaro fondų fondo, kurio pinigais numatoma finansuoti finansinę priemonę, priežiūros komitetą, stebi jų taikymo pažangą¹⁴, NPB, kuris įgyvendina sutartas finansines priemones, informuoja asignavimų valdytojus apie priemonių įgyvendinimo pažangą¹⁵, ir pareiškėjai (naudos gavėjai), kurie naudojami skatinamojo finansavimo parama¹⁶. Skatinamojo finansavimo veikloje gali dalyvauti tarptautiniai partneriai, finansų tarpininkai (1 pav.).

1 pav. Finansinių priemonių taikymo dalyviai ir jų funkcijos

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

¹² Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 2 str. 5 ir 6 p.

¹³ Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 2 str. 3 p., 5 str.

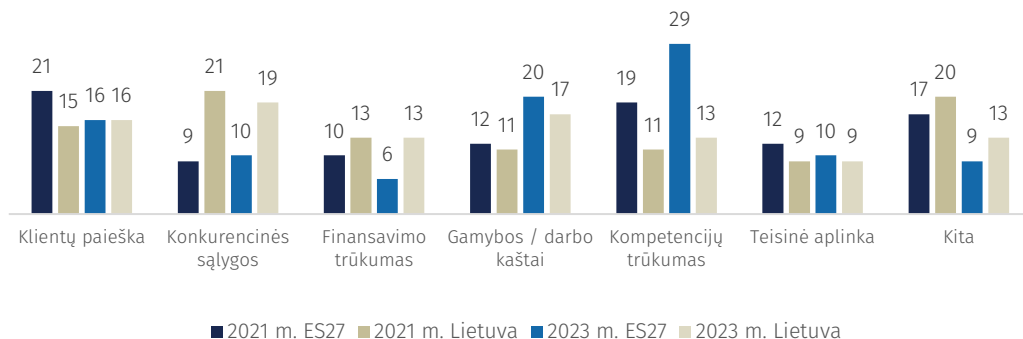
¹⁴ Vyriausybės 2018-09-12 nutarimu Nr. 910 „Dėl Lietuvos Respublikos nacionalinių plėtros įstaigų įstatymo ir Lietuvos Respublikos inovacijų skatinimo fondo įstatymo įgyvendinimo“ patvirtinto Nacionalinės plėtros įstaigos skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos aprašo 4 p., Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklių 3.1, 4, 5, 10, 11, 15 ir 16 p.

¹⁵ Nacionalinio plėtros banko įstatymas Nr. XIV-3098, 6 str. 1 d. 1, 5, 6, 7 p.

¹⁶ Nacionalinio plėtros banko įstatymas Nr. XIV-3098, 6 str. 3 d.

Lietuvoje 2021–2023 m. finansavimo trūkumas išliko nepakitęs: finansavimo trūkumą, kaip didžiausią problemą, nurodė 13 proc. apklaustų įmonių¹⁷. Prie kitų problemų Lietuvos įmonės nurodė COVID-19 pasekmes (2 pav.).

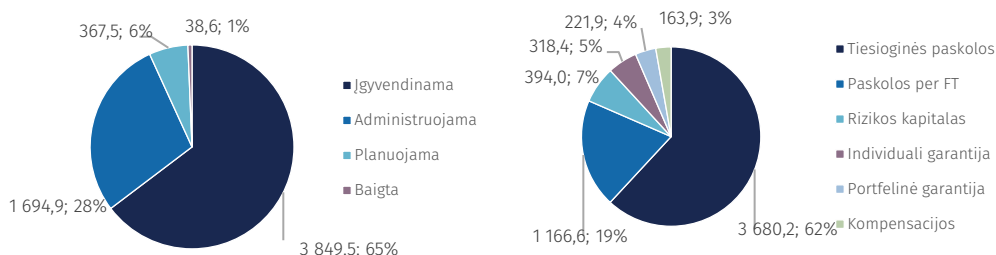
2 pav. Apklaustų įmonių, patiriančių svarbiausias problemas Lietuvoje ir ES, dalis (proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal įmonių galimybių gauti finansavimą tyrimo duomenis

2024 m. III ketv. pabaigoje ILTE valdė 114 finansinių priemonių, kurių finansavimui numatyta skirti 5 950,5 mln. Eur (3 pav.). Visos finansinės priemonės taikomos verslui, viešajam sektoriui ir žemės ūkiui skatinti.

3 pav. Finansinių priemonių struktūra pagal jų būseną ir rūšis 2024-09-30 (mln. Eur. ir proc.)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis 2024-09-30

2024 m. III ketv. pabaigoje ILTE valdė 30 (iš 114) įgyvendinamų finansinių priemonių. Joms numatytas finansavimas sudarė 65 proc. viso finansavimo (1 lentelė). 2024 m. I–III ketv. įgyvendinamoms finansinėms priemonėms ILTE paskirstė 267,3 mln. Eur finansavimo¹⁸.

1 lentelė. Finansinių priemonių struktūra pagal taikymo sektorius ir jų būseną 2024-09-30

	Verslas		Viešasis sektorius		Žemės ūkis	
	Iš viso	Įgyvendinama	Iš viso	Įgyvendinama	Iš viso	Įgyvendinama
Finansinių priemonių skaičius, vnt.	74	22	22	4	18	4
Numatytas finansavimas, mln. Eur	4 065,1	2 657,40	1 326,9	920	558,5	272,1

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis 2024-09-30

¹⁷ Įmonių galimybių gauti finansavimą tyrimas, duomenys ir apklausos, 2021–2023 m. rezultatai. Prieiga per internetą: https://single-market-economy.ec.europa.eu/access-finance/data-and-surveys-safe_en (žiūrėta 2024-12-13).

¹⁸ ILTE panaudotos lėšos. Prieiga per internetą: <https://ilte.lt/apie-mus/statistika-tyrimai-analizes/ilte-panaudotos-lesos/59> (žiūrėta 2025-02-24).

AUDITO REZULTATAI

1. SPRENDIMAI TAIKYTI FINANSINES PRIEMONES PRIIMAMI SIEKIANT FINANSUOTI PRIORITETINES VEIKLOS SRITIS

1.1. Tobulintinas finansinių priemonių planavimas

1. Valstybės vystymosi kryptys grindžiamos ilgalaikiais valstybės raidos prioritetais, skirtais valstybės pažangos vizijai įgyvendinti ir Vyriausybės veiklos prioritetais, kuriuos Vyriausybė planuoja įgyvendinti tam tikru laikotarpiu konkrečioje valstybės veiklos srityje. 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane¹⁹, siekiant pirmojo strateginio tikslo – pereiti prie mokslo žiniomis, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą, – numatyta taikyti skatinamąsias finansines priemones finansavimo rinkos sąlygomis nepakankamumui ir (ar) neoptimalumui padengti, aktyviai ieškoti tarptautinių, institucinių ir privačių investuotojų, stiprinti valstybės ir privačių bei institucinių investuotojų partnerystę.

10 sričių, kurių plėtrą norima skatinti, taikytos finansinės priemonės

2. Vertindami, ar pasirinktos sritys, kurių plėtrą norima skatinti, suderintos su valstybės prioritetais ir ar visos nuo 2021 m. pradėtos taikyti finansinės priemonės yra skirtos tik toms sritims, kurių plėtrą norima skatinti²⁰, nustatėme, kad 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane numatoma skatinti 10 sričių (2 lentelė).

2 lentelė. 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane numatytos skatinti sritys

Eil. Nr.	Nacionaliniame pažangos plane numatytos skatinti veiklos	Sritys
1.	Vidaus paklausa ir eksportas, regioninės rinkos likvidumo ir tiekėjų konkurencijos didinimas	Prekyba ir eksportas, konkurencija
2.	Inovacijos ir moksliniai tyrimai, perėjimas prie žiedinės ekonomikos, išteklių produktyvumo didinimas	MTEPI, produktyvumas, konkurencija
3.	Ekonominio vystymosi neigiamo poveikio aplinkai mažinimas, naujų žaliosios ekonomikos sričių plėtra, verslo atsakomybės skatinimas, tvaraus, aplinkosauginiu požiūriu atsakingo ūkininkavimo skatinimas	Žalioji ekonomika, aplinkosauga
4.	Ekonomikos ir visuomenės skaitmeninimas	Skaitmeninimas, įgūdžių lavinimas
5.	Užsienio lietuvių, migrantų, tautinių mažumų integracija	Socialinė apsauga
6.	Kultūros ir kūrybinės industrijos	Kultūros plėtra
7.	Sveikatos išsaugojimas ir stiprinimas	Sveikatos apsauga
8.	Efektyvesnių ir modernesnių energijos gamybos priemonių diegimas, tiekimo ir vartojimo technologijos	Atsinaujanti energija
9.	Pastatų ir jų šildymo sistemų atnaujinimas (modernizavimas), palankių techninių, organizacinių ir finansinių sąlygų užtikrinimas	Pastatų renovacija

¹⁹ Patvirtintas Vyriausybės 2020-09-09 nutarimu Nr. 998.

²⁰ Nacionalinių plėtros įstaigų skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos aprašas, patvirtintas Vyriausybės 2018-09-12 nutarimu Nr. 910, 3 p.

Eil. Nr.	Nacionaliniame pažangos plane numatytos skatinti veiklos	Sritis
10.	Bendradarbiavimo ir finansavimo gynybos srityje stiprinimas	Gynyba

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

3. 4 iš 10 numatomų skatinti veiklų (sričių) finansinėmis priemonėmis nenumatyta skatinti (4 priedas):
- ✓ visuomenės skaitmeninimo;
  - ✓ užsienio lietuvių, tautinių mažumų ar kitų šalių migrantų integracijos (išskyrus priemones, kurios taikomos tik Ukrainos piliečiams, turintiems leidimą gyventi Lietuvoje);
  - ✓ kultūros ir kūrybinių industrijų;
  - ✓ sveikatos apsaugos. Yra priemonė, skirta ligų prevencijai, visuomenės sveikatinimui, pacientų teisių gynimui ir tarpusavio pagalbos stiprinimui. Ją taikant finansinės priemonės gavėjo veikla turi atitikti socialinio poveikio projektui keliamus reikalavimus.
4. 2018 m. atliktame tyrime apie skatinamojo investavimo strategijas vietos infrastruktūros sektoriuje nurodyta, kad 2018–2023 m. investicijos į sveikatos, švietimo ir socialinę infrastruktūrą yra mažai gyvybingos, joms sudėtinga pritraukti pinigus²¹. 2023 m. Verslo srities planuojamų finansinių priemonių išankstinio vertinimo ataskaitoje nurodoma, kad papildomų finansinių priemonių kūrimas kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriaus įmonėms ateinančius 3–5 metus yra netikslingas²².
5. Finansinėmis priemonėmis gali būti skatinamos sritys, kurios planavimo dokumentuose iš anksto nenumatytos, kai tam yra objektyvių priežasčių. Pavyzdžiui, 2022 m. buvo pradėtos taikyti trys finansinės priemonės²³ dėl COVID-19 pandemijos ir pablogėjusios geopolitinės situacijos, dėl kurios verslas turėjo peržiūrėti prekių ir paslaugų tiekimo grandines su Kinija ir Rusija. Šios priemonės jau baigtos taikyti.

Strateginiuose dokumentuose trūksta su skatinimo forma ir pažanga susijusių rodiklių

6. Siekdami įvertinti, ar strateginiuose dokumentuose nustatyti su skatinimo forma ir pažanga susiję rodikliai yra pasiekti²⁴, nustatėme, kad 2021–2030 m. nacionaliniame pažangos plane yra 62 (iš 320) poveikio rodikliai, skirti įgyvendinti 18 (iš 88) nacionalinio pažangos plano uždavinių ir pasiekti 5 (iš 10) tikslus²⁵. Nė vienas nustatytas poveikio rodiklis nėra tiesiogiai susijęs su skatinamojo finansavimo veiklos produkto rodikliu.

²¹ 2018 m. atliktas skatinamojo investavimo strategijos vietos infrastruktūros sektoriuje 2018–2023 m. vertinimas. Prieiga per internetą: <https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/FM%20vietos%20infrastrukturos%20strategija.pdf> (žiūrėta 2024-12-14).

²² 2023 m. Verslo srities planuojamų finansinių priemonių išankstinio vertinimo ataskaitos atskirasis priedas apie finansinių priemonių kultūros ir kūrybinių industrijų sektoriuje vertinimą.

²³ „Tiesioginės COVID-19 paskolos II etapas“, „Tiesioginės paskolos nuo karo nukentėjusiems verslo subjektams“, „Tiesioginės paskolos nuo trečiųjų šalių veiksmų nukentėjusiems verslo subjektams“.

²⁴ Strateginio valdymo įstatymas, 5 str. 1 d.

²⁵ 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano 1 priedas.

Vyriausybės strateginės analizės centro duomenimis²⁶, 48 iš 62 rodiklių nestebimi arba nėra reikalingo detalumo duomenų apie rodiklių reikšmes, 10 rodiklių reikšmės nesiekia numatytos pažangos, 4 rodiklių reikšmės atitinka pažangos projekcijas (5 priedas).

7. Išnagrinėję 8 ministerijų²⁷, kurių kompetencijų srityse yra 30 vertintų finansinių priemonių, strateginius veiklos planus, plėtros programas ir veiklos ataskaitas, nustatėme, kad 7 ministerijų²⁸ dokumentuose numatyti su finansine parama (skatinimu) susiję pažangos uždaviniai ir priemonės, jų rodikliai, tačiau jie nestebimi visa apimtimi. Tik Ekonomikos ir inovacijų ir Žemės ūkio ministerijos numatė tiesiogiai su finansinių priemonių taikymu susijusias pažangos priemones ir rodiklius (6 priedas).
8. Finansų ministerija 2021–2023 m. veiklos ataskaitose nepateikė informacijos, susijusios su šių uždavinių įgyvendinimu, numatytu 2022–2030 m. tvarių viešųjų finansų plėtros programoje ir veiklos strateginiuose dokumentuose: didinti viešųjų finansų ir valstybės turto valdymo ir panaudojimo efektyvumą (užtikrinant finansavimo mažoms ir vidutinėms įmonėms prieinamumą, pritraukiant privačias investicijas), didinti investicijas į svarbiausias Lietuvos reformas (pritraukiant privačias investicijas strateginėms sritims, kuriose nustatytas investavimo trūkumas), užtikrinti efektyvias ES ir kitos tarptautinės finansinės paramos investicijas.
9. Finansų ministerijos dokumentuose nenurodomi taikomi veiksmai, skirti finansinių priemonių poveikiui valstybės skolai vertinti, o skolos valdymo statistikoje²⁹ nedetalizuojama, kokią dalį vidaus ir užsienio paskolų sudaro pinigai, skirti finansinėms priemonėms įgyvendinti. Finansų ministerija 2021–2024 m. (iki 2024-09-30) pervedė ILTE 458,9 mln. Eur iš Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės paskolos. Finansų ministerijos paaiškinimu, Valstybės išdo departamentas neatlieka analizės, kokia skolos dalis tenka finansinėms priemonėms finansuoti: dalį finansavimui skirtų sumų ILTE gauna iš biudžeto, todėl nėra būdo atskirti, ar jos yra skolintos, ar ne. Kadangi biudžetas yra deficitinis, Finansų ministerijos teigimu, mokėjimuose yra dalis skolintų pinigų, tad finansavimas skolintomis sumomis gali būti didesnis.
10. Skatinamojo finansavimo veiklos stebėseną svarbi siekiant didinti finansų valdymo ir panaudojimo efektyvumą, todėl būtina stebėti tam skirtus rodiklius, atsižvelgiant į finansinių priemonių taikymo naudą ir jų poveikį ekonomikai, valstybės skolai.

47 proc. (14 iš 30) įgyvendinamų finansinių priemonių nepakankamai pagrįstos poreikio vertinimu

11. Vertindami, ar visi nuo 2021 m. priimti sprendimai dėl finansinių priemonių yra pagrįsti poreikio arba *ex ante* vertinimais (tais atvejais, kai numatomos naujos finansiškai gyvybingos investicijos, kurioms neteikiamas pakankamas finansavimas iš rinkos

²⁶ 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų poveikio rodiklių stebėsenos ataskaita, 2024 m. Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA).

²⁷ Aplinkos, Finansų, Energetikos, Krašto apsaugos, Ekonomikos ir inovacijų, Kultūros, Žemės ūkio, Socialinės apsaugos ir darbo ministerijos.

²⁸ Aplinkos, Ekonomikos ir inovacijų, Energetikos, Finansų, Kultūros, Socialinės apsaugos ir darbo, Žemės ūkio ministerijos.

²⁹ Finansų ministerijos Valstybės skolos valdymo informacija. Apžvalgos ir statistika. Prieiga per internetą: <https://finmin.lrv.lt/lt/veiklos-sritys/valstybes-skolos-valdymas/apzvalgos-ir-statistika/> (žiūrėta 2025-01-02).

šaltinių³⁰), nustatėme, kad 3 iš 30 vertintų finansinių priemonių neturi poreikio ar išankstinio (*ex ante*) vertinimo dokumentų, ir tam yra pagrįstų priežasčių:

- ✓ 1 atveju ministerija paaiškino, kad finansinei priemonei nebuvo parengtas pagrindimas, nes „Individualios garantijos žemės ūkio subjektams“ priemonė pradėta taikyti remiantis Žemės ūkio paskolų garantijų fondo nuostatais³¹ iki Skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos patvirtinimo, vėliau šiai priemonei patvirtinta taikymo schema³²;
  - ✓ 2 atvejais finansines priemones „Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde“ ir „Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2“ inicijavo Europos investicijų fondas. Pirmoji pradėta taikyti iki Skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos patvirtinimo.
12. Nagrinėdami 27 (iš 30) finansinių priemonių poreikio (*ex ante*) vertinimo dokumentus, nustatėme:
- ✓ 4 finansinės priemonės³³ aprašytos pakankamai detalai nurodant įvairius priemonių taikymo aspektus;
  - ✓ 9 finansinės priemonės³⁴ aprašytos nurodant bazinius jų taikymo aspektus;
  - ✓ 14 finansinių priemonių³⁵ aprašytos nenurodant pakankamo jų pagrindimo ar poveikio, apsiribota priemonės paskirtimi ir (arba) finansavimo projekcija (4 priedas).
13. Nepakankamai pagrindžiant finansinių priemonių vertinimus, finansinės priemonės gali būti kuriamos neatsižvelgiant į realias rinkos sąlygas, jų poveikis tikslinėms grupėms gali būti ribotas, o pinigų paskirstymas – neoptimalus. Tinkamas poreikio vertinimas prisidėtų prie pagrįsto skatinamosios finansinės priemonės planavimo, siekiant jos veiksmingumo ir tikrųjų poreikių atitikimo.

Nė vienoje iš 30 finansinių priemonių nebuvo įvertinta jau taikomų ar planuojamų taikyti kitų valstybės paramos formų (subsidių ir dotacijų) galimas poveikis tam pačiam tikslui pasiekti

14. Vertinome, ar visais atvejais sprendimai dėl finansinės priemonės taikymo yra pagrįsti įvertinant taikomas ar planuojamas taikyti kitas valstybės paramos formas tam pačiam

³⁰ Nacionalinių plėtros įstaigų skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos aprašas, 3 p.

³¹ Vyriausybės 1997-08-22 nutarimas Nr. 912 „Dėl Žemės ūkio paskolų garantijų fondo“.

³² Vadovaujantis Europos Bendrijos sutarties 87 ir 88 str., žemės ūkio ministro 2019-11-14 įsakymu Nr. 3D-624 patvirtinti Individualių garantijų finansų įstaigoms dėl ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste, teikiamų paskolų ir lizingo paslaugų teikimo nuostatai.

³³ „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“, „Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų)“, „Kultūros paveldo fondas 2021–2027“ ir „Eksperto kredito garantijos“.

³⁴ „Pasidalytos rizikos paskolos“, „Dalyvavimas NATO inovacijų fonde“, „Garantijos pradedantiesiems verslą“ / „Individualios garantijos paskoloms“, „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“, „Plėtros fondas II“, „Portfelinės garantijos 3“, „Paskolos investicijoms (įskaitant tvarioms) į žemės ūkio valdas“, „Paskolos jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“, „Ko-investicinis fondas“.

³⁵ Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“, „Akceleratorius 2“, „Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams“, „Paskolos energetikos bendrijoms“, „MLInvest“, „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“, „Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų emisijas“, „Garantijų fondas 3“, „Atviras kreditų fondas III“, „Plėtros fondai III“.

tiksliui pasiekti³⁶. Nustatėme, kad nė viename iš atrinktų 30 finansinių priemonių poreikio ar išankstinio (*ex ante*) vertinimo dokumentų neatliktas tuo metu taikytų subsidijų galimo poveikio planuojamų finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatyvumui vertinimas. Nors vertinimuose pateikiamos atitinkamoje srityje taikomos ar taikytos subsidijos, jų suma, galimybės finansinę priemonę taikyti tik kartu su finansine priemone, tačiau to neužtenka norint pagrįsti paramos formų suderinamumą ir siekti, kad jos nekonkuruotų tarpusavyje, o prioritetas būtų teikiamas finansinėms priemonėms. 20 finansinių priemonių buvo vertinta, ar reikalinga subsidija, kuri padėtų įgyvendinti planuojamą finansinę priemonę. Tokiu atveju subsidija būtų taikoma tik kartu su finansine priemone tam pačiam tikslui, bet būtų skirta skirtingoms išlaidoms finansuoti.

Finansinės priemonės ir kitos paramos formos derinimo pagrindimo dokumente pavyzdys

Taikant finansinę priemonę „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“, numatytos subsidijos ir kompensacijos: 100 proc. subsidija – statybų techninei priežiūrai, projekto parengimo darbams, administravimo išlaidoms, 30 proc. kompensacija – energinį efektyvumą didinančioms priemonėms, 20 proc. papildoma kompensacija – šildymo ir karšto vandens sistemos atnaujinimui.

Taikant finansinę priemonę „Paskolos energetikos bendrijoms“, numatyta skirti iki 100 tūkst. Eur projektui, kaip dotaciją techninei pagalbai.

15. Nustatėme atvejų, kai ministerijos ir joms pavaldžios įstaigos lygiagrečiai su ILTE įgyvendinamomis finansinėmis priemonėmis skirsto panašios paskirties paramą subsidijų forma (subsidijos skiriamos projektų išlaidoms kompensuoti ir nėra susijusios su iš finansinių priemonių kylančių įsipareigojimų dalies padengimu).

Atvejų, kai skirstoma panašios paskirties parama finansinės priemonės ir subsidijų forma, pavyzdžiai

- ✓ Finansinėms priemonėms „Paskolos energetikos bendrijoms“ ir „Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose“, kuriomis siekiama didinti energijos efektyvumą investuojant į viešąją struktūrą ir suteikti finansavimą juridiniams asmenims saulės elektrinės ir (ar) vėjo energijos elektrinėms įsirengti ir (ar) įsigyti iš nutolusio elektrinių parko, numatyta skirti 186 mln. Eur ir 531,7 mln. Eur. Iki 2024-09-30 priemonėmis nebuvo pasinaudota. Tuo pat metu Energetikos ministerija skiria subsidijas atsinaujinančių energijos išteklių plėtros projektams, įskaitant elektros energijos iš atsinaujinančių išteklių gamybos mažos galios elektrinėse projektus, energijos efektyvumo didinimo projektams, mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros atsinaujinančių išteklių energetikos sektoriuje projektams (dengiamos projektinės išlaidos) – iš viso projektams numatyta skirti iki 27 mln. Eur.
- ✓ Finansinėms priemonėms „Atviras kreditų fondas III“ ir „Garantijos pradedantiesiems verslą“, kuriomis galima pasinaudoti pradedant verslą, atitinkamai numatyta skirti 85,1 mln. Eur ir 4,5 mln. Eur. Priemonėmis naudojamosi. Tuo pat metu galima pasinaudoti Inovacijų agentūros subsidija „Žalioji eksperimentas + Ecoinovacijos“, kuria remiama verslo pradžia susijusi su pažangių ir aplinkai draugiškų technologijų kūrimu, ekologinio projektavimu ir ženklinimo veikla – priemonei skirta 10 mln. Eur, taip pat Užimtumo tarnybos teikiama verslo įkūrimo subsidija – priemonei skirta 10,5 mln. Eur.
- ✓ Finansinėms priemonėms „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“, „Plėtros fondas II“, ir Tiesioginės paskolos „Startuok“, kuriomis galima pasinaudoti siekiant finansavimo verslo procesų modernizavimui, atitinkamai skirta 8,2 mln. Eur, 13 mln. Eur ir 49,2 mln. Eur. Priemonėmis naudotasi, tačiau nuo 2022 m. pradėjo kristi sutarčių sudarymo intensyvumas. Tuo pat metu taikoma Inovacijų agentūros subsidija „EVE pramonei“, skirta įmonių įrangos ir technologijų atnaujinimui, siekiant padidinti energijos vartojimo efektyvumą pramonės įmonėse – priemonei skirta 54,9 mln. Eur.
- ✓ Finansinei priemonei „Kultūros paveldo fondas 2021–2027“, kuria skatinamos investicijos į kultūros paveldo objektus, didinamas susidomėjimas kultūros paveldu, gerinamas šalies

³⁶ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos tikslų pasiekimo vertinimas, 4 rekomendacija. Prieiga per internetą: https://2014.esinvesticijos.lt/media/force_download/?url=/uploads/main/documents/docs/122429_65049b7b6529372958ad2346ac31e0cd.pdf (žiūrėta 2024-09-03).

jvaizdis, skirta 5,1 mln. Eur. Iki 2024-09-30 priemone nebuvo pasinaudota. Tuo pat metu Kultūros paveldo departamentas kompensuoja valstybės saugomų nekilnojamojo kultūros paveldo objektų tvarkomuosius paveldosaugos darbus ir tyrimus (išlaidos projektavimo ar tvarkomiesiems paveldosaugos darbams) – 2021–2024 m. įstaiga skyrė 6,6 mln. Eur subsidijų.

16. Remiantis ILTE pateikta informacija³⁷, vertintomis 30 finansinėmis priemonėmis 2021–2024 m. pasinaudojo ir paramą iš kitų priemonių šaltinių gavo 1 684 subjektai, jiems suteikta kita valstybės parama siekė 642,6 mln. Eur (7 priedas).
17. ES fondų pinigais finansuojamos finansinės priemonės nepasiekia maksimalaus efektyvumo, jeigu be jų taip pat įgyvendinamos identiškos srities (prieinamos tai pačiai tikslinei grupei ir pritaikomos tam pačiam tikslui) subsidijų priemonės³⁸. Naujojo 2021–2027 m. investicinio laikotarpio pradžioje rekomenduota atlikti finansinių instrumentų valdymo ir įgyvendinimo vertinimą, ankstyvajame naujojo investicinio laikotarpio etape šalinti vertinimo metu aptiktus finansinių instrumentų trūkumus, esant aplinkybėms, jeigu tikslinėms grupėms yra prieinamos identiškos subsidijų alternatyvos³⁹. Aiškus poreikio pagrindimas, duomenimis grįsti poreikio vertinimai ir sisteminis požiūris į finansinių priemonių planavimą didintų valstybės paramos veiksmingumą.

1.2. Tobulintina finansinių priemonių įgyvendinimo stebėseną

18. Finansinių priemonių įgyvendinimas turi būti nuolat stebimas, nes jei įžvelgiama rizika dėl finansinei priemonei skirtų pinigų nepanaudojimo, reikia priimti atitinkamus sprendimus dėl skirto finansavimo panaudojimo kitoms finansinėms priemonėms įgyvendinti arba šiuos pinigus grąžinti atitinkamai ministerijai.
19. Vertinome, ar visais atvejais, kai nustatyti atrinktų finansinių priemonių įgyvendinimo planų ir finansavimo sutarčių reikalavimų neatitikimai, priežiūros komitetai⁴⁰ teikia siūlymus dėl finansinių priemonių taikymo⁴¹ ir ar finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatai visais atvejais naudojami tolesniems sprendimams dėl skatinamojo finansavimo prioritetinėse veiklos srityse priimti⁴². Nustatėme, kad 29 vertintos finansinės priemonės įgyvendinamos per 10 fondų fondų, kuriems sudaryti priežiūros komitetai. Vienintelė finansinė priemonė – „Individualios garantijos žemės ūkio subjektams“ – įgyvendinama neįsteigus fondo. Žemės ūkio ministerijos paaiškinimu, šios priemonės teikimo sąlygos⁴³ nenumato atskiros sutarties su ILTE ar priežiūros komiteto sudarymo, šiai priemonei pinigai iš valstybės biudžeto neskiriami.

³⁷ 2024-09-30 duomenimis.

³⁸ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos tikslų pasiekimo vertinimas, 2023 m., 128 psl. Prieiga per internetą: <https://2014.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-es-fondu-investiciju-veiksmu-programos-tikslu-pasiekimo-vertinimas> (žiūrėta 2024-09-03).

³⁹ 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos tikslų pasiekimo vertinimas, 4 rekomendacija. Prieiga per internetą: <https://2014.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/2014-2020-m-es-fondu-investiciju-veiksmu-programos-tikslu-pasiekimo-vertinimas> (žiūrėta 2024-09-03).

⁴⁰ Fondų fondo valdymo priežiūrai atlikti ministerija iš ministerijos atstovų sudaro priežiūros komitetą, į kurį stebėtojo teisėmis įtraukiami Finansų ministerijos, kitų institucijų atstovai, kviečiami socialinių ekonominių partnerių atstovai ir ekspertai.

⁴¹ Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, 15, 17, 23 p.

⁴² Nacionalinių plėtros įstaigų skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos aprašas, 14, 17, 24, 35 p.

⁴³ Žemės ūkio ministro 2019-11-14 įsakymu Nr. D3-624 patvirtinti Individualių garantijų finansų įstaigoms dėl ūkio subjektams, kurių veikla susijusi su žemės ūkiu, žemės ūkio produktų gamyba ir perdirbimu, miškininkyste, kaimo plėtra, akvakultūra ir žuvininkyste, teikiamų paskolų ir lizingo paslaugų teikimo nuostatai.

20. Peržiūrėjus ILTE 2021–2024 m. priežiūros komitetams teiktas finansinių priemonių įgyvendinimo periodines ataskaitas, taip pat remiantis ILTE paaiškinimu, priežiūros komitetai papildomai neinformuojami apie galimus planuojamų investicijų neatitikimus – teikiamose ataskaitose apibendrinama informacija apie per laikotarpį finansinėms priemonėms skirtą finansavimą, sudarytas sutartis, likučius, grįžusius pinigus, valdymo mokesčius, viešinimo informaciją, atliktus fondų auditus. Neatitikimus iš ILTE teikiamų ataskaitų nustato patys priežiūros komitetai, inicijuodami tam skirtus komitetų posėdžius.
21. 2021–2024 m. priežiūros komitetai posėdžiavo 64 kartus, iš jų 8 posėdžiuose buvo svarstomi fondų pinigų perskirstymo ar atrinktų 30 finansinių priemonių papildomo finansavimo sugrįžusiais pinigais klausimai, tačiau nė viename iš jų nenagrinėti finansinei priemonei skirto ir panaudoto finansavimo neatitikimai. Likusiuose 56 iš 64 posėdžiuose buvo aptariama įgyvendinamų finansinių priemonių pažanga, bet nepriimti sprendimai imtis veiksmų dėl pažangos ataskaitose nustatytų neatitikimų, esant mažėjančiam finansinės priemonės teikimo intensyvumui.

Atvejų, kai atrinktų finansinių priemonių fondų priežiūros komitetai nesiėmė veiksmų dėl ataskaitose nustatytų neatitikimų, pavyzdžiai

- ✓ Nuo 2021 m. mažėjo finansinės priemonės „Eksporto kredito garantijos“ teikimo intensyvumas. 2024-09-30 duomenimis, nepanaudota priemonei skirtų 23,2 mln. Eur. 2021–2024 m. INVEGOS fondo priežiūros komitetas (Ekonomikos ir inovacijų ministerija) visais atvejais pritarė teikiamoms ILTE finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatų ataskaitoms, nepriimdama sprendimų dėl pinigų perskirstymo.
- ✓ Nuo 2021 m. mažėjo finansinės priemonės „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ teikimo intensyvumas. 2024-09-30 duomenimis, nepanaudota priemonei skirtų 193,1 mln. Eur. 2021–2024 m. Daugiabučių namų modernizavimo fondo priežiūros komitetas (Aplinkos ministerija) visais atvejais pritarė teikiamoms ILTE finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatų ataskaitoms, nepriimdama sprendimų dėl pinigų perskirstymo.

22. Vertintos 8 ministerijos nurodė neturėjusios pastabų dėl ILTE teikiamų ataskaitų ir jose pateikiamų finansinių priemonių įgyvendinimo rezultaty, nebuvo inicijavusios ILTE veiklos atitikties finansavimo sutarčių reikalavimams stebėsenos, nors 12 iš 30 taikomų finansinių priemonių paklausa sumažėjo. Ministerijos nurodė nepriėmusios finansinių priemonių finansavimo pakeitimo kitų sprendimų, nei siūlė priežiūros komitetai.
23. Nagrinėdami, ar atlikti visų 2021–2024 m. įgyvendintų finansinių priemonių *ex post* ar atitinkami poveikio vertinimai, nustatėme, kad neatlikti 2021–2024 m. III ketv. baigtų 3 finansinių priemonių – „Atviras kreditų fondas I“, „Verslumo skatinimo fondas I“, „Garantijų fondas 4“ (garantijos kelionių organizatoriams) – *ex post* vertinimai. Nuolatinio esamų priemonių efektyvumo, smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo poreikio vertinimo svarbą pažymi Lietuvos bankas⁴⁴.
24. Finansų ministerijos iniciatyva 2021 m. atliktas 1 *ex post* vertinimas, siekiant pasirengti naujam 2021–2027 m. ES finansavimo laikotarpiui ir tinkamai atsiskaityti už 2014–2020 m.⁴⁵. Kitas atitinkamas vertinimas numatomas pasibaigus 2021–2027 m. Atskirų finansinių

⁴⁴ 2024-02-20 Lietuvos banko teminių straipsnių serija Nr. 51 „Valstybės garantijos teikiant smulkiojo ir vidutinio verslo paskolas“. Prieiga per internetą: https://www.lb.lt/uploads/publications/docs/44199_11fb2ae698b30f131580f1a60ee5502e.pdf (žiūrėta 2024-09-03).

⁴⁵ Finansinių priemonių panaudojimo, investuojant ES struktūrinių fondų lėšas, poveikio vertinimas. Prieiga per internetą: <https://2014.esinvesticijos.lt/lt/dokumentai/finansiniu-instrumentu-panaudojimo-investuojant-europos-sajungos-fondu-lesas-poveikio-vertinimas> (žiūrėta 2024-09-03).

priemonių (neatsižvelgiant į jų finansavimo šaltinį), finansinių priemonių, finansuojamų valstybės biudžeto pinigais, bendra įgyvendinimo priežiūra, investicijų rezultatyvumo ir poveikio stebėseną 2021–2024 m. nevykdyta.

25. Nevertinant finansinių priemonių, joms pasibaigus sudėtinga nustatyti, ar jos pasiekė keltus tikslus, ar padengė rinkos trūkumą. ILTE teigimu, planuojama pradėti vertinti finansinės priemonės tikslų pasiekimą jai pasibaigus.

1.3. Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas sudaro sąlygas didinti prioritetinių veiklos sričių finansavimą

26. Įgyvendindama XVIII Vyriausybės programą⁴⁶, 2022-04-13 Vyriausybė pritarė keturių NPJ konsolidavimui (4 pav.). XIX Vyriausybės programoje numatoma plėsti valstybinio plėtros banko ILTE funkcijas, kuris, greta klasikinių investavimo į plėtrą priemonių, prisidėtų sprendžiant ir kitus socialiai reikšmingus valstybės uždavinius⁴⁷.

4 pav. Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo eiga

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktą informaciją

Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimo tikslai dar įgyvendinami

27. Konsoliduojant NPJ nustatyti konsolidavimo tikslai⁴⁸: vieno langelio principas; tarptautinis žinomumas; stipri partnerystė su sektorinėmis ministerijomis; mobilizuoti resursus; pritraukti stambius tarptautinius investuotojus; didinti investavimo potencialą į strategiškai svarbias sritis. Nagrinėjome, ar vykdoma bent po 1 priemonę (veiksmą) visiems NPJ konsolidavimo tikslams pasiekti.
28. Vieno langelio principą įgyvendinti padeda naujų finansinių priemonių kūrimas, sujungimas (stambinimas), sąlygų keitimai, kurie maksimaliai geriausiai atitiktų rinkos finansavimo poreikius, priemonėms skirto finansavimo panaudojimo efektyvumą ir leistų išvengti priemonių fragmentiškumo ir dubliavimosi. Tarptautinis žinomumas užtikrinamas bendradarbiaujant su užsienio partneriais, tokiais kaip Europos investicijų bankas, Europos rekonstrukcijos ir plėtros bankas, Europos Komisija⁴⁹. Partnerystė su sektorinėmis ministerijomis užtikrinama bendradarbiaujant su jomis kuriant finansines priemones, jas įgyvendinant.

⁴⁶ Aštuonioliktosios Vyriausybės programa, 222.4 p.

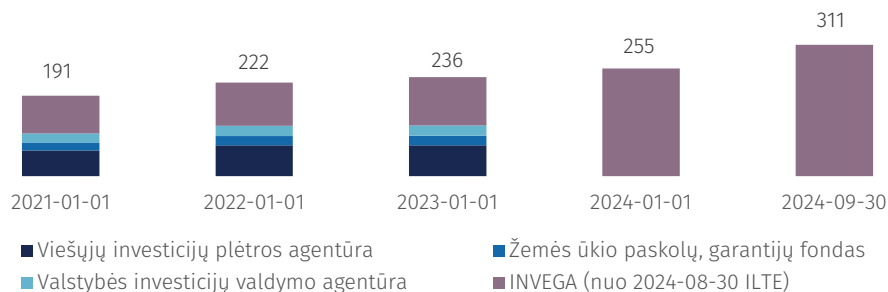
⁴⁷ Patvirtinta Seimo 2024-12-12 nutarimu Nr. XV-54, 95 p.

⁴⁸ 2022-04-13 Vyriausybės pasitarimo protokolas Nr. 15. Konsolidavimo pristatymas, prieiga per internetą: https://finmin.lrv.lt/uploads/finmin/documents/files/NP%C4%AE%20konsolidavimas_partneriams_PDF.pdf (žiūrėta 2024-09-03).

⁴⁹ Susitikimo su ILTE valdyba protokolas, 2024-12-06.

29. Mobilizuojant resursus, 2021–2024 m. ILTE ir konsoliduotose įmonėse daugėjo ir darbuotojų, ir etatų. Didžiausias darbuotojų skaičiaus augimas vyko konsolidavus įmones, t. y. 2024 m. (22 proc.) (5 pav.).

5 pav. Darbuotojų skaičiaus kaita 2021–2024 m.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE duomenis

30. Siekdami įvertinti investuotojų (trečiųjų šalių) pritraukimą ir pokyčius iki ir po NPJ konsolidavimo, nagrinėjome ILTE pateiktus duomenis apie pasirašytas investicijų sutartis, galiojusias nuo 2021 m. iki 2024-09-30. Finansinių priemonių valdymo srityje buvo pasirašytos 5 sutartys su Europos rekonstrukcijos ir plėtros banku ir Finansų ministerija dėl 383 mln. Eur sumos ILTE nurodė, kad po konsolidavimo nutrauktų sutarčių nebuvo (9 priedas). Išnagrinėję ILTE veiklos ataskaitas nustatėme, kad 2023–2024 m. buvo pritraukta 542,6 mln. Eur. Iki NPJ konsolidavimo buvo numatyta pritraukti daugiau privačių investicijų, nei nurodyta 2023–2025 m. ILTE strateginiame veiklos plane: 2021 m. planavo pritraukti 367 mln. Eur, 2022 m. – 319 mln. Eur, 2023 m. – 290 mln. Eur. Konsolidavus NPJ planuotos reikšmės sumažėjo ir 2024 m. siekė 235 mln. Eur (9 priedas).

ILTE atsakymas⁵⁰ dėl planuotų pritraukti investicijų sumažėjimo po konsolidavimo

Keturios NPJ prieš konsolidaciją planavo investicijas pritraukti skirtingais būdais. VIVA, VIVA ir INVEGA įstaigų lygiu (antrasis būdas) planavo pritraukti 230 mln. Eur (VIVA – 150, VIVA – 30, INVEGA – 50). Prasidėjus konsolidacijos procesui, susitikimų ir diskusijų metu su potencialiais finansuotojais ILTE buvo pranešta, kad įstaigai esant konsolidacijos ir transformacijos procese, finansų įstaigos negali tinkamai įvertinti rizikos ir tinkamai atlikti išsamaus patikrinimo, nes nėra aiški galutinė organizacinė struktūra, valdymo ir sprendimų priėmimo modelis, rizikų ir vidaus kontrolės valdymo sistema, komanda, ir kt. aspektai. Daugeliu atveju buvo gautas atsakymas, kad Lietuvos NPJ konsolidavimas yra sveikintinas žingsnis, tačiau, siekiant pritraukti finansavimą, pirmiausia reikia užbaigti konsolidacijos procesus, o tuomet galima kreiptis dėl finansavimo. Todėl šios investicijos nebuvo pritrauktos vykstant konsolidacijos procesui.

ILTE yra klasifikuojama kaip valdžios sektoriaus įstaiga, kurios įsipareigojimai yra konsoliduojami su valstybės. Atitinkamai ILTE, norėdama skolintis, privalo kreiptis į Finansų ministeriją dėl skolinimosi limito suplanavimo atitinkamiems metams. ILTE skolinimosi apimtys privalo neviršyti leistinos skolinimosi ribos. ILTE planuojamos metinės skolinimosi apimtys ne visuomet yra patvirtinamos Finansų ministerijos (ir Vyriausybės bei Seimo) visa apimtimi. Pavyzdžiui, 2024 m. vasarą ILTE kreipėsi į Finansų ministeriją, prašydama numatyti 450 mln. Eur skolinimosi limitą 2025 metams, tačiau Finansų ministerija, rengdama metinio biudžeto projektą, šį limitą sumažino iki 250 mln. Eur.

31. Siekdama didinti investavimo potencialą į strategiškai svarbias sritis, ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane⁵¹ išklė strateginį tikslą – didinti finansavimo apimtį ir prieinamumą, užtikrinant, kad finansinės priemonės pasiektų kuo daugiau gavėjų. Tam numatoma plėsti ILTE veiklą, siekiant ją finansuoti nuosavais pinigais iš įmonės balanso,

⁵⁰ 2024-12-09 ILTE eL laiškas.

⁵¹ UAB ILTE Stebėtojų tarybos 2024-01-14 sprendimu Nr. 2.

taip pat pritraukiant daugiau privačių investicijų vykdant paskolų sekiuritizaciją. Būtina stebėti šio plano įgyvendinimą ir esant poreikiui priimti atitinkamus sprendimus.

Valstybės, kaip konsoliduotos nacionalinės plėtros įstaigos akcininkės, išskelti lūkesčiai integruoti į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą

32. Nagrinėdami, ar suplanuoti veiksmai atliepti visus Finansų ministerijos, kaip ILTE akcininko, keliamus lūkesčius, susijusius su finansinių priemonių taikymu⁵², nustatėme, kad iš esmės lūkesčiai yra integruoti į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą, nustatant strategijos kryptis ir tikslus (11 priedas). ILTE planuoja vertinti, nustatyti ir atnaujinti Lietuvos ekonomikos sektorių finansavimo trūkumus, įgyvendinti tinkamiausias finansines priemones jiems mažinti. Plane numatoma diversifikuoti finansavimo šaltinius, vienas jų – savarankiškos veiklos vykdymas iš ILTE balanso, kuris sugeneruotų bent 50 proc. įmonės pajamų⁵³.
33. 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane pasigedome šių akcininko lūkesčių integravimo:
  - ✓ konsoliduoti finansines priemones ir išnaudoti jų sąveiką;
  - ✓ įvertinti galimybes pradėti vystomojo finansavimo veiklą užsienio šalyse, pirmiausia Ukrainoje.
34. Ieškant galimybių, kaip pritraukti papildomą finansavimą nedarant poveikio valstybės skolai, ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane nurodoma, kad, ILTE perklasifikavus iš valdžios sektoriaus į finansų tarpininkų sektorių, jos „planuojamos paskolos ar kito tipo pritraukiamos investicijos nebebūtų įtraukiamos į kasmetinį valstybės skolinimosi planą, rengiamą kartu su valstybės biudžetu. Tai leistų ILTE veiklos apimtis planuoti pagal rinkoje esantį finansavimo trūkumą, o ne pagal valstybės skolos lygio apribojimus.“ Manome, kad ILTE perklasifikavimas iš valdžios sektoriaus į finansų tarpininkų sektorių nesumažins ILTE vykdomos veiklos rizikos valstybei ir valstybės skolai.
35. Didžioji dalis akcininko lūkesčių integruota į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą ir svarbu stebėti šių lūkesčių įgyvendinimą, o esant pokyčiams ar nukrypimams nuo plano, nedelsiant imtis veiksmų jiems pašalinti. Vertėtų atkreipti dėmesį į neintegruotus į planą lūkesčius ir numatyti veiksmus jiems įgyvendinti.

2024 m. 4 iš 5 ILTE finansavimo prieinamumo didinimo rodiklių pasiekti

36. Nagrinėdami, kokių skatinamojo finansavimo veiklos tikslų siekiama ir kaip jie įgyvendinami, vertinome, ar skatinamojo finansavimo veiklos strategijoje ar kitame atitinkamame dokumente nustatyti skatinamojo finansavimo tikslai, uždaviniai, priemonės, rodikliai⁵⁴. Nustatėme, kad strateginiuose INVEGOS (ILTE) planuose buvo numatyta skatinti Lietuvos verslo, žemės ūkio ir viešosios infrastruktūros sritis, INVEGAI įgyvendinant ir administruojant finansines priemones, kontroliuojančiuosius fondus,

⁵² Raštas „Dėl valstybės siekiamų tikslų UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ ir jos įmonių grupėje keliamų lūkesčių“, III skyrius.

⁵³ ILTE 2025–2030 m. strateginio veiklos plano vienas rodiklių – Veiklos iš balanso pajamų santykis bendrose pajamose. Numatomos reikšmės 2024 m. – 10 proc., 2025 m. – 11 proc., 2026 m. – 21 proc.

⁵⁴ ILTE 2024 m. strateginis veiklos planas, 5.1.2 uždavinys, Strateginio valdymo įstatymas, 9 str.

fondų fondus ir kitokio pobūdžio priemonės, ir sudaryti galimybę finansavimo pageidaujantiems subjektams jį gauti lengviau ir (ar) palankesnėmis sąlygomis iš privačių ir (ar) viešųjų finansinių šaltinių. Nagrinėdami rodiklių, susijusių finansinių priemonių plėtra ir prieinamumu, pasiekimą, nustatėme, kad 2023 m. 5 iš 9 rodiklių pasiekti, 4 įgyvendinti iš dalies (10 priedas).

ILTE 2023 m. iš dalies įgyvendinti rodikliai, susiję su finansinių priemonių plėtra ir prieinamumu

Alternatyvios verslo finansavimo rinkos plėtros rodiklis: Ankstyvosios stadijos ir plėtros fondo III veiksmai atlikti iš dalies – buvo planuojama parengti finansų tarpininkų atrankos sąlygas, pasiektas rezultatas – parengtas šių sąlygų projektas pateiktas Ekonomikos ir inovacijų ministerijai pastaboms ir derinimui.

Skolinio finansavimo tiesiogiai dalyvaujant INVEGAI gerinimo rodiklis: dėl vykusio kainodaros ir valstybės pagalbos klausimų derinimo su Europos Komisija „Garantijos obligacijos investuotojams“ priemonės įgyvendinimas perkeltas į 2024 m. I pusr. Tiesioginės paskolos „Startuok“ papildymas (ESIF 2021–2027) – laukiama Ekonomikos ir inovacijų ministerijos valstybės pagalbos schemos patvirtinimo, priemonės įgyvendinimas perkeltas į 2024 m. I pusr.

Kitų verslo finansavimo priemonių plėtros 2 rodikliai:

- ✓ „Verslumo skatinimo fondas 3“ – parengtas priemonės aprašymo projektas pateiktas Socialinės apsaugos ir darbo ministerijai derinti. Priemonės įgyvendinimas nukeltas į 2024 m. I pusr., nes Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nepatvirtino priemonės valstybės pagalbos schemos.
- ✓ Bendros prekinio kredito draudimo agentūros steigimas neįvyko, nes AS „KredEx Krediidiikindlustus“ (Estija) atsisakė dalyvauti projekte.

37. 2024 m. strateginiame veiklos plane numatyti 5 finansavimo prieinamumo didinimo rodikliai, 1 iš jų įgyvendintas iš dalies: rodiklio „paskolinėms priemonėms skirtų lėšų panaudojimas“ įgyvendinimas siekia 57 proc. (10 priedas). ILTE teigimu, mažesnę rodiklio reikšmę lėmė nuo ILTE nepriklausantys veiksniai⁵⁵. 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane išskirti du pagrindiniai tikslai – diversifikuoti ILTE finansavimo šaltinius, padidinti finansavimo apimtį ir prieinamumą. Jiems įgyvendinti nustatyti rodikliai: pritrauktų privačių lėšų apimtį, savarankiškos veiklos pajamų santykis, klientus pasiekusių lėšų dydis, kapitalo rinkų plėtrai skirtos investicijos ir finansavimo paskirstymas prioritetinėms sritims. Šie rodikliai leis matuoti finansavimo prieinamumo didinimo pažangą ir vertinti ILTE strateginių tikslų įgyvendinimą.
38. ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane numatė kitokius rodiklius, nei buvo numatyti 2023 ar 2024 m., todėl negalima palyginti skatinamojo finansavimo veiklos vykdymo tendencijas. Įgyvendindama strateginius tikslus, uždavinius, ILTE turėtų daugiau dėmesio skirti rodiklių pasiekimui.

1.4. Tobulintina nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų valdymo priežiūra

39. Nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų valdymo priežiūra padėtų apsaugoti šiai veiklai skiriamą finansavimą ir užtikrinti patikimą paslaugų teikimą suinteresuotoms šalims, užtikrinti objektyvų ir skaidrų finansinių priemonių naudojimą,

⁵⁵ Centrinės perkančiosios organizacijos katalogų veiklos sutrikimai (Daugiabučių namų modernizavimo fondas II negalėjo atlikti rangovų pirkimų iki 2024 m. rugsėjo mėn.); teisinio reglamentavimo pokyčiai, dėl kurių krito elektros kainos ir priemonės „Atsinaujinantys energetiniai išteklių juridiniams asmenims“ poreikis; klientai užtruko teikdami paskolų išmokėjimui reikalingus dokumentus (Tiesioginės paskolos „Startuok“); gana didelis paraiškų atmetimo procentas (~40 proc.) priemonėje „Pokytis“; trys nedidelės apimties ILTE priemonės sudomino tą patį finansų tarpininką, kuris užtruko pateikti paraišką ir pasirengti jas įgyvendinti ir pan.

laiku identifikuoti rizikas, mažinti galimų finansinių nuostolių ir administracinių trūkumų riziką.

40. ILTE pagal jos veiklą reglamentuojantį įstatymą priskiriama finansų įstaigai⁵⁶ ir jos teikiamos finansinės paslaugos nėra licencijuojamos⁵⁷. ILTE nesuteiktas kitas specializuotas finansų įstaigos statusas (bankas, specializuotas bankas, investavimo bendrovė, valdymo įmonė ir pan.), kurios veiklai reikėtų Lietuvos banko leidimo (licencijos).
41. Vertindami, ar ILTE skatinamojo finansavimo veiklos pagrindinių rodiklių stebėseną atliekama ne rečiau nei kas ketvirtį, ar atliktas bent vienas ILTE skatinamojo finansavimo veiklos priežiūrinis tikrinimas⁵⁸, nustatėme, kad 2021–2024 m. ILTE veiklos riziką ribojanti priežiūra nevykdyta. Nacionalinis reglamentavimas numato tokią priežiūrą tik toms finansų įstaigoms, kurios teikia licencines finansines paslaugas, nustatytas Bankų įstatyme ir Mokėjimų įstatyme. Lietuvos bankas, Nacionalinio plėtros banko įstatyme nurodytas kaip priežiūros institucija, atlieka šią NPB, įrašytą į Nacionalinių plėtros bankų sąrašą, priežiūrą: yra atsakingas už ILTE įrašymą į to paties statuso įstaigų sąrašą, ILTE vadovų patikrinimą, vidaus kontrolės įvertinimą (ar ji užtikrinama vadovaujantis Finansų įstaigų įstatyme ir priežiūros institucijos teisės aktuose nustatyta tvarka)⁵⁹.
42. Nuo 2018 m. Lietuvos bankas atliko tik asmenų, ketinančių tapti ILTE vadovais, kandidatūrų vertinimą. Vyriausybės įsteigto analitinio ir gerosios valdysenos principų įgyvendinimo Valdymo koordinavimo centro atliekamas valstybės valdomų įmonių vertinimas neapima su įstaigos fondų turto valdymu susijusių rodiklių ar rizikų vertinimo, Finansų ministerija jų taip pat nevertina.
43. Nagrinėdami Finansų ministerijos nurodytus užsienio įstaigų veiklos ir priežiūros pavyzdžius nustatėme, kad ILTE veiklai analogišką veiklą vykdančioms 5 (iš 6⁶⁰) įstaigoms, veikiančioms Prancūzijoje, Vokietijoje, Lenkijoje ir Slovėnijoje, taikoma veiklos riziką ribojanti priežiūra. Šioms įstaigoms suteiktas kredito įstaigos ar specializuoto banko statusas (išskyrus Vokietijos įstaigas). Remiantis įstaigų finansinių ataskaitų informacija, jos valdo nuo 1,4 proc. (Bpifrance) iki 13,4 proc. (Kreditanstalt für Wiederaufbau) tų šalių BVP vertės turtą. Remiantis 2023 m. ILTE konsoliduota grupės finansine ataskaita, įstaigai 2023 m. buvo pavesta administruoti 1 845,5 mln. Eur fondų turto⁶¹ – tai sudarytų 2,5 proc. šalies tų metų BVP vertės, taigi įstaigai patikėtas valdyti turtas nėra mažiau reikšmingas nei kitose ES narėse (12 priedas).
44. ILTE veiklą reglamentuojančiame Nacionalinio plėtros banko įstatyme numatyta ILTE galimybė savo veiklą finansuoti nuosavu kapitalu⁶². Šiuo metu galimi ILTE veiklos nuostoliai gali būti dengiami iš įstatinio kapitalo dalies:

⁵⁶ Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 4 str. 1 d.

⁵⁷ Finansų įstaigų įstatymas, 4 str. 3 d.

⁵⁸ Nacionalinės plėtros įstaigos įstatymas, VI skyrius, 16 str. 2 d., Gairės dėl bendrųjų procedūrų ir metodikų, skirtų priežiūrinio tikrinimo ir vertinimo procesui (SREP) ir priežiūriniam testavimui nepalankiausiomis sąlygomis, EBA/GL/2022/03, 2.4.5 p.

⁵⁹ Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 8–11 str.

⁶⁰ Bpifrance, Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW), Landwirtschaftliche Rentenbank, Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK), Slovenska izvozna in razvojna banka (SID Bank).

⁶¹ Remiantis TFAS nuostatomis, ILTE kontroliuojančių fondų ir fondų fondų turtą ir įsipareigojimus atskiria nuo grupės turto ir įsipareigojimų, o informaciją apie juos ILTE ataskaitose pateikia atskirai.

⁶² Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 13 str. 2 d.

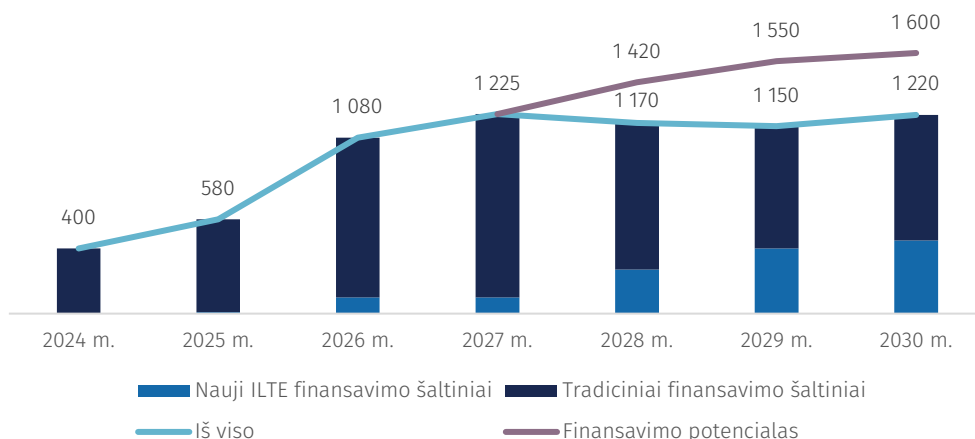

- ✓ remiantis Nacionalinio plėtros banko įstatymu, ILTE nuostolius dėl nesuvaldytos rizikos gali dengti specialiai suformuoto rezervo pinigais, kuris sudaro 5 proc. įstatinio kapitalo dydžio⁶³ (2024 m. sudarytas rezervas turi būti 10,2 mln. Eur nuo 203,4 mln. Eur įstatinio kapitalo) – neaudituotais duomenimis, sukaupta 0,4 mln. Eur;
- ✓ remiantis Akcinių bendrovių įstatymu, sudaromas privalomasis rezervas, naudojamas bendrovės nuostoliams padengti ir įstatiniam kapitalui didinti, kuris turi sudaryti 10 proc. įstatinio kapitalo dydžio⁶⁴ (2024 m. sudarytas rezervas turi būti apie 20,3 mln. Eur) – neaudituotais duomenimis, sukaupta 0,95 mln. Eur.

ILTE nuosavas kapitalas gali būti didinimas bendrovės pelnu ir steigėjo (Finansų ministerijos) įnašais (valstybės biudžeto pinigais). Svarbu formuoti įstatymuose numatytus rezervus; uždirbtą pelną naudoti kapitalui kaupti ir kt.

45. ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane numato plėsti savo veiklą, siekdama ją finansuoti nuosavais pinigais. Tai sudarytų bent 50 proc. viso įstaigos finansavimo, taip pat pritraukiant daugiau privačių investicijų vykdant paskolų sekiuritizaciją (6 pav.). Plane numatoma, kad ILTE savo iniciatyva vykdomai finansavimo veiklai naudosis įmonės nuosavybės teise valdomas, savarankiškai pritrauktas privačias ir institucinių investuotojų investicijas, o naujas veiklos modelis leis didinti savarankiško finansavimo apimtį.

6 pav. ILTE planuojamos finansavimo apimtys 2025–2030 m. (mln. Eur)

Šaltinis – ILTE 2025–2030 m. strateginis veiklos planas

46. Finansų ministerija pažymėjo⁶⁵, kad konsoliduota ILTE ne tik tapo stipresnė kompetencijų ir tiesioginių paskolų apimtimis, bet ir savo veiklos pobūdžiu išaugo į nacionalinį plėtros banką. Be to, priimtas įstatymas užtikrins aiškesnę banko vaidmenį finansuojant strategines valstybei sritis ir Lietuvos verslą. Įstaigos veikla yra panaši į įstaigų veiklą ES narėse, ILTE, kaip finansinės įstaigos rūšis, nebuvo konkretizuota, nepakeistos ILTE Vyriausybės pavestos funkcijos, neįtrauktos nuostatos, numatančios ILTE veiklos riziką ribojančios priežiūros atlikimą.
47. Nustatėme, kad ILTE 2024 m. vertino riziką ribojančius rodiklius. Rodikliai vertinti ir svarstyti ILTE stebėtojų taryboje ir valdyboje, remiantis nustatyta Rizikos valdymo politika.

⁶³ Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 15 str. 1 ir 2 d.

⁶⁴ Akcinių bendrovių įstatymas, 39 str. 1 ir 2 d.

⁶⁵ Finansų ministerijos pranešimas spaudai. Prieiga per internetą: <https://finmin.lrv.lt/lt/naujienos/igyvendintas-dar-vienas-finansu-ministerijos-darbas-ilte-tapo-nacionaliniu-pletros-banku/> (žiūrėta 2024-11-12).

ILTE nurodė kas mėnesį ir ketvirtį vykdančių portfelių kredito riziką, turto ir fondų pinigų likvidumo vertinimus. Nagrinėtuose 2024 m. II ir III ketv. dokumentuose fiksuotas tinkamas rizikos lygis.

48. Numatant plėsti ILTE veiklą, kuri turės įtakos valstybės finansams, būtina nepriklausoma tokios svarbios įstaigos skatinamojo finansavimo veiklos priežiūra. Atsižvelgdama į NPJ konsolidaciją ir ILTE teikiamų paslaugų plėtrą, Finansų ministerija pripažįsta, kad diskusijos dėl ILTE veiklos riziką ribojančios priežiūros mechanizmo turi būti atnaujintos, taip pat akcentuota, kad ši priežiūra turi būti vykdoma nepriklausomos institucijos.

2. YRA GALIMYBIŲ DIDINTI FINANSINIŲ PRIEMONIŲ TAIKymo EFEKTYVUMĄ

2.1. 60 proc. finansinėms priemonėms skirto finansavimo nepanaudojama joms finansuoti

49. Finansinės priemonės kuriamos tose srityse, kuriose nustatomas rinkos trūkumas. Šių priemonių finansavimui skiriamos didelės pinigų sumos, todėl svarbu užtikrinti, kad šie pinigai būtų panaudoti pagal jų tikslinę paskirtį.
50. Vertinome, ar visiems atrinktiems finansinių priemonių fondų fondams ar finansinėms priemonėms, kai fondų fondas nesteigtas, skirtas finansavimas naudojamas finansinėms priemonėms finansuoti⁶⁶. Nustatėme, kad 30 atrinktoms įgyvendinamoms finansinėms priemonėms numatyta (sutarta) skirti 5 311,8 mln. Eur, iš jų 3 271,6 mln. Eur (arba 62 proc.) dar nepaskirstyta galutiniams naudos gavėjams⁶⁷ (7 priedas).
51. 987,7 mln. Eur⁶⁸ atrinktų 30 finansinių priemonių 10 fondų fondams skirto finansavimo ILTE sprendimu investuota į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius, vadovaujantis laikinai laisvų piniginių išteklių investavimo nuostatomis⁶⁹. Palyginti su 2024 m. III ketv. fondų fondų finansinių ataskaitų duomenimis, tai sudaro 60 proc. (iš 1 652,4 mln. Eur) šių fondų fondams skirto finansavimo. Atitinkamai 2024 m. pradžioje į terminuotus indėlius ir Vyriausybės vertybinius popierius investuota 696,8 mln. Eur⁷⁰ arba 53 proc. fondų fondams skirto finansavimo (palyginti su fondų fondų 2023 m. finansinių ataskaitų duomenimis) (8 priedas). Per 2024 m. III ketv. iš investicinės veiklos gauta 45,5 mln. Eur pajamų (2023 m. – 37,3 mln. Eur).
52. ES reglamentai numato galimybę Lietuvai, pasirašius sutartį, iš karto sumokėti iki 30 proc. avansą ir šią sumą deklaruoti, taip užtikrinant, kad valstybė ją atgaus iš ES biudžeto. Finansų ministerijos teigimu, svarbu išnaudoti šią galimybę, nes reglamentai leidžia

⁶⁶ Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, patvirtintos Vyriausybės 2018-09-12 nutarimu Nr. 910, 11.4 p.

⁶⁷ 2024-09-30 duomenys.

⁶⁸ 2024-11-28 duomenys.

⁶⁹ Laikiniai laisvų piniginių išteklių investavimo taisyklės, patvirtintos finansų ministro 2001-02-28 įsakymu Nr. 49 (galiojo iki 2024-09-25), Laikiniai laisvų lėšų investavimo tvarkos aprašas, patvirtintas finansų ministro 2024-09-17 įsakymu Nr. 1K-305.

⁷⁰ 2024-01-07 duomenys.

deklaruoti didesnes išmokas, taip optimizuojant finansinius srautus. Tačiau ES pinigai gali būti naudojami tik pagal numatytą paskirtį – jie negali būti skiriami kitur, išskyrus investavimą į terminuotus indėlius ar Vyriausybės vertybinius popierius, kaip tai reglamentuoja atitinkami ES ir nacionaliniai teisės aktai. Kitoms valstybės biudžeto ir iš trečiųjų šalių pritrauktoms investicijoms šis reikalavimas netaikomas.

53. Nustatėme, kad pinigai finansinei priemonei skiriami ILTE prašymu. Tarp pinigų gavimo ir sutarčių su galutiniais naudos gavėjais pasirašymo gali praeiti ir keli mėnesiai (pavyzdys).

Finansinei priemonei skirto finansavimo ir poreikio jam atsiradimo pavyzdys

Pagal VBAMS duomenis, pirmas mokėjimas finansinei priemonei „Milijardas verslui“ atliktas Ekonomikos gaivinimo ir atsparumo didinimo priemonės paskolos pinigais – 2024-05-27 skirta 250 mln. Eur (pagal ILTE 2024-05-22 mokėjimo paraišką Nr. 30-001-F-0001). Pirmos 9 paraiškos paramai gautos 2024-04-29, dar 17 paraiškų – iki 2024-05-27. Dėl šių paraiškų priimti 2 teigiami sprendimai ir sudarytos sutartys (2024-11-07 ir 2024-11-20, sutarta dėl 52,6 mln. Eur paskolų). 3 paraiškos buvo atmetos (2024-05-29, 2024-10-01 ir 2024-10-07). Likusi 21 paraiška dar nepatvirtinta. Nuo finansavimo gavimo iki pirmos paskolos sutarties sudarymo praėjo daugiau kaip 5 mėn., per kuriuos šie pinigai negalėjo būti panaudoti kitiems tikslams, išskyrus investavimą.

54. Nagrinėjome, ar visais atvejais, kai kyla rizika, kad planuojamos investicijos bus nepanaudotos, pranešama fondų fondo ar finansinės priemonės, kai fondų fondas nesteigtas, priežiūros komitetui, o ministerijos priima sprendimus dėl tolesnio pinigų panaudojimo⁷¹. Peržiūrėjus ILTE 2021–2024 m. fondų fondo ar finansinės priemonės, kai fondų fondas nesteigtas, priežiūros komitetams teiktas finansinių priemonių įgyvendinimo periodines ataskaitas, apie galimus planuojamų investicijų neatitikimus priežiūros komitetai nėra papildomai informuojami. Išnagrinėję 2021–2024 m. priežiūros komitetų posėdžių protokolus nustatėme, kad dėl 12 iš 30 atrinktų finansinių priemonių priežiūros komitetai galėjo priimti nenaudojamo finansavimo persikirstymo sprendimus, dar dėl 2 priemonių – papildomo finansavimo sprendimus, išnaudojus finansinei priemonei skirtą finansavimą (13 priedas).
55. Finansinių priemonių finansavimo paskirstymas galėtų būti tobulinamas taip, kad valstybės biudžeto pinigais būtų galima finansuoti daugiau priemonių. Taip pat tikslinga būtų įvertinti finansinei priemonei skiriamas sumas atsižvelgiant į jų panaudojimo intensyvumą.

2.2. Tobulintinas finansinių priemonių gavėjų vertinimas

56. Pareiškėjai, siekiantys gauti finansavimą taikant finansinę priemonę, turi būti įvertinti pagal nustatytus reikalavimus, kad būtų tinkamai valdoma rizika dėl pareiškėjo finansinės padėties ir būtų sumažinta tikimybė, kad pareiškėjas įgyvendins prisiimtus įsipareigojimus. Tai gali padėti apsaugoti ILTE (valstybę – kaip akcininkę) nuo nuostolių ir užtikrinti, kad pareiškėjas galės grąžinti paskolą be didelių sunkumų.

⁷¹ Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, 35 p.

Finansinių priemonių gavėjai atitinka reikalavimus joms gauti

57. Nagrinėdami, ar finansinių priemonių gavėjams netaikomi pertekliniai reikalavimai, vertinome, ar jie nustatyti finansinių priemonių aprašymuose, yra pagrįsti poreikio ar *ex ante* vertinimais⁷², ar atrinktų finansinių priemonių visi gavėjai įvertinti pagal finansinių priemonių finansavimo schemoje nustatytus reikalavimus⁷³. Nustatėme, kad iš 30 atrinktų finansinių priemonių:
- ✓ visų finansinių priemonių reikalavimai gavėjams pateikti finansinių priemonių schemose ir (arba) aprašymuose: 27 iš jų nustatyti atsižvelgiant į atliktus poreikio (*ex ante*) vertinimus;
  - ✓ visų finansinių priemonių gavėjai įvertinti pagal nustatytus reikalavimus.
58. Siekdami nustatyti, ar finansavimas suteikiamas pareiškėjams, kurie pajėgūs įgyvendinti prisiimamus įsipareigojimus, vertinome, ar atrinktų finansinių priemonių visų gavėjų kreditingumas (rizikos grupė) įvertintas kaip pakankamas⁷⁴. Nustatėme, kad 21 finansinės priemonės gavėjų kreditingumo ILTE nevertino, nes: 4 priemonėse iki 2024-09-30 negauta paraiškų, 14 įgyvendinamos per finansų tarpininkus (kreditingumą vertina finansų tarpininkai), 1 – gavėjų kreditingumas nevertinamas (Daugiabučių namų modernizavimo fondas), 2 priemonėse nėra pareiškėjų vertinimo duomenų (pergarantuotos garantijos).
59. Nagrinėdami 9 finansines priemones, kuriose gavėjų kreditingumas turėjo būti vertintas, nustatėme, kad 3 priemonių gavėjų sąrašuose gavėjų kreditingumo lygis yra nurodytas⁷⁵, 6 priemonių⁷⁶ – nenurodytas, nes ILTE neturi susistemintos informacijos apie šių priemonių gavėjus ir jiems nustatytą kreditingumo lygį.
60. Išnagrinėję 3 finansinių priemonių gavėjų kreditingumo vertinimą, 2 priemonėse nustatėme atvejų, kai, esant aukštam gavėjo rizikingumui, buvo priimtas sprendimas suteikti finansavimą. Visais atvejais aukštai rizikai padengti ILTE ėmėsi papildomų priemonių (gavėjo vekselis, prašyta kito turto, įskaitant sąskaitos kredito įstaigoje įkeitimo, finansinės institucijos garantinio ar laidavimo rašto).
61. Įvertinę paraiškų vertinimo terminus, nustatėme atvejų, kai sutartys dėl finansavimo pasirašomos praėjus ir pusei metų po pirminio sprendimo suteikti paskolą priėmimo. Tokie atvejai galimi, kai ILTE įpareigoja gavėją iki sutarties pasirašymo įvykdyti būtinas sąlygas paskolos grąžinimui užtikrinti (pavyzdžiui, padidinti iki reikiamo dydžio įstatinį kapitalą, padengti sukauptus nuostolius akcininko lėšomis, pasirašyti trišalę subordinavimo sutartį). Prieš pasirašydama sutartį su gavėju, ILTE tikrina informaciją apie gavėją: ar nevėluojama vykdyti turimų paskolų įsipareigojimus, ar nėra vykdomų bankroto procedūrų, ar gavėjas neįtrauktas į „juodąjį sąrašą“.
62. Įvertinę 2024 m. III ketv. finansų tarpininkų ataskaitas, nustatėme, kad galutinio gavėjo rizikingumo reitingas yra nurodytas 2 finansinių priemonių – „Portfelinės garantijos 3“ ir

⁷² NPJ skatinamojo finansavimo poreikio vertinimo tvarkos aprašas, 9 p.

⁷³ Ten pat.

⁷⁴ Pakankamumo kriterijus – pareiškėjui nustatomas P3-RG ar aukštesnis lygis pagal Kredito rizikos vertinimo metodiką, patvirtintą 2024-02-15 INVEGA valdybos posėdžio protokolu Nr. 008, 16 p., 9 priedas.

⁷⁵ „Žemės ūkio garantijos“, „Garantijos pradedantiesiems verslų“, „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“.

⁷⁶ „Eksporto kredito garantijos“, „Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams“, „Milijardas verslui“, „Perspektyva“, „Pokytis“, Tiesioginės paskolos „Startuok“.

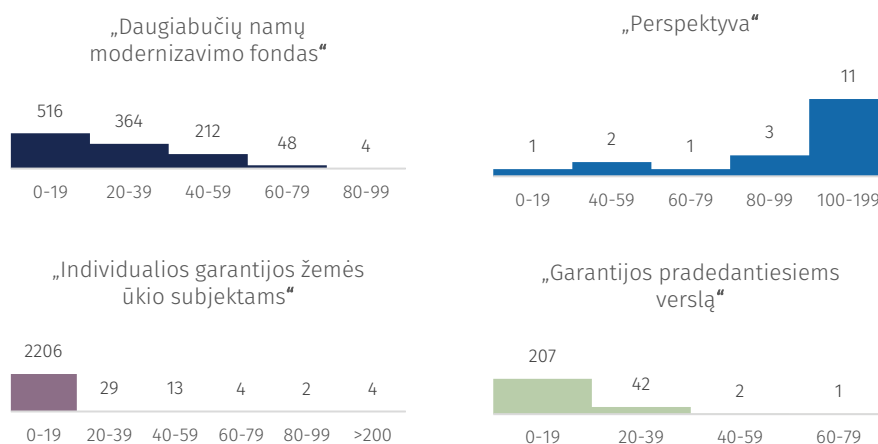
sutelktinės paskolos „Avietė“ – ataskaitose. 11 finansinių priemonių duomenų apie gavėjų rizikingumo reitingą finansų tarpininkų ataskaitose nėra, 1 finansinės priemonės („MILInvest“) ataskaitos ILTE nepateikė.

63. Pareiškėjai vertinami vykdant jų kreditingumo analizę, tačiau atliekant gavėjų priežiūrą reikėtų atkreipti dėmesį į atvejus, kai sutartys sudarytos su pareiškėjais, kuriems buvo nustatyta aukšta rizika.

Paraiškos vertinamos ilgiau, nei nustatyta

64. Vertinome, ar visų atrinktų finansinių priemonių paraiškos įvertintos ne ilgiau, nei finansinės priemonės aprašyme ar ILTE paraiškų vertinimo metodikoje nustatyti terminai⁷⁷. Nustatėme, kad ILTE turi informacijos apie 10 iš 30 atrinktų įgyvendinamų finansinių priemonių paraiškų vertinimą. ILTE neturi duomenų apie 14 finansinių priemonių, įgyvendinamų per finansų tarpininkus, paraiškas, 4 priemonėse nebuvo paraiškų⁷⁸, 2 priemonių⁷⁹ paraiškų duomenų ILTE nepateikė. Remiantis 5 finansinių priemonių paraiškų vertinimo duomenimis, visose priemonėse nustatytas leidžiamo paraiškos vertinimo termino viršijimas nuo 2 iki 100 proc. paraiškų vertinimo atvejų (7 pav., 14 priedas). Priemonėje „Milijardas verslui“ paraiškų vertinimo terminas nenustatytas, todėl paraiškos gali būti vertinamos neribotą laiką (per priemonės įgyvendinimo 5 mėnesius, iki 2024-09-30, nepasirašyta nė viena sutartis).

7 pav. Paraiškų vertinimo terminų viršijimo atvejai (darbo dienų intervalai)

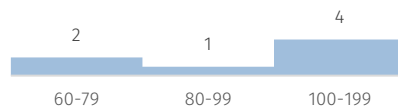

⁷⁷ Tiesioginių paskolų paraiškų ir prašymų teikimo ir vertinimo tvarka, patvirtinta UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ generalinio direktoriaus 2024-02-08 įsakymu Nr. B-33, 15, 16 p. Vertinant suplanuoto finansavimo panaudojimą finansinėms priemonėms, svarbi paraiškų vertinimo trukmė. Nuo jos gali priklausyti, kiek planuojamas finansavimas bus nepanaudotas. Remdamasi bendra tvarka, ILTE paraiškas vertina eiliškumo tvarka pagal jų registravimo datą ir laiką. Paraiškos vertinimas turi būti atliktas per 30 darbo dienų nuo jos pateikimo dienos, išskyrus atvejus, kai konkrečios finansinės priemonės sąlygų aprašyme nustatytas konkretus tai finansinei priemonei skirtas vertinimo terminas. Paraiškos vertinimo terminas, atsižvelgiant į objektyvias aplinkybes, gali būti pratęstas, tačiau ne ilgesniam nei 20 darbo dienų laikotarpiui. Kai paraiškai įvertinti trūksta kliento pateiktos informacijos, paraiškos vertinimas gali būti stabdomas ne trumpesniam nei 5 darbo dienų terminui – iki tol, kol klientas pateikia papildomą informaciją ar dokumentus. Sutartis turi būti pasirašyta per 10 darbo dienų nuo sutarties gavimo dienos, kitu atveju sprendimas suteikti paskolą netenka galios.

⁷⁸ „Paskolos energetikos bendrijoms“, „Kultūros paveldo fondas 2021–2027 m.“, „Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų)“, „Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų emisijas“ (2024-11-28 duomenys).

⁷⁹ „Garantijų fondas 3“, „Ko-investicinis fondas“.

„Tipinės gamybos paskirties pastatų LEZ, pramonės parkuose ir pramoninėse teritorijose įrengimas“

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus 2024-11-28 duomenis

65. Dėl paraiškos vertinimo stabdymo, kai ILTE pareiškėjų prašo patikslinti pateiktus duomenis ar pateikti papildomą informaciją, bendra paraiškos vertinimo trukmė gali užsitęsti 3 mėn. ir daugiau. Maksimalus dokumentų teikimo ar tikslinimo terminas nenustatytas.

Paraiškų vertinimo stabdymo dėl pateiktų duomenų patikslinimo ar papildomos informacijos pateikimo pavyzdys

- ✓ Bendrovė A 2023-06-07 pateikė paraišką dėl 132,4 tūkst. Eur sumos. 2023-06-16 ILTE įvertino, kad po pirminės patikros trūksta duomenų, ir nurodė iki 2023-07-17 patikslinti paraišką. ILTE, patikrinusi pateiktą informaciją, 2023-08-07 nustatė, kad finansavimo suma yra nekokybiška, pateikta informacija prieštarauja finansinės atskaitomybės duomenims, trūksta pinigų kilmę pagrindžiančių dokumentų. ILTE nurodė tikslinti paraišką iki 2023-09-05. 2023-09-22 bendrovė pateikė prašomą informaciją. Vertinimas atnaujintas 2023-10-02. 2023-10-11 priimtas sprendimas suteikti paskolą. Paraiškos vertinimas buvo sustabdytas nuo 2023-06-16 iki 2023-10-02, t. y. 3,5 mėn. vyko dokumentų tikslinimas, todėl paraiškos vertinimas užsitęsė.
- ✓ Bendrovė B 2024-04-29 pateikė paraišką dėl 28,9 mln. Eur sumos. 2024-05-16 ILTE nurodė patikslinti informaciją. 2024-05-30 gautas pareiškėjo atsakymas. 2024-06-04 pareiškėjui pateikti papildomi klausimai, dalis atsakymų gauta 2024-06-11 ir 2024-07-05. ILTE paaiškinimu, bendrovė tikslinosi projektą, bendravimas su pareiškėju vyko telefonu. 2024-10-02 paraiška pateikta tolesniam vertinimui, iki 2024-12-31 sutartis su pareiškėju nesudaryta. Paraiškos vertinimas nuo pirmojo nurodymo patikslinti duomenis iki paraiškos vertinimo atnaujinimo užsitęsė 4,5 mėn.

66. Vertinome, ar atrinktų finansinių priemonių visos atmestos paraiškos yra argumentuotos⁸⁰. Nustatėme, kad 20 iš 30 finansinių priemonių nėra informacijos apie atmestas paraiškas: 14 iš jų vykdomos per finansų tarpininkus (ILTE informacijos neturi), 4 priemonėse negauta paraiškų⁸¹, 2 priemonėse nėra duomenų apie paraiškų atmetimą. Iš likusių 10 finansinių priemonių apie 2 priemones ILTE nepateikė informacijos, 2 priemonėse priežastys nenurodytos, 6 priemonėse 111 (iš 444 arba 25 proc.) atmestų paraiškų ILTE nenurodė atmetimo priežasčių (13 priedas). Išnagrinėję pasirinktas 13 atmestų paraiškų, pateiktų 5 finansinėse priemonėse⁸², nustatėme, kad jos atmestos pagrįstai (15 priedas).
67. Per 2021–2024 m. laikotarpį ILTE gavo 69 skundus ir (ar) pretenzijas, iš jų 41 (arba 59 proc.) – dėl atmestos paraiškos ar nutrauktos sutarties. Stebima atitinkamų skundų mažėjimo tendencija: nuo 18 skundų 2021 m. iki 0 skundų 2024 m. ILTE 2025-03-31 patvirtino Skundų valdymo tvarką⁸³, kurioje nustatyti skundų nagrinėjimo terminai, ILTE padalinių darbuotojų atsakomybės, susijusios su skundų registravimu, nagrinėjimu, konsultavimu, atsakymo pareiškėjui parengimu.

⁸⁰ Tiesioginių paskolų paraiškų ir prašymų teikimo ir vertinimo tvarka, patvirtinta UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ generalinio direktoriaus 2024-02-08 įsakymu Nr. B-33, 18 p.

⁸¹ 2024-09-30 duomenimis.

⁸² „Milijardas verslui“ (4 paraiškos), Tiesioginės paskolos „Startuok“ (2 paraiškos), „Individualios garantijos žemės ūkio subjektams“ (5 paraiškos), „Garantijos pradedantiesiems verslų“ (1 paraiška), „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“ (1 paraiška).

⁸³ Patvirtinta 2025-03-31 ILTE Klientų ir finansavimo sprendimų tarnybos vadovo įsakymu B-78.

68. Nenustačius maksimalių terminų, sudaromos sąlygos ilgesnei paraiškų vertinimo trukmei, o viršijus paraiškų vertinimo terminus, parama gali būti suteikiama ne tuo metu, kai jos labiausiai reikia. Paraiškų vertinimai turėtų būti pratęsimi tik esant objektyvioms priežastims – tai padėtų numatyti galutiniai dokumentų pateikimo terminai. Turėtų būti užtikrinamas visų duomenų apie gaunamas paraiškas ir jų atmetimą išsamumas.

2.3. Tobulinamas finansų tarpininkų atrankos ir priežiūros vykdymas

69. Siekdama pagerinti finansavimo galimybes verslui, finansų tarpininkus, įgyvendinančius finansines priemones, ILTE renkasi ne tik iš kredito įstaigų, bet ir iš kitų rinkoje veikiančių finansų įstaigų bei kolektyvinio investavimo subjektų. Kadangi ne visi pasirenkami finansų tarpininkai yra prižiūrimi Lietuvos banko, kyla rizika, kad šių tarpininkų veikla gali sukelti neigiamą poveikį tinkamam finansinių priemonių finansavimo panaudojimui ar šių priemonių įgyvendinimui.
70. Nagrinėjome, ar visi finansų tarpininkai, kurie įgyvendina visas atrinktas finansines priemones, įvertinti pagal finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvade nustatytus reikalavimus⁸⁴ ir ar ILTE nedelsiant, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, imasi veiksmų, užtikrinančių sutarčių su finansų tarpininkais laikymąsi⁸⁵. Nustatėme, kad finansų tarpininkai įgyvendino 14 iš 30 atrinktų finansinių priemonių. Visi dalyvavę tarpininkai įvertinti pagal finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvade nustatytus reikalavimus (16 priedas).
71. Vertindami ILTE vykdomą finansų tarpininkų priežiūrą, nustatėme, kad ILTE įgyvendina veiksmus, kurie padeda stiprinti šią priežiūrą:
- ✓ atliekamos atrankinės planinės ir neplaninės finansų tarpininkų patikros. 2023–2024 m. ILTE atliko 8 patikras, kurių metu buvo tikrinami ir finansų tarpininkai, 3 iš jų nustatyta neatitikimų. Dar 2 patikras – INVEGOS fondo, Inovacijų skatinimo fondo, Gynybos investicijų fondo – atliko nepriklausomi auditoriai, kurie pastebėjimų nepateikė (17 priedas);
  - ✓ nuo 2024 m. birželio mėn. pradėtos rengti finansų tarpininkų priežiūros ataskaitos⁸⁶. Parengta pirmoji 2023 m. IV ketv.–2024 m. I ketv. laikotarpio ataskaita, kurioje nurodyti nustatyti septynių finansų tarpininkų pažeidimai, jiems teikti nurodymai. Ataskaitos svarstymo ILTE valdyboje metu⁸⁷ nuspręsta stiprinti dėmesį rizikingesniems finansų tarpininkams, atrankos ir priežiūros metu nustatant papildomus finansinius rodiklius, ir šiuos duomenis teikti priežiūros ataskaitose. 2024 m. III ketv. finansų tarpininkų priežiūros ataskaitoje konstatuota, kad tarpininkai vykdo bendradarbiavimo sutartimis jiems nustatytus finansinių rodiklių reikalavimus, bendra finansų tarpininkų situacija yra patenkinama ir nėra poreikio imtis papildomų rizikos valdymo priemonių;
  - ✓ finansų tarpininkų priežiūrai pasitelkiamas ILTE vidaus auditas. ILTE vidaus auditoriai, įvertinę rizikos kapitalo investicijų finansinių priemonių atranką, konstatavo, kad, vykdant finansinių tarpininkų atranką, nenustatytas balo „slenkstis“, ir rekomendavo ILTE papildyti atitinkamą metodiką, nustatant šį „slenkstį“, kuris būtų taikomas

⁸⁴ Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, 20 p.

⁸⁵ Finansų tarpininkų atrankos ir priežiūros politika, patvirtinta valdybos 2022-08-30 sprendimu Nr. 034, 21 p.

⁸⁶ UAB INVEGA valdybos 2024-06-07 posėdžio protokolai Nr. 026.

⁸⁷ Ten pat.

atrankoje kaip kokybės užtikrinimo standartas. ILTE atnaujino Rizikos kapitalo finansinių priemonių finansų tarpininkų vertinimo metodiką⁸⁸.

72. Nagrinėjant, kokių veiksmų imasi ILTE, nustačiusi, kad finansų tarpininkai nesilaiko sutarčių, nustatyta, kad 2021–2024 m. laikotarpiu su finansų tarpininku nutraukta 1 bendradarbiavimo sutartis (2024 m.). ILTE kreipėsi į teismą su ieškiniu dėl nuostolių priteisimo.
73. ILTE informavo, kad šiuo metu rengiamas sisteminis atrankos ir priežiūros procesus reglamentuojančių ILTE vidaus dokumentų keitimas ir (ar) atnaujinimas. Atsižvelgiant į finansų tarpininkui priskirtą rizikos lygį, numatoma, kad bus atliekami periodiniai, rizikos vertinimu pagrįsti, išsamūs finansų tarpininkų veiklos patikrinimai. Finansų tarpininkų atrankos ir priežiūros tvarką numatoma parengti iki 2025-04-30.
74. Siekiant pasitikėti finansų tarpininkais ir sumažinti jų veiklos riziką įgyvendinant finansines priemones, būtina ir toliau atidžiai stebėti finansų tarpininkų veiklą, iš anksto identifikuoti galimus trūkumus ir laiku juos koreguoti.

2.4. Finansinių priemonių gavėjų skolų administravimas turi trūkumų

75. Vertindami finansinių priemonių, iš kurių susidarė skolos, skolų tendencijas⁸⁹ ir lygindami administruojamą skolą 2023-12-31 ir 2024-09-30, nustatėme, kad per 2024 m. 9 mėn. ILTE administruojamų skolų suma išaugo 30,5 proc. (8 pav., 18 priedas). 2024-09-30 visas ILTE tiesiogiai ir netiesiogiai išduotų paskolų portfelis buvo 574,9 mln. Eur, probleminės ILTE administruojamos paskolos sudarė 40,8 mln. Eur (7 proc.).

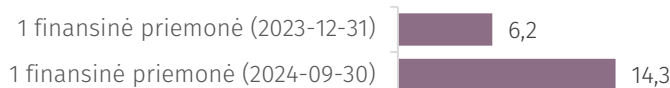
8 pav. Skolų iš finansinių priemonių palyginimas 2023-12-31 ir 2024-09-30 (mln. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

76. Didžiausias skolos augimas stebimas finansinėje priemonėje „Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19“, skola per 9 mėn. padidėjo 8 mln. Eur ir sudarė 35 proc. bendros skolos iš visų 11 finansinių priemonių (9 pav.).

9 pav. Skolos iš finansinės priemonės „Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19“ padidėjimas 2024 m. (mln. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

77. Pagal ILTE priskirtą skolai statusą, didžiausią 2024-09-30 bendros skolų sumos dalį (45,5 proc.) sudarė nemokūs subjektai. Ši skola per 9 mėn. padidėjo 5,6 mln. Eur. Nemokių gavėjų skolos susiformavo 8 (iš 11) finansinėse priemonėse (10 pav., 19 priedas).

⁸⁸ UAB ILTE direktoriaus 2024-09-18 įsakymu Nr. B-89.

⁸⁹ Rizikos valdymo politika, patvirtinta UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ valdybos 2022-07-07 sprendimu, 5.1 p.

10 pav. Nemokių subjektų skolos padidėjimas 2024 m. (mln. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

78. Vertiname, ar nė vienos skolos iš finansinės priemonės dydis neviršija finansavimo sutartyje nustatyto priimtino finansinės priemonės nuostolingumo⁹⁰. Nustatėme, kad 5 iš 11 finansinių priemonių finansavimo sutartyse nurodytas priimtinas finansinės priemonės nuostolingumas – nuo 9 iki 30 proc. Vienos priemonės⁹¹ finansavimo sutartyje nustatyta priimtina šios priemonės nuostolingumo riba 2024-09-30 buvo viršyta 0,14 procentinio punkto ir siekė 9,14 proc. Likusių 4 priemonių, kurių finansavimo sutartyse nustatyta priimtina nuostolingumo riba, 2024-09-30 ji neviršyta (20 priedas). Imamasi veiksmų nuo 2024 m. nustatyti priimtina nuostolingumo ribą naujoms finansinėms priemonėms.
79. Vertindami, ar visoms finansinės priemonės gavėjų skoloms iš finansinių priemonių nustatytais terminais vykdyti išieškojimo veiksmai⁹², iš kiekvienos finansinės priemonės pasirinkome po 1 skolininką (11 skolininkų), turintį didžiausią skolą. Iš viso peržiūrėjome 15 skolų (5,66 mln. Eur⁹³, 14 proc. visos skolos) ir nustatėme, kad 10 iš 15 atvejų skolos išieškojimo veiksmai vykdyti vidutiniškai nuo 64 iki 143 dienų ilgiau, nei nustatyta (21 priedas). Nustatėme 1 atvejį, kai, pasibaigus skolininko bankroto procesui, įmonė išregistruota 2023-05-30, tačiau ILTE skolininkų sąrašė 2024-09-30 ši skola dar buvo apskaitoma. ILTE šią skolą nurašė⁹⁴ 2024-12-20, praėjus 19 mėnesių po įmonės išregistravimo.
80. Vertiname, ar visas atrinktų finansinių priemonių gavėjų skolas finansų tarpininkai perduoda ILTE, kai jų paskola tampa problemine^{95,96}. Išnagrinėję 13 finansinių priemonių finansų tarpininkų ILTE pateiktas 2024 m. III ketv. ataskaitas, nustatėme, kad tarpininkai teikia informaciją apie jų administruojamas problemines skolas. Pagal šią informaciją 163 iš 268 (61 proc.) šių skolų atsirado prieš 90 kalendorinių dienų ir anksčiau (22 priedas). Yra skolų, susidariusių nuo 2021 m. (11 pav.).

⁹⁰ Skatinamųjų finansinių priemonių, finansuojamų Lietuvos Respublikos valstybės biudžeto lėšomis, įgyvendinimo taisyklės, 5.4–5.7 p.

⁹¹ „Paskolos ūkio subjektų, veikiančių žemės ūkio ir žuvininkystės produktų gamybos, perdirbimo ir prekybos srityse, likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu“.

⁹² Abejotinų ir probleminių paskolų administravimo bei skolų išieškojimo tvarka, 1.2, 1.4, 1.6, 1.8, 1.10 p.

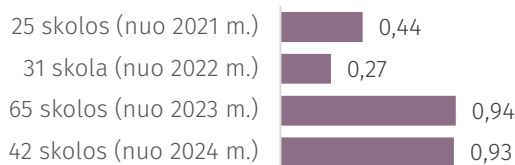
⁹³ 2024-09-30 duomenimis.

⁹⁴ 2024-12-20 sprendimas „Dėl skolų nurašymo, kai jos pripažintos beviltiškomis“.

⁹⁵ Probleminės netiesioginės paskolos (probleminės paskolos, susidariusios finansinėse priemonėse, kurias įgyvendina finansų tarpininkai) – tai paskolos, kurias tarpininkai perdavė ILTE, kai paskolos gavėjas nevykdo įsipareigojimo pagal paskolos sutartį, t. y.: paskolos gavėjas tampa nemokus (yra įgijęs bankrutuojančios, bankrutavusios, restruktūrizuojamos ar likviduojamos įmonės statusą); paskolos gavėjas daugiau kaip 90 kalendorinių dienų nevykdo savo finansinių įsipareigojimų pagal paskolos sutartį (t. y. negrąžina paskolos dalies ir (arba) nesumoka palūkanų); kitais paskolos sutartyje numatytais atvejais, kai tarpininkas įgyja teisę nutraukti paskolos sutartį ar ją perduoti ILTE ir yra susidaręs nesumokėtas įsiskolinimas.

⁹⁶ Abejotinų ir probleminių paskolų administravimo bei skolų išieškojimo tvarka, 3.1 p.

11 pav. Finansų tarpininkų 2024-09-30 administruotos probleminės paskolos pagal jų susidarymo metus (mln. Eur)

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal finansų tarpininkų ataskaitas

81. ILTE teigimu, ji žino finansų tarpininkų administruojamų probleminių paskolų situaciją, kontaktuoja su tarpininkais, daugiau dėmesio skiria tiems, kuriems sunkiau sekasi išieškoti skolas.
82. ILTE generalinio direktoriaus 2024-11-21 įsakymu priimta nauja skolų išieškojimo ir administravimo tvarka, kurioje nurodytas už skolų išieškojimą ir administravimą atsakingas departamentas, nustatyti konkretūs terminai ir procedūrų sekos. Taip pat tarp pranešimų ir ieškinio pateikimo apibrėžti veiksmų intervalai, kurie sutrumpintų skolų valdymo laiką.
83. Nors ILTE turi patvirtintą probleminių paskolų išieškojimo ir administravimo tvarką, atliktos analizės rodo, kad skolų mastas didėjo, o kai kuriais atvejais šių skolų perėmimas iš finansų tarpininkų užtrunka ilgiau, nei turėtų. Toks vėlavimas gali turėti įtakos efektyviam skolų administravimui ir rizikos valdymui. Būtina užtikrinti, kad skolų išieškojimas ir administravimas būtų taikomi nuosekliai ir laiku.

REKOMENDACIJŲ ĮGYVENDINIMO PLANAS

Laukiamas audito poveikis: finansinės priemonės bus taikomos ten, kur nustatytas rinkos trūkumas, jos bus suderintos su kitomis valstybės paramos formomis, taip pat bus vertinamas finansinių priemonių poveikis, atliekama nepriklausoma UAB ILTE vykdomo skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų priežiūra, finansinėms priemonėms suplanuotas finansavimas bus skiriamas pagrindinei paskirčiai įgyvendinti, finansinėms priemonėms skirtas finansavimas bus paskirstomas operatyviau.

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
2-asis pagrindinis audito rezultatas Tobulintina nepriklausoma skatinamojo finansavimo prisiimamų rizikų priežiūra: <ul style="list-style-type: none"> ✓ Nacionalinis reglamentavimas numato veiklos riziką ribojančių priežiūrą tik toms finansų įstaigoms, kurios teikia licencines finansines paslaugas, nustatytas Bankų ir Mokėjimų įstatymuose. ✓ Lietuvos bankas, Nacionalinio plėtos banko įstatyme nurodytas kaip priežiūros institucija, nuo 2018 m. atliko tik asmenų, ketinančių tapti UAB ILTE vadovais, kandidatūrų vertinimą. ✓ UAB ILTE 2025–2030 m. strateginiame veiklos plane numatyta plėsti bendrovės veiklą, siekiant bent 50 proc. 	Didelės svarbos Siekiant tinkamai valdyti UAB ILTE vykdomo skatinamojo finansavimo prisiimamas rizikas, tobulinti nepriklausomos UAB ILTE veiklos riziką ribojančių vidaus valdymo ir kontrolės priemonių ir (ar) reikalavimų laikymosi priežiūros atlikimą (nustatyti veiklos riziką ribojančius ir priežiūros procedūras, kapitalo pakankamumo ir likvidumo rodiklių reikalavimus, jų stebėsenos tvarką ir pan.).	Nepriklausomos priežiūros metu nenustatyta UAB ILTE reikšmingų nukrypimų nuo nustatytų veiklos riziką ribojančių reikalavimų	-	nėra nukrypimų	Finansų ministerija	2028-12-31
	1.1. Įvertinti Lietuvos banko pateiktus Nacionalinio plėtos banko priežiūros modelio pakeitimus.				Finansų ministerija	2025-12-31
	1.2. Pakeisti Nacionalinio plėtos banko įstatymą dėl priežiūros modelio tobulinimų.				Finansų ministerija	2026-12-31
	1.3. Įvertinti Lietuvos banko atliktos priežiūros institucijai priskirtos Nacionalinio plėtos banko priežiūros rezultatus pagal pakeistą Nacionalinio plėtos banko įstatymą. Atsižvelgiant į vertinimo rezultatus, priimti atitinkamus sprendimus.				Finansų ministerija	2027-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
viso įstaigos finansavimo nuosavais pinigais. Toks veiklos finansavimas gali padidinti bendrovės veiklos riziką.						
3-iasis pagrindinis audito rezultatas 30 atrinktomis įgyvendinamoms finansinėms priemonėms planuojama skirti 5311,8 mln. Eur, iš jų 3271,6 mln. Eur (arba 62 proc.) dar nepaskirstyta galutiniam naudos gavėjams. 987,7 mln. Eur (60 proc. iš 1 652,4 mln. Eur) 10 fondų fondams, iš kurių finansuojamos šios priemonės, skirtos finansavimo UAB ILTE sprendimu, vadovaujantis teisės aktais, investuota į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius.	Didelės svarbos 2. Siekiant efektyviau panaudoti valstybės biudžeto pinigus (išskyrus pinigus, kuriems taikomas Europos Sąjungos reglamentavimas), sudaryti sąlygas (teisinį pagrindą) sprendimams priimti dėl laikinai laisvų pinigų panaudojimo kitoms finansinėms priemonėms.	Patvirtintas teisės aktas, kuriame nustatyta galimybė laikinai laisvas lėšas laikinai naudoti kitoms finansinėms priemonėms	nėra	Patvirtintas teisės aktas, kuriame nustatyta galimybė laikinai laisvas lėšas laikinai naudoti kitoms finansinėms priemonėms	Finansų ministerija	2027-12-31
	2.1. Pakeisti Nacionalinio plėtros banko įstatymą dėl galimybės laikinai laisvus pinigus laikinai naudoti kitoms finansinėms priemonėms.				Finansų ministerija	2025-12-31
	2.2. Pagal poreikį pakeisti poįstatyminius teisės aktus, susijusius su Nacionalinio plėtros banko įstatymo pakeitimais.				Finansų ministerija	2026-12-31
4-asis pagrindinis audito rezultatas Finansinių priemonių planavimui būtinas dėmesys: ✓ 90 proc. (27 iš 30) įgyvendinamų finansinių priemonių pagrįstos poreikio ar išankstiniu (ex ante) vertinimu, tačiau 14 iš jų vertinimo dokumentuose	Didelės svarbos 3. Siekiant efektyviai taikyti finansines priemones, užtikrinti, kad poreikio ar išankstiniuose (ex ante) vertinimuose būtų įvertinamas suderinamumas su kita valstybės parama (dotacijomis ir subsidijomis) taip, kad ji skatintų naudotis kuriama finansine priemone, o ne konkuruotų su ja.	Įgyvendinamų finansinių priemonių, kurių poreikio pagrindimo dokumentuose šaltiniais ir informacija pagrindžiamas suderinamumas su esama ar planuojama valstybės parama (dotacijomis ir subsidijomis), skaičiaus ir visų vertinimo metu nustatytų įgyvendinamų finansinių priemonių skaičiaus santykis	0 proc.	100 proc.	Finansų ministerija	2028-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
<p>nurodyta tik priemonės paskirtis ir (ar) finansavimo projekcija, nėra paaiškinimų dėl nustatyto finansavimo trūkumo ir poreikio.</p> <p>✓ Nė vienoje iš 30 finansinių priemonių nebuvo įvertintas jau taikomų ar planuojamų taikyti kitų valstybės paramos formų (subsidijų ir dotacijų) galimas poveikis. 2021–2024 m. 1 684 subjektai pasinaudojo ir vertintomis finansinėmis priemonėmis, ir parama iš kitų šaltinių.</p> <p>2021–2024 m. III ketv. baigtų 3 finansinių priemonių tikslų pasiekimo, poveikio ekonomikai vertinimai neatlikti. Atskirų finansinių priemonių ar finansinių priemonių, finansuojamų valstybės biudžeto pinigais, įgyvendinimo rezultatyvumo ir poveikio stebėseną 2021–2024 m. nevykdyta.</p> <p>Finansinių priemonių stebėseną tobulintina:</p> <p>✓ 7 (iš 8 vertintų) ministerijų dokumentuose numatyti su finansine parama (skatinimu) susiję pažangos uždaviniai, priemonės, rodikliai, tačiau jų pasiekimas nestebimas visa apimtimi.</p> <p>✓ Priežiūros komitetams UAB ILTE 2021–2024 m. teikė finansinių priemonių</p>	3.1. Peržiūrėti ir patikslinti finansų ministro 2021-06-28 įsakymu Nr. 1K-227 „Dėl Strateginio valdymo metodikos taikymo“ patvirtintų Plėtros programos pažangos priemonės aprašo ir Plėtros programos pažangos priemonės pagrindimo aprašo formų pildymo instrukcijas, papildant klausimais dėl subsidijų suderinimo su finansinėmis priemonėmis.				Finansų ministerija	2027-12-31
	3.2. Įpareigoti UAB ILTE informuoti ministerijas apie planuojamas įgyvendinti finansines priemones iš nuosavų pinigų, kad ministerijos įvertintų dotacijų ir subsidijų suderinamumą su planuojamomis įgyvendinti finansinėmis priemonėmis.				Finansų ministerija	2028-12-31
	Didelės svarbos	Įgyvendintų ir (ar) įgyvendinamų finansinių priemonių, kurių poveikio (<i>ex post</i>) vertinimai atlikti, ir visų įgyvendintų ir (ar) įgyvendinamų finansinių priemonių santykis	0 proc.	100 proc.	Finansų ministerija	2028-12-31
	4. Siekiant įvertinti finansinių priemonių taikymo efektyvumą ir numatytų tikslų pasiekimą, nustatyti, kad būtų atliekamas finansinių priemonių naudos, tikslų pasiekimo, poveikio rinkai vertinimas.					
	4.1. Atlikti finansinių priemonių poveikio vertinimą pagal 2024–2027 m. vertinimų planą, patvirtintą finansų ministro 2021-06-28 įsakymu Nr. 1K-227.				Finansų ministerija	2027-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
įgyvendinimo pažangos ataskaitas, tačiau šie komitetai nesvarstė klausimų, susijusių su finansinei priemonei skirtu ir panaudoto finansavimo neatitikimais, nepriėmė sprendimų imtis veiksmų esant mažėjančiam finansinės priemonės teikimo intensyvumui.						
5-asis pagrindinis audito rezultatas Tobulintinas finansinių priemonių gavėjų vertinimas: ✓ 5 finansinėse priemonėse nustatytas leidžiamo paraiškos vertinimo termino viršijimas nuo 3 iki 95 proc. paraiškų vertinimo atvejų. Priemonėje „Milijardas verslui“ paraiškų vertinimo terminas nenumatytas, todėl paraiškos gali būti vertinamos neribotą laiką. Kai UAB ILTE pareiškėjų prašo patikslinti pateiktus duomenis ar pateikti papildomą informaciją, bendra paraiškos vertinimo trukmė gali užsitęsti 3 mėnesius ir daugiau. Nenumatytas maksimalus dokumentų teikimo ir tikslinimo terminas. Finansinių priemonių gavėjų skolų administravimas turi trūkumų:	Vidutinės svarbos 5. Siekiant operatyvesnio finansinei priemonei skirto finansavimo paskirstymo, nustatyti: ✓ siektinus paraiškų vertinimo terminus visoms finansinėms priemonėms; ✓ siektinus terminus pareiškėjui dėl jo pateiktos informacijos patikslinimo ar papildomos informacijos pateikimo.	Vidutinis paraiškų vertinimo laikas (darbo dienomis) nuo paraiškos pateikimo dienos iki sutarties su galutiniu naudos gavėju pasirašymo dienos	82 darbo dienos	50 darbo dienų	UAB ILTE	2026-12-31
	5.1. ILTE vidaus teisės aktų tobulinimas Bus papildyta UAB ILTE generalinio direktoriaus 2024-02-08 įsakymu Nr. B-33 patvirtinta UAB ILTE Tiesioginių paskolų ir prašymų teikimo bei vertinimo tvarka (toliau – Tvarka), nustatant bendrą siektiną paraiškų vertinimo terminą. Tvarka taikoma visoms tiesiogiai ILTE administruojamoms finansinėms priemonėms. Joje nustatytas siektinas terminas bus diferencijuotas pagal produkto sudėtingumą ir kompleksškumą, t. y. maksimalūs siektini terminai skirsis pagal produktus ir (ar) produktų grupes, tačiau neviršys 50 darbo dienų termino (kai kuriems produktams bus nustatytas trumpesnis terminas).				UAB ILTE	2025-12-31
	5.2. Operatyvinių ataskaitų tobulinimas Bus inicijuotas UAB ILTE Klientų ir finansavimo sprendimų tarnybos operatyvinio paraiškų valdymo informacinės sistemos plėtros projektas, kuris leis pereiti nuo paraiškų srauto vertinimo terminų valdymo excel skaičiuoklėse prie specializuoto IT sprendinio, kuriuo naudojantis bus galima realiu laiku matyti ataskaitas pagal skyrius, produktus, darbuotojus. Sistema automatiškai skaičiuos vertinimo terminus pagal darbuotojų keičiamas paraiškų vertinimo būsenas. Sistemoje taip pat bus fiksuojami atliekami paraiškų vertinimo darbai, susiję su skirtingų skyrių pradedamais ir baigiamais darbais. Bus galima matyti, kur ir kiek laiko užtrunka konkretus paraiškos vertinimo žingsnis.				UAB ILTE	2025-12-31
	5.3. Darbo organizavimo tobulinimas Po to, kai bus įgyvendinta 5.2. priemonė, atsakingi skyriai bus vadovybės paskatinti kartą per savaitę organizuoti trumpas klientų paraiškų vertinimo stebėsenos sesijas, komandos viduje aptariant individualias paraiškų vertinimo				UAB ILTE	2025-12-31

Pagrindinis audito rezultatas	Rekomendacija (pokytis, kurio siekiama) / priemonės	Pokyčio vertinimo rodikliai ir jų reikšmės*			Subjektas, kuriam pateikta rekomendacija / įgyvendinantis priemonės	Rekomendacijos (pokyčio, kurio siekiama)** / priemonių*** įgyvendinimo terminas
		rodiklis	pradinė reikšmė	siektina reikšmė		
✓ 2024-09-30 UAB ILTE administravo 11 finansinių priemonių skolas, kurios per 2024 m. 9 mėnesius išaugo 30,5 proc. (nuo 31,3 mln. Eur iki 40,8 mln. Eur). 5 (iš 11) priemonių finansavimo sutartyse nustatytas priimtinas priemonių taikymo nuostolingumas, taikant vieną priemonę, jis viršytas 0,14 procentinio punkto. 10 iš 15 nagrinėtų skolų išieškojimo veiksmai vykdyti vidutiniškai nuo 64 iki 143 dienų ilgiau, nei nustatyta.	užsitęsimo priežastis (dėl kliento, bendradarbiavimo tarp padalinių, institucijų, per didelio krūvio ir pan.), per savaitę atliktus darbus, ir suplanuoti tolesnius veiksmus, siekiant neviršyti nustatyto maksimalaus vertinimo termino. Pažymėtina, kad 5.2. priemonė leis formuoti tiek bendras, tiek individualias ataskaitas, kurios leis lengviau ir patogiau valdyti skirtingų padalinių, skirtingų produktų, skirtingų darbuotojų krūvius ir darbų atlikimo terminus. Leisti iš anksto numatyti galimus vėlavimus ir imtis prevencinių vadybinių priemonių, siekiant užtikrinti, kad nebūtų viršytas maksimalus vertinimo terminas.					

* Detalūs pokyčių vertinimo rodiklių duomenys pateikti 3 priede „Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys“.

** Priemonės ir terminus joms įgyvendinti, pokyčiui pasiekti ir rodikliams pamatuoti pateikė Finansų ministerija ir UAB ILTE.

*** Rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos metu gali būti tikslinamos arba keičiamos rekomendacijų įgyvendinimo plane nurodytos priemonės ar pokyčių vertinimo rodikliai Valstybinio audito rekomendacijų įgyvendinimo stebėsenos tvarkos aprašo nustatyta tvarka. Aktualus priemonių ir pokyčių vertinimo rodiklių sąrašas pateikiamas Valstybės kontrolės atviruose duomenyse www.valstybeskontrolė.lt.

Veiklos audito 1-ojo departamento vadovė

Rasa Kudžmienė

Vyriausioji valstybinė auditorė-audito grupės vadovė

Kristina Vaivadienė

PRIEDAI

1 priedas.	Santrumpos ir sąvokos	41
2 priedas.	Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai	42
3 priedas.	Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys	45
4 priedas.	Finansinių priemonių, įgyvendinamų 2024-09-30, pagrįstumo analizė.....	46
5 priedas.	Nacionalinio pažangos plano rodiklių, skirtų skatinti veiklą, stebėsenos vertinimas	51
6 priedas.	Vertintų 8 ministerijų strateginių dokumentų rodiklių, susijusių su skatinimo veikla, stebėsenos analizė.....	55
7 priedas.	2024-09-30 įgyvendinamų finansinių priemonių finansavimo palyginimas su kita valstybės parama.....	57
8 priedas.	Laikiniai nenaudojamo finansavimo, skirto vertintoms finansinėms priemonėms, analizė (2023–2024 m.).....	59
9 priedas.	Nacionalinių plėtros įstaigų suplanuotų ir pritrauktų trečiųjų šalių investicijų 2021–2024 m. vertinimas.....	61
10 priedas.	UAB ILTE rodiklių pasiekimo 2023–2024 m. vertinimas.....	62
11 priedas.	Valstybės siekiamų tikslų integravimo į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą vertinimas.....	64
12 priedas.	Europos Sąjungos narėse skatinamąją finansinę paramą teikiančių įstaigų veiklos ir priežiūros palyginimas	66
13 priedas.	Priežiūros komitetams 2021–2024 m. UAB ILTE teiktos informacijos analizė... 70	
14 priedas.	Paraiškų finansavimui gauti vertinimo terminų laikymosi analizė.....	72
15 priedas.	Pareiškėjų teiktų paraiškų finansavimui gauti atmetimo pagrįstumo vertinimas	73
16 priedas.	Vertintų finansinių priemonių finansų tarpininkų atrankos analizė	75
17 priedas.	Finansų tarpininkų patikrinimai 2023–2024 m.....	76
18 priedas.	Skolų iš finansinių priemonių palyginimas 2023-12-31 ir 2024-09-30	78
19 priedas.	Skolų iš finansinių priemonių palyginimas 2021-12-31 ir 2024-09-30 pagal skolos statusą.....	79
20 priedas.	Nustatyto priimtino finansinės priemonės nuostolingumo vertinimas... 80	
21 priedas.	Skolų išieškojimo veiksmy 2021–2024 m. vertinimas.....	81
22 priedas.	Finansų tarpininkų administruojamų probleminių paskolų, iki 2024-09-30 neperduotų UAB ILTE, analizė	85

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo
investicijų) taikymas teikiant
valstybės paramą“
1 priedas

Santrumpos ir sąvokos

ILTE – UAB ILTE.

NPB – nacionalinis plėtros bankas.

NPJ – nacionalinė(s) plėtros įstaiga(-os).

Finansų tarpininkas – juridinis asmuo, atrinktas konkrečiai skatinamajai finansinei priemonei įgyvendinti⁹⁷.

Fondų fondas – fondas skatinamajai finansinei priemonei, pasitelkiant finansų tarpininką (tarpininkus), ir (ar) kelioms skatinamosioms finansinėms priemonėms įgyvendinti, taip pat dotacijoms ir (ar) subsidijoms, kuriomis prisidedama prie NPB įgyvendinamų skatinamųjų finansinių priemonių, teikti⁹⁸.

Nacionalinis plėtros bankas – finansų įstaiga, kuriai šiame įstatyme nustatyta tvarka suteikta teisė vykdyti skatinamojo finansavimo veiklą⁹⁹.

Skatinamoji finansinė priemonė – valstybės ir savivaldybių biudžetų, ES, tarptautinių finansų institucijų ir (ar) kitomis lėšomis įgyvendinama paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų arba kita finansinė priemonė, kuriai finansuoti ir (ar) įgyvendinti skirtos lėšos (ar jų dalis) grįžta ir pakartotinai naudojamos tiems patiems šios priemonės kūrimo metu nustatytiems tikslams pasiekti arba skatinamojo finansavimo veiklai kitose srityse vykdyti¹⁰⁰.

Skatinamojo finansavimo veikla – finansinių paslaugų teikimas srityse, kurių plėtrą Vyriausybės sprendimu būtina skatinti, tačiau kurių finansavimas rinkos sąlygomis yra nepakankamas ir (ar) neoptimalus¹⁰¹.

Paskola – lėšų skolinimosi arba skolinimo priemonė, kai paskolos sutartimi viena šalis (paskolos davėjas) perduoda kitos šalies (paskolos gavėjo) nuosavybėn pinigus, o paskolos gavėjas įsipareigoja paskolos davėjui grąžinti tokią pat pinigų sumą ir mokėti palūkanas, jeigu paskolos sutartyje nenustatyta kitaip¹⁰².

⁹⁷ Nacionalinio plėtros banko įstatymas, 2024-11-12 Nr. XIV-3098, 2 str. 1 d.

⁹⁸ Ten pat, 2 str. 2 d.

⁹⁹ Ten pat, 2 str. 3 d.

¹⁰⁰ Ten pat, 2 str. 5 d.

¹⁰¹ Ten pat, 2 str. 6 d.

¹⁰² Valstybės skolos įstatymas, 1996-08-22 Nr. I-1508, 2 str. 9 d.

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
2 priedas

Audito kriterijai, atliktos procedūros ir taikyti metodai

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
1.1. Tobulintinas finansinių priemonių planavimas	<p>Pasirinktos sritys, kurių plėtrą norima skatinti, suderintos su valstybės prioritetais.</p> <p>Visos nuo 2021 m. pradėtos taikyti finansinės priemonės yra nukreiptos į sritis, kurių plėtrą norima skatinti.</p> <p>Strateginiuose dokumentuose nustatyti su skatinimo forma ir pažanga susiję rodikliai yra pasiekti.</p> <p>Visi nuo 2021 m. priimti sprendimai dėl finansinių priemonių priėmimo yra pagrįsti poreikio arba <i>ex ante</i> vertinimais.</p> <p>Visais atvejais sprendimai dėl finansinės priemonės taikymo yra pagrįsti įvertinant taikomas ar planuojamas taikyti kitas valstybės paramos formas tam pačiam tikslui pasiekti.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sprendimų dėl finansinių priemonių taikymo dokumentus; ✓ teisės aktus, strateginius dokumentus (Lietuvos pažangos strategiją, Nacionalinį pažangos planą ir kt.), Smulkiojo ir vidutinio verslo finansavimo galimybių tyrimą (Lietuvos banko, Konkurencijos tarybos); ✓ Finansų ministerijos ir atsakingų ministerijų informaciją, Europos Komisijos, užsienio šalių praktiką. <p>Duomenų analizė</p> <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ sprendimų duomenis dėl finansinių priemonių taikymo; ✓ palyginamąją subsidijų ir finansinių priemonių sumų analizę ir kitas tendencijas; ✓ strateginiuose dokumentuose nustatytus tikslus, priemones, rodiklius, susijusius su skatinamuoju finansavimu, jų pasiekimą. <p>Subsidijų vertinimui naudojome ir analizavome Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro (KOTIS), Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) duomenis.</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ 8 ministerijų informaciją apie atrinktų finansinių priemonių <i>ex ante</i> vertinimus, finansinių priemonių planavimą, finansavimą ir įgyvendinimą; gautą informaciją, sugretinę su ILTE pateiktais duomenimis, panaudojome išvadoms dėl priemonių <i>ex ante</i> pagrindimo, finansavimo parengti.
1.2. Tobulintina finansinių priemonių įgyvendinimo stebėseną.	<p>Visais atvejais, kai nustatyti atrinktų finansinių priemonių įgyvendinimo planų ir finansavimo sutarčių reikalavimų neatitikimai, priežiūros komitetai teikia siūlymus dėl finansinių priemonių taikymo.</p> <p>Finansinių priemonių įgyvendinimo rezultatai visais atvejais naudojami tolesniems sprendimams dėl skatinamojo finansavimo prioritetinėse veiklos srityse priimti.</p> <p>Atlikti visų įgyvendintų finansinių priemonių <i>ex post</i> ar atitinkami poveikio vertinimai.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ ministerijų nurodytus 2021–2024 m. priimtus fondų priežiūros komitetų sprendimus ir ministerijų įsakymus, susijusius su finansinių priemonių taikymu; ✓ ILTE veiklos ataskaitas, 2023–2025 m. strateginį veiklos planą; 2024 m. strateginį veiklos planą, ilgalaikę ILTE strategiją; ✓ informaciją apie 2021–2023 m. įgyvendintas finansines priemones, šių priemonių <i>ex post</i> vertinimus.
1.3. Nacionalinių plėtros įstaigų konsolidavimas sudaro sąlygas didinti	<p>Vykdoma bent po 1 priemonę (veiksmą) visiems NPĮ konsolidavimo tikslams pasiekti.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p>

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
prioritetinių veiklos sričių finansavimą	<p>Skatinamojo finansavimo veiklos strategijoje ar kitame atitinkamame dokumente nustatyti skatinamojo finansavimo tikslai, uždaviniai, priemonės, rodikliai.</p> <p>Suplanuoti veiksmai atliepti visus rašte dėl keliamų lūkesčių ILTE nustatytus valstybės tikslus.</p> <p>Suplanuoti veiksmai visų finansinių priemonių valdymo informacinei sistemai sukurti.</p> <p>Sukurta komunikacijos strategija dėl informavimo apie finansines priemones.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ teisės aktus, Finansų ministerijos, ILTE informaciją; investuotojų ir investicijoms skirtų sumų tendencijas; veiksmus; ✓ veiksmus, kurių ėmėsi ILTE, kad konsolidavimo tikslai būtų pasiekti; veiksmus dėl Finansų ministerijos lūkesčių rašte nustatytų valstybės tikslų; ✓ priemonės, kurių ėmėsi ILTE, siekdama sukurti informacinę sistemą finansinių priemonių valdymui; ✓ komunikacijos strategiją, kryptis dėl informavimo apie finansines priemones. <p>Analizavome: ILTE veiklos ataskaitas, 2023–2025 m. strateginį veiklos planą; 2024 m. strateginį veiklos planą, 2025–2030 m. ilgalaikę ILTE strategiją ir ILTE teiktą informaciją konsolidavimo klausimais.</p>
1.4. Tobulintina nepriklausoma skatinamojo finansavimo priimamų rizikų valdymo priežiūra	<p>ILTE skatinamojo finansavimo veiklos pagrindinių rodiklių stebėseną atliekama ne rečiau nei kas ketvirtį.</p> <p>Atliktas bent vienas ILTE skatinamojo finansavimo veiklos priežiūrinis tikrinimas.</p> <p>Visais atvejais ILTE panaudoja visą iš atrinktų finansinių priemonių visų gavėjų pateiktą privalomą informaciją šių gavėjų finansinių priemonių taikymo priežiūrai vykdyti.</p> <p>Bent kartą per metus vertinamas rodiklis, kuriais matuojamas verslo, viešojo sektoriaus, žemės ūkio skatinimas finansinėmis priemonėmis, pasiekimas.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ skatinamojo finansavimo veiklos strategiją, priemones, rodiklius, įvertindami, ar jie yra pamatuojami; ✓ Lietuvos banko, Finansų ministerijos informaciją, užsienio šalių praktiką; ✓ vykdomą ILTE skatinamojo finansavimo veiklos priežiūrą; ✓ skirtumus dėl reikalavimų kredito įstaigoms, finansų įstaigoms ir ILTE, galinčiai tiesiogiai teikti paskolas; skatinimo finansinėmis priemonėmis rodiklius.
2.1. 60 proc. finansinėms priemonėms skirto finansavimo nepanaudojama joms finansuoti	<p>Visiems atrinktiems finansinių priemonių fondų fondams ar finansinėms priemonėms, kai fondų fondas nesteigtas, skirtas finansavimas naudojamas finansinėms priemonėms finansuoti.</p> <p>Visais atvejais, kai kyla rizika, kad planuojamos investicijos bus nepanaudotos, pranešama fondų fondo ar finansinės priemonės, kai fondų fondas nesteigtas, priežiūros komitetui.</p> <p>Visais atvejais, kai taikant finansinę priemonę nustatyta rizika, kad planuotos investicijos bus nepanaudotos, ministerijos priimti sprendimai dėl tolesnio pinigų panaudojimo.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ teisės aktus, ministerijų ir ILTE informaciją; ✓ atrinktų finansinių priemonių finansavimo sutartis, siekdami nustatyti, ar jos sudarytos visai numatyta sumai, skirtai finansinei priemonei; ✓ veiksmus, kai buvo nustatytas nuokrypis nuo planuojamų investicijų (priežiūros komiteto informavimą, priežiūros komiteto priimtus sprendimus, ministerijos priimtus sprendimus dėl finansavimo sutarčių pakeitimo (nutraukimo), investavimo į kitas finansines priemones). <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ atvejus, kai atrinktoms finansinėms priemonėms skirti pinigai neišdalijami, o skirtas finansavimas panaudotas kitiems tikslams, bet ne finansinėms priemonėms; ✓ kiek fondams skirtų pinigų panaudojama finansinei priemonei, o kiek – kitai veiklai.
2.2. Tobulintinas finansinių priemonių gavėjų vertinimas	<p>Atrinktų finansinių priemonių reikalavimai gavėjams, nustatyti finansinių priemonių aprašymuose, yra pagrįsti poveikio ar <i>ex ante</i> vertinimais.</p> <p>Atrinktų finansinių priemonių visi gavėjai įvertinti pagal finansinių priemonių finansavimo schemoje nustatytus reikalavimus.</p> <p>Atrinktų finansinių priemonių visų gavėjų kreditingumas įvertintas kaip pakankamas.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ atrinktų finansinių priemonių aprašymus, finansavimo schemas, kt. dokumentus ir šiuose dokumentuose nustatytas tinkamumo sąlygas priemonės gavėjui; ✓ kokiomis priemonėmis užtikrinamas gavėjo paskolos grąžinimas, pareiškėjų kredito riziką; ✓ paraiškų vertinimo laiką, atmetimo motyvus, argumentaciją, skundus dėl sprendimų atmeti paraiškas; ✓ gavėjų sutartis, reikalavimus gavėjams teikti privalomą informaciją ILTE;

Audito ataskaitos skyrius / poskyris	Taikyti audito kriterijai	Atliktos audito procedūros, taikyti informacijos ir duomenų rinkimo bei vertinimo metodai
	<p>Atrinktų finansinių priemonių visos atmestos paraiškos yra argumentuotos.</p> <p>Visų atrinktų finansinių priemonių paraiškos įvertintos ne ilgiau nei per 30 darbo dienų.</p> <p>Visose atrinktose finansinėse priemonėse sutartys dėl finansinės priemonės pasirašytos ne vėliau nei per 10 darbo dienų.</p>	<ul style="list-style-type: none"> ✓ ministerijų informaciją <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ pateiktų registru duomenis apie finansinių priemonių gavėjus, gautas ir atmestas paraiškas, paraiškų vertinimo trukmę, sprendimo paskolai suteikti priėmimo ir sutarties pasirašymo, gavėjų kreditingumo lygį; ✓ atrinktus pavyzdžius dėl paraiškų atmetimo pagrįstumo ir rizikos lygio nustatymo; ✓ analizavome skundų dėl paraiškų atmetimo motyvus; ✓ sutarčių pasirašymo laiką, skaičiuojant nuo sprendimo priėmimo.
2.3. Tobulinamas finansų tarpininkų atrankos ir priežiūros vykdymas	<p>Visi finansų tarpininkai, kurie įgyvendina visas atrinktas finansines priemones, įvertinti pagal finansų tarpininkų atrankos sąlygų sąvade nustatytus reikalavimus.</p> <p>ILTE nedelsiant, bet ne rečiau kaip kartą per ketvirtį, imasi veiksmų, užtikrinančių sutarčių su finansų tarpininkais laikymąsi.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ finansinių priemonių vykdomą finansų tarpininkų atranką; ILTE veiksmus, nustačius, kad finansų tarpininkas nesilaiko sutarties reikalavimų; vykdomą finansinių tarpininkų priežiūros politiką; ✓ finansų tarpininkų priežiūros ataskaitas; ✓ finansų tarpininkų sutartis, privalomą teikti informaciją ILTE. <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ finansų tarpininkų teikiamų ataskaitų duomenis; ✓ finansų tarpininkų, nepraėjusių atrankos, atmetimo motyvus.
2.4. Finansinių priemonių gavėjų skolų administravimas turi trūkumų	<p>Nė vienos skolos iš finansinės priemonės dydis neviršija finansavimo sutartyje nustatyto priimtino finansinės priemonės nuostolingumo.</p> <p>Finansinės priemonės, iš kurios susidarė skola, pelningumas yra ne mažesnis*, nei numatyta finansinės priemonės (ar fondų fondo) finansavimo sutartyje.</p> <p>Finansinių priemonių, iš kurių susidarė skolos, skolų suma 2024-09-30 yra ne didesnė nei 2023-12-31.</p> <p>Visoms finansinės priemonės gavėjų skoloms iš finansinių priemonių nustatytais terminais vykdyti išieškojimo veiksmai.</p> <p>Visas finansinių priemonių gavėjų skolas finansų tarpininkai perduoda ILTE, kai paskola tampa problemine.</p>	<p>Dokumentų peržiūra</p> <p>Nagrinėjome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ finansavimo sutartis dėl priimtino nuostolingumo; ✓ skolų dinamiką; ✓ ILTE veiksmus dėl skolos išieškojimo; finansų tarpininko veiksmus skolai išieškoti iki jos perdavimo ILTE; ✓ kokiu periodiškumu rengiamos ataskaitos dėl finansų tarpininkų administruojamų priemonių skolų. <p>Analizavome:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ bendrą skolą iš finansinių priemonių, skolą pagal kiekvieną finansinę priemonę, dinamiką; ✓ ataskaitų duomenis apie skolas ir problemines paskolas; ✓ atrinktų pavyzdžių analizę pagal išieškojimo veiksmus. <p>Palyginamoji analizė ir aprašomoji statistika taikyta vertinant surinktus audito įrodymus.</p> <p>Subsidijų vertinimui naudojome ir analizavome Valstybės pagalbos ir nereikšmingos (<i>de minimis</i>) pagalbos registro (KOTIS), Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistemos (VBAMS) duomenis.</p> <p>Pokalbiai su:</p> <ul style="list-style-type: none"> ✓ Lietuvos bankų asociacijos, Lietuvos pramonininkų konfederacijos, Lietuvos banko, Konkurencijos tarybos atstovais.

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
3 priedas

Pokyčių vertinimo rodiklių duomenys

Rodiklis	Nepriklausomos priežiūros metu nenustatyta UAB ILTE reikšmingų nukrypimų nuo nustatytų veiklos riziką ribojančių reikalavimų	Patvirtintas teisės aktas, kuriame nustatyta galimybė laikinai laisvas lėšas laikinai naudoti kitoms finansinėms priemonėms	Įgyvendinamų finansinių priemonių, kurių poreikio pagrindimo dokumentuose šaltiniais ir informacija pagrindžiamas suderinamumas su esama ar planuojama valstybės paramos kita forma, skaičiaus ir visų vertinimo metu nustatytų įgyvendinamų finansinių priemonių skaičiaus santykis	Įgyvendintų finansinių priemonių, kurių poveikio (ex post) vertinimai atlikti, ir įgyvendintų finansinių priemonių santykis	Vidutinis paraiškų vertinimo laikas (darbo dienomis) nuo paraiškos pateikimo dienos iki sutarties su galutiniu naudos gavėju pasirašymo dienos
Matavimo vienetas	Vnt.	Vnt.	Proc.	Proc.	Darbo dienos
Pradinė reikšmė	-	nėra	0	0	82
Pradinės reikšmės fiksavimo data	2025-04-04	2025-04-04	2025-04-04	2024-12-31	2024-12-31
Siektina reikšmė	Nėra nukrypimų	Patvirtintas teisės aktas, kuriame nustatyta galimybė laikinai laisvas lėšas laikinai naudoti kitoms finansinėms priemonėms	100	100	50
Tolerancijos ribos	Gerai	Nėra nukrypimų	100	100	50
	Vidutiniškai	-	75	75	65
	Blogai	Neatliekami patikrinimai	50	50	80
Siektinos reikšmės fiksavimo data	2028-12-31	2027-12-31	2028-12-31	2028-12-31	2026-12-31
Periodinės reikšmės fiksavimo data	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį	Kasmet	Vertinant pokytį	Vertinant pokytį
Duomenų šaltinis rodikliui skaičiuoti	UAB ILTE, Finansų ministerijos, nepriklausomos priežiūros institucijos informacija	Teisės aktų informacinė sistema, Finansų ministerijos informacija, apie praktinį teisės akto įgyvendinimą, UAB ILTE informacija apie investuotas sumas, kurios turėtų būti skirtos finansinėms priemonėms finansuoti	Poreikio (ex ante) vertinimo dokumentai, kuriais pagrindžiamas finansinės priemonės poreikis	UAB ILTE informacija, įgyvendintų finansinių priemonių poveikio vertinimo dokumentai	UAB ILTE informacija apie paraiškų vertinimo trukmę (paraiškos pateikimo, sprendimo dėl finansavimo priėmimo, sutarčių pasirašymo datos)
Detalus skaičiavimo / vertinimo aprašymas	Atliktas bent 1 UAB ILTE veiklos riziką ribojančios priežiūros patikrinimas ir jo metu nenustatyta reikšmingų nukrypimų nuo nustatytų veiklos riziką ribojančių reikalavimų. Patikrinimą atlieka nepriklausoma priežiūros institucija.	Vertinamas patvirtinto teisės akto praktinis įgyvendinimas, palyginant Fondų ir (ar) finansinių priemonių, kai fondas nesteigiamas, finansavimo sumų (išskyrus iš ES fondų finansinėms priemonėms skiriamą finansavimą, kurio galimam panaudojimui taikomi apribojimai), investuotų į terminuotus indėlius ir vertybinius popierius, ir fondų ir (ar) finansinių priemonių, kai fondas nesteigiamas, finansavimo sumų likutį laikotarpio pabaigai.	(Nuo 2025 m. pradėtos įgyvendinti finansinės priemonės, kurių poreikio pagrindimo dokumentuose šaltiniais ir informacija pagrindžiamas suderinamumas su esama ar planuojama valstybės paramos kita forma) / (visos nuo 2025 m. pradėtos įgyvendinti finansinės priemonės) × 100. Vertinant netraukiamos finansinės priemonės, kurių neatlikti poreikio vertinimai yra pagrįsti.	(2025 m. ir vėliau baigtos įgyvendinti finansinės priemonės, kurių poveikis įvertintas) / (visos 2025 m. ir vėliau įgyvendintos finansinės priemonės) × 100. Vertinant neįtraukiamos finansinės priemonės, kurių neatliktas poveikio vertinimas yra pagrįstas.	Suma (Darbo dienų skaičius tarp sutarties su galutiniu naudos gavėju pasirašymo datos ir šio gavėjo pateikimo datos) / (Sudarytų sutarčių skaičius) × 100. Visų įgyvendintų finansinių priemonių palyginimas, apskaičiuojamas vidurkis: (visų įgyvendinamų finansinių priemonių vidutinio darbo dienų skaičiaus suma) / visos įgyvendinamos finansinės priemonės. Vertinant netraukiamos finansinės priemonės, kuriose paraiškų vertinimo terminai yra pagrįstai pailginti.

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
4 priedas

Finansinių priemonių, įgyvendinamų 2024-09-30, pagrįstumo analizė

Eil. Nr.	Finansinės priemonės pavadinimas (taikymo pradžia)	Finansinės priemonės rūšis	Pagrindimo dokumentas	Pastabos dėl pagrindimo	Derinimas su subsidijomis ¹⁰³	Finansinės priemonės paskirtis	Finansinės priemonės skatinama sritis	Trūkstamo finansavimo šaltiniai	Planuotos ir skirtos investicijos ¹⁰⁴	Sektorius	Fondas	Atsakinga ministerija
1.	Daugiabučių namų modernizavimo fondas (2015 m.)	Paskola	Būsto prieinamumo srities planuojamų finansinių priemonių <i>ex ante</i> (2021 m.); Energijos efektyvumo <i>ex ante</i> (2023 m.)	Taikyti pradėta iki prievolės atlikti poreikio vertinimą. Detalus pagrindimas, atnaujintas.	Nevertinta, mini galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos daliai renovacijos išlaidų (techninės)	Skatinti energijos efektyvumą, investuojant į daugiabučių namų modernizavimą	Pastatų renovacija	ES, valstybės biudžetas (toliau – VB), privačios	419 mln. Eur / 1 393,5 mln. Eur (daugiau)	Viešasis sektorius	Daugiabučių namų modernizavimo fondas (DNMF)	Aplinkos ministerija
2.	Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams (2023 m.)	Paskola	Energijos efektyvumo didinimo ūkio subjektams ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtros <i>ex ante</i> atnaujinimas (2023 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta / Nenumatyta	Skatinti įmonės ir ūkininkus didinti atsinaujinančių energijos išteklių panaudojimo dalį. Paskolos skiriamos saulės arba vėjo elektrinėms statyti, įrengti, siekiantiems gaminti elektros energiją savo vartojimo reikmėms ar įmonėms, investuojančioms į gaminančių vartotojų saulės, vėjo elektrinių parkų vystymo projektus	Atsinaujinanti energija	ES, VB, privačios	10 mlrd. Eur / 50 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
3.	Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonos, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas (2022 m.)	Paskola	Skatinamojo finansavimo, skirto tipinės gamybos paskirties pastatų LEZ, pramonės parkuose ir kitose teritorijose <i>ex ante</i> (2020 m.)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta / Nenumatyta	Spartinti aukštą pridėtinę vertę kuriančias investicijas, kurios prisidės prie valstybės ekonominės, socialinės ir regionų plėtros	Produktyvumas, konkurencija žemės ūkio srityje	ES, VB, privačios	75 mln. Eur / 37,3 mln. Eur (mažiau)	Viešasis sektorius	Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonos, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas (LEZ FP)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
4.	„Akceleratorius 2“ (2022 m.)	Rizikos kapitalas	Darnaus judumo ir inovacijų susisiekimo sektoriuje skatinamojo finansavimo <i>ex ante</i> (2022 m.)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos inovacijų kūrimui ir skaitmenizavimui	Skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, inovacinę veiklą ir sudaryti ilgalaikes prielaidas minėtų sričių skatinamajam finansavimui užtikrinti	MTEPI, gynyba	ES, VB, privačios	200 mln. Eur / 11,5 mln. Eur (mažiau)	Verslas	Inovacijų skatinimo fondas (ISF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
5.	Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde (2013 m.)	Rizikos kapitalas	Nepivaloma	Priemonės taikymas grindžiamas susitarimu su EIF. Taikyti pradėta iki prievolės atlikti poreikio vertinimą.	-	Investuoti į didelį augimo potencialą turinčias Baltijos šalių įmones	Konkurencija, prekyba, eksportas	-	- / 24 mln. Eur	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija

¹⁰³ Remiantis 2023 m. atlikto 2014–2020 m. ES fondų investicijų veiksmų programos tikslų pasiekimo vertinimo rekomendacija, siekiant finansinių priemonių efektyvumo, atlikti finansinių instrumentų valdymo ir įgyvendinimo vertinimus ir šalinti vertinimo metu aptiktus finansinių instrumentų trūkumus, nustačius, kad tikslinėms grupėms yra prieinamos identiškos paramos alternatyvos subsidijų forma.

¹⁰⁴ Finansinių priemonių poreikio pagrindimo dokumentuose nurodytos priemonės siūlomos skirti sumos ir sutartos finansinėms priemonėms skirti sumos ir sutartos finansinėms priemonėms skirti sumos remiantis 7 priedo informacija.

Eil. Nr.	Finansinės priemonės pavadinimas (taikymo pradžia)	Finansinės priemonės rūšis	Pagrindimo dokumentas	Pastabos dėl pagrindimo	Derinimas su subsidijomis ¹⁰³	Finansinės priemonės paskirtis	Finansinės priemonės skatinama sritis	Trūkstamo finansavimo šaltiniai	Planuotos ir skirtos investicijos ¹⁰⁴	Sektorius	Fondas	Atsakinga ministerija
6.	Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2 (2019 m.)	Rizikos kapitalas	Neprivaloma. Ministerijos nurodytas Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis <i>ex ante</i> (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Priemonės taikymas grindžiamas susitarimu su EIF. Ministerijos nurodytame dokumente apžvelgti pirmo fondo taikymo rezultatai.	Nevertinta, mini galimybę taikyti kartu			-	- / 24 mln. Eur		INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
7.	Ko-investicinis fondas (2017 m.)	Rizikos kapitalas	Verslo srities planuojamų finansinių priemonių <i>ex ante</i> (2024 m.)	Taikyti pradėta iki prievolės atlikti poreikio vertinimą. Pagrindimas tęsiamai priemonei.	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos MTEPI / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Gerinti kapitalo prieinamumą didelį augimo potencialą turinčioms įmonėms, prisidėti prie mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų (sumanosios specializacijos) prioritetų įgyvendinimo koncepcijos, padidinti verslumo lygį ir labai mažų, mažų ir vidutinių įmonių (MVĮ) produktyvumą	Konkurencija, prekyba, MTEPI	ES, VB, privačios	150 mln. Eur / 27,4 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
8.	„MILInvest“ (2024 m.)	Rizikos kapitalas	Finansinių priemonių panaudojimo galimybių ir poreikio gynybos pramonės sektoriuje <i>ex ante</i> (2020 m. vertinimas, 2022 m. protokolas)	Patikslintas ministerijos Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Dotacijos inovatyvių technologijų vystymui	Skatinti eksperimentinę plėtrą ir inovacinę veiklą gynybos ir saugumo srityje	Gynyba	ES, VB	150 mln. Eur / 9,1 mln. Eur (mažiau)	Verslas	Gynybos investicijų fondas (GIF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
9.	Dalyvavimas NATO inovacijų fonde (2023 m.)	Rizikos kapitalas	Finansinių priemonių panaudojimo galimybių ir poreikio gynybos pramonės sektoriuje <i>ex ante</i> (2020 m. vertinimas, 2022 m. protokolas)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos	Skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, inovacinę veiklą ir sudaryti ilgalaikes prielaidas minėtų sričių skatinamajam finansavimui užtikrinti	MTEPI, gynyba	ES, VB	15 mln. Eur / 19 mln. Eur (daugiau)	Verslas	Inovacijų skatinimo fondas (ISF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
10.	„Plėtros fondas II“ (2018 m.)	Rizikos kapitalas	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis <i>ex ante</i> (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos MTEPI, energijos efektyvumo didinimui	Padidinti šalies verslumo lygį, mažinti nedarbą ir prisidėti prie šalies ekonominio augimo. Skatinti įmonių investicijas į naujų gamybos technologijų linijų įdiegimą, modernizavimą, vykdyti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų veiklas	Konkurencija, prekyba, MTEPI	ES, VB, privačios	17,4 mln. Eur / 13 mln. Eur (mažiau)	Verslas	Verslo finansavimo fondas (VFF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
11.	„Plėtros fondai III“ (2022 m.)	Rizikos kapitalas	Verslo srities planuojamų finansinių priemonių <i>ex ante</i> (2024 m.)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Skatinti tvarias investicijas prisidedant prie Europos žaliojo kurso, užtikrinti tolygią rizikos investicijų pasiūlą ir prisidėti prie Lietuvos rizikos kapitalo ekosistemos vystymo	Konkurencija, prekyba, žaliųjų ekonomika	ES, VB	300 mln. Eur / 48 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
12.	Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas (2018 m.)	Rizikos kapitalas	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis <i>ex ante</i> (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybę taikyti kartu / Valstybės subsidijos inovacijų kūrimui ir technologijų plėtrai	Padidinti šalies verslumo lygį, mažinti nedarbą ir prisidėti prie šalies ekonominio augimo. Skatinti įmonių investicijas į naujų gamybos technologijų linijų įdiegimą, modernizavimą, vykdyti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų veiklas	Konkurencija, prekyba, MTEPI	ES, VB, privačios	120 mln. Eur / 8,2 mln. Eur (mažiau)	Verslas	Verslo finansavimo fondas (VFF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Eil. Nr.	Finansinės priemonės pavadinimas (taikymo pradžia)	Finansinės priemonės rūšis	Pagrindimo dokumentas	Pastabos dėl pagrindimo	Derinimas su subsidijomis ¹⁰³	Finansinės priemonės paskirtis	Finansinės priemonės skatinama sritis	Trūkstamo finansavimo šaltiniai	Planuotos ir skirtos investicijos ¹⁰⁴	Sektorius	Fondas	Atsakinga ministerija
13.	„Portfelinės garantijos 3“ (2022 m.)	Portfelinė garantija	Verslo srities planuojamų finansinių priemonių ex ante (2024 m.)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Valstybės subsidijos / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Palengvinti finansavimo gavimą smulkiajam ir vidutiniam verslui, kai šis susiduria su finansų įstaigai nepatrauklių ar nepakankamų užtikrinimo priemonių problema	Konkurencija, prekyba	ES, VB	200 mln. Eur / 749,7 mln. Eur (daugiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
14.	„Atviras kreditų fondas III“ (2023 m.)	Paskola (tarpininkai)	Verslo srities planuojamų finansinių priemonių ex ante (2024 m.)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Valstybės subsidijos, siekiant sumažinti palūkanas / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Finansuoti gavėjų investicijas ir (ar) apyvartinio kapitalo trūkumui papildyti, jeigu toks finansavimas yra susijęs su paskolos gavėjo naujos veiklos pradėjimu arba esamos veiklos palaikymu, stiprinimu ar plėtra	Konkurencija, prekyba, MTEPI	ES, VB	200 mln. Eur / 85,1 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
15.	Sutelktinės paskolos „Avietė“ (2018 m.)	Paskola (tarpininkai)	Ministerijose ir ILTE nurodytas Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis ex ante (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Taikyti pradėta kartu su prievole atlikti poreikio vertinimą. Ministerijos ir ILTE nurodytame dokumente priemonė aprašyta kaip taikoma, nedetalizuojant jos pagrindimo naujų priemonių kontekste.	Nevertinta, mini galimybę taikyti kartu	Investicijoms ir apyvartiniam kapitalui finansuoti, išskyrus finansinių įsipareigojimų refinansavimą, finansinę veiklą ir gyvenamosios paskirties nekilnojamąjį turtą	Konkurencija, prekyba	ES, VB, privačios	40 mln. Eur / 20 mln. Eur	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
16.	Eksporto kredito garantijos (2018 m.)	Individuali garantija	Prekinio kredito draudimo ir eksporto finansavimo priemonių Lietuvos rinkoje poreikio vertinimas (2024 m.)	Detalus pagrindimas	Nevertinta / Nenumatyta	Garantija leidžia eksportuotojams parduoti prekes ar suteikti paslaugas su atidėtųjų mokėjimų terminu, apsaugant nuo užsienio pirkėjų nemokumo	Eksportas	ES, VB, privačios	500 mln. Eur / 34 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
17.	„Garantijų fondas 3“ (2020 m.)	Individuali garantija	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis ex ante (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas);	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta / Nenumatyta	Palengvinti finansavimo gavimą smulkiajam ir vidutiniam verslui, kai šis susiduria su finansų įstaigai nepatrauklių ar nepakankamų užtikrinimo priemonių problema	Konkurencija, prekyba	ES, VB	675 mln. Eur / 285 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
18.	Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų emisijas (2024 m.)	Individuali garantija	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis ex ante (2021 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta / Nenumatyta	Suteikti arba palengvinti galimybę obligacijų emitentui viešai arba neviešai išplatinti (parduoti) naują obligacijų emisiją, skirtą investicijoms finansuoti ir (arba) apyvartinėms lėšoms papildyti	Konkurencija, prekyba	ES, privačios	500 mln. Eur / 30 mln. Eur (mažiau)	Verslas	INVEGOS fondas (IF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
19.	„Milijardas verslui“ (2024 m.)	Paskola	ILTE nurodytas Verslo srities planuojamų finansinių priemonių ex ante (2023 m. redakcija)	ILTE nurodytame dokumente priemonė aprašyta kitu pavadinimu „Skolinio finansavimo priemonė EGADP lėšomis“, nedetalizuojant jos pagrindimo siūlomų priemonių kontekste, rinkų trūkumų įverčių	Nevertinta / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, inovacinę veiklą ir sudaryti ilgalaikes prielaidas minėtų sričių skatinamajam finansavimui užtikrinti	MTEPI, gynyba	ES	1000 mln. Eur / 1030,7 mln. Eur	Verslas	Inovacijų skatinimo fondas (ISF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
20.	Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“ (2022 m.)	Paskola	Bazinės viešosios infrastruktūros susisiekimo sektoriuje ex ante (2023 m.)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta, mini galimybę taikyti kartu	Skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, inovacinę veiklą ir sudaryti ilgalaikes prielaidas minėtų sričių	MTEPI, gynyba	ES, VB	150 mln. Eur / 138,7 mln. Eur (mažiau)	Verslas	Inovacijų skatinimo fondas (ISF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija

Eil. Nr.	Finansinės priemonės pavadinimas (taikymo pradžia)	Finansinės priemonės rūšis	Pagrindimo dokumentas	Pastabos dėl pagrindimo	Derinimas su subsidijomis ¹⁰³	Finansinės priemonės paskirtis	Finansinės priemonės skatinama sritis	Trūkstamo finansavimo šaltiniai	Planuotos ir skirtos investicijos ¹⁰⁴	Sektorius	Fondas	Atsakinga ministerija
skatinamajam finansavimui užtikrinti												
21.	Skatinamoji finansinė priemonė „Pokyti“ (2024 m.)	Paskola	ILTE nurodytas Verslo srities planuojamų finansinių priemonių ex ante (2023 m. redakcija)	ILTE nurodytame dokumente priemonė aprašyta kitu pavadinimu „Skolinio finansavimo priemonė ES SF lėšomis“, nedetalizuojant jos pagrindimo siūlomų priemonių kontekste, rinkų trūkumų įverčių	Nevertinta / Nagrinėta subsidijų pasiūla	Skatinti mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, inovacinę veiklą ir sudaryti ilgalaikes prielaidas minėtų sričių skatinamajam finansavimui užtikrinti	MTEPI, gynyba	ES, VB	375,2 mln. Eur / 231,4 mln. Eur	Verslas	Inovacijų skatinimo fondas (ISF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
22.	Tiesioginės paskolos „Startuok“ (2021 m.)	Paskola	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių fondų lėšomis ex ante (2019–2020 m. vertinimo redakcija, neprotokoluota)	Priemonė aprašyta kitu pavadinimu „INVEGOS tiesiogiai taikomos paskolos“, nedetalizuojant jos pagrindimo siūlomų priemonių kontekste ar kuri jos dalis bus skirta priemonei „Startuok“	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Sričių, kurios nefinansuojamos subsidijomis analizė	Padidinti šalies verslumo lygį, mažinti nedarbą ir prisidėti prie šalies ekonominio augimo. Skatinti įmonių investicijas į naujų gamybos technologinių linijų įdiegimą, modernizavimą, vykdyti mokslinių tyrimų ir eksperimentinės plėtros ir inovacijų veiklas	Konkurencija, prekyba, MTEPI	ES, VB	50 mln. Eur / 49,2 mln. Eur	Verslas	Verslo finansavimo fondas (VFF)	Ekonomikos ir inovacijų ministerija
23.	Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų) (2024 m.)	Paskola	Energijos vartojimo efektyvumo didinimo ir atsinaujinančių energijos išteklių naudojimo ex ante (CŠT) (2021 m.); Energijos efektyvumo didinimo ūkio subjektams ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtros išankstinio (ex ante) vertinimo ataskaitos, atsinaujinančių energijos išteklių plėtros dalies atnaujinimas (2023 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Detalus pagrindimas, atnaujintas	Nevertinta, mini galimybę taikyti kartu, vertintas santykis	Energijos efektyvumo didinimas investuojant į viešąją struktūrą	Atsinaujinanti energija	ES, VB, privačios	92 mln. Eur / 531,7 mln. Eur (daugiau)	Verslas	Energijos efektyvumo fondas (ENEF)	Energetikos ministerija
24.	Paskolos energetikos bendrijoms (2024 m.)	Paskola	Energijos efektyvumo didinimo ūkio subjektams ir atsinaujinančių energijos išteklių plėtros išankstinio (ex ante) vertinimo ataskaitos, atsinaujinančių energijos išteklių plėtros dalies atnaujinimas (2023 m. vertinimas, 2024 m. protokolas)	Abstraktus pagrindimas / nėra paaiškinimų	Nevertinta / Dotacijos pradinių investicijų sąnaudoms			ES, VB	200–500 mln. Eur / 186 mln. Eur (mažiau)	Viešasis sektorius	Energijos efektyvumo fondas (ENEF)	Energetikos ministerija
25.	Kultūros paveldo fondas 2021–2027 (2024 m.)	Paskola (tarpininkai)	Kultūros paveldo (infrastruktūros) sektoriaus ex ante (2023 m.)	Detalus pagrindimas	Įvertintas dotacijų poveikis praityje, galimybė taikyti kartu / Taikomos dotacijos, siūloma derinti su subsidijomis, siekiant padidinti privačias investicijas	Investicijos į kultūros paveldo objektus, susidomėjimo kultūros paveldu didinimas, šalies įvaizdžio gerinimas	Kultūra	ES, VB, privačios	4,4 mlrd. Eur / 5,1 mln. Eur (mažiau)	Viešasis sektorius	Kultūros paveldo fondas (KPF)	Kultūros ministerija
26.	Garantijos pradedantiesiems verslų (2016 m.)	Individuali garantija	Verslo finansavimo 2014–2020 m. ES struktūrinių	Pagrindimas yra.	Nevertinta / Nenumatyta	Padidinti darbo paklausą, skatinant gyventojų, ypač	Konkurencija, prekyba, startuoliai	ES, VB	200 mln. Eur / 195,7 mln. Eur	Verslas	Verslumo skatinimo fondas 2014–2020 (VSF 2014–2020)	Socialinės apsaugos ir

Eil. Nr.	Finansinės priemonės pavadinimas (taikymo pradžia)	Finansinės priemonės rūšis	Pagrindimo dokumentas	Pastabos dėl pagrindimo	Derinimas su subsidijomis ¹⁰³	Finansinės priemonės paskirtis	Finansinės priemonės skatinama sritis	Trūkstamo finansavimo šaltiniai	Planuotos ir skirtos investicijos ¹⁰⁴	Sektorius	Fondas	Atsakinga ministerija
			fondų lėšomis <i>ex ante</i> (2015 m.)	Socialinės apsaugos ir darbo ministerija nurodė senesnį vertinimą		susiduriančių su sunkumais darbo rinkoje, verslumą			(priemonė be fondo)			darbo ministerija
27.	Pasidalytos rizikos paskolos (2022 m.)	Paskola (tarpininkai)	Lietuvos kaimo plėtros 2014–2020 m. programos <i>ex ante</i>	Pagrindimas yra.	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Valstybės subsidijos, siekiant sumažinti palūkanas	Padidinti finansinių paslaugų prieinamumą ūkio subjektams, veikiantiems žemės ūkio veiklos, žemės ūkio produktų gamybos ir perdirbimo ir kaimo plėtros srityse, ir prisidėti prie programos, finansuojamos Europos žemės ūkio fondo kaimo plėtrai	Produktyvumas, konkurencija žemės ūkio srityje	ES, VB, privačios	1,0 mlrd. Eur / 15,2 mln. Eur (mažiau)	Žemės ūkis	Kaimo plėtros programos finansinių priemonių fondas (KPP)	Žemės ūkio ministerija
28.	Paskolos jaunųjų ūkininkų įsikūrimui (2024 m.)	Paskola (tarpininkai)	Žemės ūkio sektoriaus finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano ir kitų finansavimo šaltinių lėšomis, išankstinis vertinimas (2023 m. ataskaita, 2024 m. protokolas)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Valstybės subsidijos / Subsidijų derinimo tvarka			ES, VB, ŽŪPGF	316 mln. Eur / 19,9 mln. Eur (mažiau)		Kaimo plėtros programos finansinių priemonių fondas (KPP)	Žemės ūkio ministerija
29.	Paskolos investicijoms (įskaitant tvarioms) j žemės ūkio valdas (2024 m.)	Paskola (tarpininkai)	Žemės ūkio sektoriaus finansinių priemonių, įgyvendinamų Lietuvos žemės ūkio ir kaimo plėtros 2023–2027 m. strateginio plano ir kitų finansavimo šaltinių lėšomis, išankstinis vertinimas (2023 m. ataskaita, 2024 m. protokolas)	Pagrindimas yra	Nevertinta, galimybė taikyti kartu / Valstybės subsidijos aplinkos tvarumo didinimo projektams / Subsidijų derinimo tvarka			ES, VB, ŽŪPGF	546 mln. Eur / 35 mln. Eur (mažiau)		Kaimo plėtros programos finansinių priemonių fondas (KPP)	Žemės ūkio ministerija
30.	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams (2019 m.)	Individuali garantija	Neprivaloma	Priemonę taikyti pradėta iki prievolės atlikti poreikio vertinimą, vėliau parengti taikymo aprašas ir schema	Nevertinta	Garantuoti paskolas, skirtas investicijoms ir (ar) apyvartinėms lėšoms papildyti, įskaitant paskolas, skirtas darbo užmokesčiui ir su juo susijusiems mokesčiams mokėti	Produktyvumas, konkurencija žemės ūkio srityje	-	- / 195,7 mln. Eur	Žemės ūkis	nepriskiriama	Žemės ūkio ministerija

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal poreikio vertinimo dokumentus, ministerijų, ILTE pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“

5 priedas

Nacionalinio pažangos plano rodiklių, skirtų skatinti veiklą, stebėsenos vertinimas

Tikslas	Uždavinys	Poveikio rodikliai	2025 m. reikšmė	2030 m. reikšmė	Vyriausybės strateginės analizės centras ¹⁰⁵
1 TIKSLAS. Pereiti prie mokslų žinių, pažangiosiomis technologijomis, inovacijomis grįsto darnaus ekonomikos vystymosi ir didinti šalies tarptautinį konkurencingumą	1.3 uždavinys. Skatinti mokslui imlaus verslo kūrimąsi bei mokslo ir verslo bendradarbiavimą ir plėtoti verslumo kultūrą mokslo ir studijų institucijose	1.3.1. Aukštojo mokslo ir valdžios sektorių MTEP veiklos finansavimo dalis (proc.)	3,0 / 1,7	4,3 / 2,7	netenkina
		1.3.2. Tyrėjai verslo sektoriuje, dalis nuo visos darbo jėgos (viso etato ekvivalentu) (proc.)	0,25	0,4	nestebi
	1.4 uždavinys. Perorientuoti pramonę į žiedinę ekonomiką ir skatinti pažangiųjų technologijų ir inovacijų kūrimą, diegimą ir sklaidą	1.4.1. MTEP išlaidos verslo sektoriuje, palyginti su BVP (proc.)	0,7	1,3	nestebi
		1.4.2. Inovacinę veiklą vykdančių įmonių dalis nuo visų įmonių (proc.)	54	57	nestebi
		1.4.3. Atgautų medžiagų panaudojimas (proc.)	8,1	10,6	nestebi
		1.4.4. Ekologinių inovacijų indeksas (balai)	122	133	netenkina
		1.4.5. Pramonės sektoriuje išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	+11,0	-9	nereikšminga pažanga
		1.4.6. Sutaupyta energijos kiekis pramonės sektoriuje (GWh)	4 091,85	5 455,8	nestebi
		1.4.7. Pramonės sektoriuje išmetamo NMLOJ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-39,5	-47	netenkina
		1.4.8. Pramonės sektoriuje išmetamo SO2 kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-57,5	-60	pasiekta
	1.6 uždavinys. Skatinti valstybės skaitmeninimą	1.6.1. Skaitmeninės ekonomikos ir visuomenės indeksas (DESI) (vieta ES)	10	7	netenkina
	1.7 uždavinys. Skatinti verslumą ir įmonių augimą	1.7.1. Verslumo subindeksas (Europos iniciatyva „Smulkiojo verslo aktas“) (vieta ES)	5	3	nestebi
		1.7.2. Verslo aplinkos indeksas (Pasaulio banko tyrimas Doing Business) (vieta)	7	5	nestebi
	1.8 uždavinys. Didinti kultūros ir kūrybinių industrijų potencialą ir skatinti kūrybiniu turiniu grįstų naujų produktų ir paslaugų kūrimą	1.8.1. Kultūros sektoriaus sukuriama pridėtinės vertės dalis, palyginti su visa sukuriama pridėtine verte (proc.)	3	3,5	netenkina

¹⁰⁵ 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų poveikio rodiklių stebėsenos ataskaita, 2024 m. Vyriausybės strateginės analizės centras (STRATA).

Tikslas	Uždavinys	Poveikio rodikliai	2025 m. reikšmė	2030 m. reikšmė	Vyriausybės strateginės analizės centras ¹⁰⁵
	1.9 uždavinys. Skatinti intelektualinės nuosavybės kūrimą ir naudojimą	1.9.1. Patentinių paraiškų pagal Patentinės kooperacijos sutartį (PCT) skaičius vienam mlrd. BVP (perkamosios galios standartais) (vnt.)	1,5	2,5	nestebi
	1.10 uždavinys. Skatinti prekių ir paslaugų eksportą	1.10.1. Lietuviškos kilmės prekių (be energetinių (mineralinių) produktų) ir paslaugų eksportas (mln. Eur)	33 800	40 100	nestebi
		1.10.2. Lietuviškos kilmės pažangiųjų technologijų (hi-tech) prekių eksportas (mln. Eur)	1 700	2 300	nestebi
		1.10.3. Daug žinių reikalaujančių paslaugų eksportas (mln. Eur)	4 000	5 200	nestebi
		1.10.4. Audiovizualinių ir susijusių paslaugų eksportas (mln. Eur)	24	27,9	nestebi
	1.12 uždavinys. Skatinti tvarią finansų rinkų plėtrą	1.12.1. Ne finansų bendrovių skola, palyginti su BVP (proc.)	45	50	nestebi
		1.12.2. Pritrauktos privačios lėšos strateginėms sritims (kuriose nustatytas investavimo trūkumas) finansuoti (mln. Eur)	510 (2021-2025)	1 700 (2021-2030)	nestebi
2 TIKSLAS. Didinti gyventojų socialinę gerovę ir įtrauktį, stiprinti sveikatą ir gerinti Lietuvos demografinę padėtį	2.8 uždavinys. Skatinti verslo atsakomybę	2.8.1. Įmonių, kurios matuoja pažangą socialinės atsakomybės srityje pagal verslo tvarumo ir atsakingumo indeksą, skaičius (vnt.)	30	40	nestebi
	2.10 uždavinys. Skatinti užsienio lietuvių sugrįžimą į Lietuvą, užtikrinti valstybės poreikius atitinkantį migracijos srautų valdymą ir migrantų integraciją į valstybės ir visuomenės gyvenimą	2.10.1. Grįžusių Lietuvos Respublikos piliečių skaičius (vnt.)	25 000	25 000	nestebi
		2.10.2. Neto tarptautinė migracija nuo visų gyventojų (proc.)	0,6	0,7	nestebi
		2.10.3. Užsieniečių dalis, palankiai vertinanti savo ryšį su rezidencijos valstybe Lietuva (proc.)	85	90	nestebi
		2.10.4. Trečiųjų šalių piliečių, gavusių leidimą gyventi Lietuvos Respublikoje, ir ES valstybių narių piliečių (išskyrus lietuvių kilmės asmenis), baigusią lietuvių kalbos pagrindų mokymus, dalis nuo visų atvykusių (proc.)	10	30	nestebi
	2.11 uždavinys. Skatinti sveikatos išsaugojimo ir stiprinimo veiklas ir stiprinti psichologinį (emocinį) visuomenės atsparumą	2.11.1. Prevencinėmis priemonėmis išvengiamas mirtingumas (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	220	160	nestebi
		2.11.2. Suaugusiųjų, kurie vertina savo sveikatą kaip gerą ir labai gerą, dalis (proc.)	64	68	nestebi
		2.11.3. Alkoholio suvartojimas per metus, tenkantis vienam šalies gyventojui, vyresniam negu 15 metų (litrai absoliutaus alkoholio)	8,6	7,0	nestebi
		2.11.4. 15–64 metų Lietuvos gyventojų, nurodžiusių, kad rūkė tabako gaminius per paskutinį mėnesį, dalis (proc.)	20	18	nestebi
		2.11.5. Lietuvos gyventojų, per paskutinius 12 mėn. vartojusių narkotines ir psichotropines medžiagas, dalis (proc.)	3,1	3,1	nestebi
		2.11.6. Mirtingumas dėl savižudybių (mirusiųjų skaičius 100 tūkst. gyventojų)	17,5	13	nestebi
		2.11.7. Nutukusių 20–64 metų asmenų dalis (proc.)	18,5	16	nestebi
		2.11.8. Vaikų (2 metų), paskiepytų viena MMR (tymų, kiaulytės (epideminio parotito) ir raudonukės) vakcinos doze, aprėptis (proc.)	95	95	nestebi
		2.11.9. Mokinių, dalyvavusių neformaliojo vaikų švietimo sporto ir kitose fizinių aktyvumą skatinančiose veiklose, dalis (proc.)	23	26	nestebi

Tikslas	Uždavinys	Poveikio rodikliai	2025 m. reikšmė	2030 m. reikšmė	Vyriausybės strateginės analizės centras ¹⁰⁵
		2.11.10. 18–24 metų asmenų, kurie pirmą kartą išbandė azartinius lošimus lošimo organizavimo vietoje arba nuotoliniuose lošimuose, dalis (proc.)	65	60	nestebi
		2.11.11. Mokinių, kuriems būdingas žemas psichologinės gerovės lygis, dalis (proc.)	26	22	nestebi
4 TIKSLAS. Stiprinti tautinį ir pilietinį tapatumą, didinti kultūros skvarbą ir visuomenės kūrybingumą	4.1 uždavinys. Skatinti gyventojus dalyvauti kultūrinėse veiklose ir prisidėti prie kultūros plėtos	4.1.1. Privačių namų ūkių galutinių vartojimo išlaidų laisvalaikui ir kultūrai dalis nuo visų išlaidų (proc.)	9,4	10,0	nestebi
		4.1.2. Gyventojų, esančių mažiau palankiame kultūriniame kontekste, dalyvaujančių kultūrinėse veiklose, dalies padidėjimas (procentiniai punktai)	3	7	nestebi
		4.1.3. Kultūros įstaigų pajamos, gaunamos iš fizinių ir privačių juridinių asmenų paramos (mln. Eur)	6,0	7,0	nestebi
	4.3 uždavinys. Skatinti visapusišką tautinių mažumų integraciją	4.3.1. Tolerancijos tautinėms mažumoms indeksas (vieta ES)	20	17	nestebi
6 TIKSLAS. Užtikrinti gerą aplinkos kokybę ir gamtos išteklių naudojimo darną, saugoti biologinę įvairovę, švelninti Lietuvos poveikį klimato kaitai ir didinti atsparumą jos poveikiui	6.1 uždavinys. Didinti atsinaujinančių ir alternatyvių degalų vartojimą transporto sektoriuje, skatinti darnų įvairiarūšį judumą ir mažinti transporto sukiamą aplinkos taršą	6.1.1. Transporto sektoriuje išmetamo šiltnamio efektą sukeliančių dujų (ŠESD) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	10,3	-9	netenkina
		6.1.2. Transporto sektoriuje išmetamo NOx kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-49,5	-51	netenkina
		6.1.3. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis, palyginti su bendruoju energijos suvartojimu transporto sektoriuje (proc.)	11	15	netenkina
		6.1.4. Sutaupyta transporto sektoriuje energijos kiekis (GWh)	8 183,7	10 911,6	nestebi
		6.1.5. Kelionių dviračiais ir kitomis bemotorėmis transporto priemonėmis dalis bendroje kelionių struktūroje (proc.)	9	12,3	nestebi
		6.1.6. Autobusų ir traukinių dalis, palyginti su visu keleiviniu transportu (proc.)	11,4	16,0	nestebi
		6.1.7. Geležinkelių ir vidaus vandenų transporto dalis, palyginti su visu krovinių transportu (proc.)	42	45	nestebi
	6.3 uždavinys. Didinti vidaus energijos gamybos ir bendrojo galutinio energijos vartojimo atsinaujinančių energijos išteklių dalį bei diegti taršos mažinimo priemones energetikos sektoriuje	6.3.1. Energetikos sektoriuje išmetamo SO ₂ kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-57,5	-60	pažanga
		6.3.2. Energetikos sektoriuje išmetamo nemetanių lakiųjų organinių junginių (NMLO) kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-39,5	-47	netenkina
		6.3.3. Elektros energijos iš atsinaujinančiųjų energijos išteklių dalis galutiniame elektros energijos suvartojimo balanse (proc.)	38	45	netenkina
		6.3.4. Atsinaujinančių energijos išteklių dalis nuo galutinio energijos suvartojimo šildymui ir aušinimui (proc.)	55	67	tenkina
		6.3.5. Ncentralizuotai šilumą gaminančių arba iki 20 MW galios įrenginių išmetamo ŠESD kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-10,9	-15,0	nestebi
	6.4 uždavinys. Didinti gyvenamųjų ir viešųjų pastatų energijos	6.4.1. Namų ūkių išmetamo KD2,5 kiekio pokytis, palyginti su 2005 m. išmestu kiekiu (proc.)	-41	-45	nestebi

Tikslas	Uždavinys	Poveikio rodikliai	2025 m. reikšmė	2030 m. reikšmė	Vyriausybės strateginės analizės centras ¹⁰⁵
	vartojimo efektyvumą ir energijos iš atsinaujinančių išteklių juose naudojimą	6.4.2. Sutaupyta pastatų ūkyje energijos kiekis (GWh)	7 774,52	10 366,02	nestebi
9 TIKSLAS. Stiprinti Lietuvos įtaką pasaulyje ir ryšius su diaspora	9.7 uždavinys. Sustiprinti ryšius su Lietuvos diaspora užsienyje ir paskatinti efektyvesnį diasporos indėlį į Lietuvos viešąjį gyvenimą ir valstybės raidą	9.7.1. Užsienio lietuvių, manančių, kad sudarytos geros sąlygos išlaikyti lietuviybę užsienyje, dalis (proc.)	72	75	nestebi
		9.7.2. Užsienio lietuvių, įsitraukusių į Lietuvos gyvenimą ir gerovės joje kūrimą, dalis (proc.)	55	60	nestebi
10 TIKSLAS. Stiprinti nacionalinį saugumą	10.1 uždavinys. Stiprinti Lietuvos kariuomenės kovinę galią ir atgrasymo potencialą	10.1.1. Sąjungininkų pajėgų Lietuvoje (NATO oro policijos vienetai, NATO priešakinės pajėgos, JAV rotacinės pajėgos ir pratybose dalyvaujantys sąjungininkai) karių skaičius (vnt.)	11 100	11 100	nestebi
		10.1.2. Bendros gynybai skirtos išlaidos, dalis nuo BVP (proc.)	2,3	2,5	nestebi
		10.1.3. Profesinės karo tarnybos karių skaičius (vnt.)	12 950	14 460	nestebi
		10.1.4. Modernizacijai skiriamų lėšų dalis, palyginti su bendromis gynybai skirtomis išlaidomis (proc.)	27,8	25,0	nestebi
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal 2021–2030 m. nacionalinio pažangos plano strateginių tikslų poveikio rodiklių stebėsenos ataskaitos duomenis					

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
6 priedas

Vertintų 8 ministerijų strateginių dokumentų rodiklių, susijusių su skatinimo veikla, stebėsenos analizė

Ministerijos	Strateginis dokumentas	Su skatinimo veikla susijusios priemonės ir rodikliai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
Finansų ministerija	2022–2030 m. tvarių viešųjų finansų plėtros programa	1 priemonė, 2 rodikliai	nėra	nėra	1	1
					nestebėta	n.d.
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	2 priemonės, 3 rodikliai	3	3	3	1
			nestebėta	nestebėta	nestebėta	n.d.
Aplinkos ministerija	2022–2030 m. aplinkos apsaugos ir klimato kaitos valdymo plėtros programa	susijusių su skatinimu priemonių / rodiklių nenustatyta	-	-	-	-
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	2 priemonės, 2 rodikliai	2	2	2	1
			stebėtas 1 rodiklis / netenkino	stebėtas 1 rodiklis / netenkino	stebėtas 1 rodiklis / netenkino	n.d.
Energetikos ministerija	2021–2023 m. energetikos plėtros programa	1 priemonė, 1 rodiklis	1	nėra	nėra	nėra
			nestebėta			
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	1 priemonė, 3 rodikliai	3	3	3	1
			stebėtas 1 rodiklis / tenkino	stebėtas 1 rodiklis / tenkino	nestebėta	n.d.
Krašto apsaugos ministerija	Krašto apsaugos sistemos stiprinimo ir plėtros programa	susijusių su skatinimu priemonių / rodiklių nenustatyta	-	-	-	-
	2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	susijusių su skatinimu priemonių / rodiklių nenustatyta	-	-	-	-
Ekonomikos ir inovacijų ministerija	2022–2030 m. ekonomikos transformacijos ir konkurencingumo plėtros programa	4 priemonės, 9 rodikliai, iš jų 3 priemonės ir 3 rodikliai tiesiogiai susiję su finansinių priemonių taikymu	7	nėra	nėra	nėra
			stebėtas 1 rodiklis / siektinas nenustatytas	stebėti 2 rodikliai / siektini nenustatyti	stebėtas 1 rodiklis / siektinas nenustatytas	n.d.
		5 priemonės, 6 rodikliai	3	6	5	3

Ministerijos	Strateginis dokumentas	Su skatinimo veikla susijusios priemonės ir rodikliai	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai		stebėta	stebėti 3	stebėtas 1	n.d.
Kultūros ministerija	2021–2030 m. kultūros ir kūrybingumo plėtros programa	1 priemonė, 1 rodiklis	nėra	nėra	nėra	1
			stebėtas 1 rodiklis / siektinas nenustatytas	stebėtas 1 rodiklis / siektinas nenustatytas	nestebėta	n.d.
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	2 priemonės, 3 rodikliai	3	3	2	1
			stebėtas 1 rodiklis	stebėtas 1 rodiklis	stebėtas 1 rodiklis	n.d.
Žemės ūkio ministerija	2022–2030 m. Žemės ir maisto ūkio, kaimo plėtros ir žuvininkystės plėtros programa	2 priemonės, 5 rodikliai	3	nėra	nėra	nėra
			nestebėta	nestebėta	nestebėta	n.d.
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	4 priemonės, 7 rodikliai, iš jų 1 priemonė ir 1 rodiklis tiesiogiai susiję su finansinių priemonių taikymu	7	7	7	7
			nestebėta	nestebėta	nestebėta	n.d.
Socialinės apsaugos ir darbo ministerija	Įtraukios darbo rinkos plėtros programa	2 priemonės, 2 rodikliai	2	nėra	2	2
			nestebėta	nestebėta	nestebėta	n.d.
	2021–2023 m., 2022–2024 m., 2023–2025 m., 2024–2026 m. strateginiai planai	2 priemonės, 2 rodikliai	nėra	1	2	1
			nestebėta	nestebėta	nestebėta	n.d.

n.d. – nėra duomenų.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal teisės aktus

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“

7 priedas

2024-09-30 įgyvendinamų finansinių priemonių finansavimo palyginimas su kita valstybės parama

Finansinės priemonės pavadinimas	Finansinės priemonės fondas	Sutartas finansavimas (pagal sutartį)			Faktinis finansavimas		Registruota kita parama		
		Finansinės priemonės finansavimas / valdymo mokesčiai, mln. Eur	Išmokėta pagal finansinę priemonę, mln. Eur	Finansinei priemonei skirtų lėšų likutis, mln. Eur	Išmokėta pagal finansinę priemonę, mln. Eur	Finansinei priemonei skirtų lėšų likutis, mln. Eur	VBAMS ¹⁰⁶ , mln. Eur	KOTIS ¹⁰⁷ , mln. Eur	Gavėjų skaičius*
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	DNMF	1393,5 / 20,8	459,7	185,9	440,7	193,1	480,7	3,4	-
Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų)	ENEF	531,7 / 40,0	-	531,7	-	531,7	853,1	173,9	-
Paskolos energetikos bendrijoms		186,0 / 20,7	-	186,0	-	186,0			-
MILInvest	GIF	9,1 / 5,9	1,7	7,6	-	7,6	849,4	1 127,3	-
Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams	IF	50,0 / 2,5	17,5	32,5	17,5	32,5			-
Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde		24,0 / 2,0	88,9	1,3	n. d.	15,0			n.d.
Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2		24,0 / 2,0	44,6	15,0	n. d.	1,3			n.d.
Ko-investicinis fondas		27,4 / 4,4	4,2	14,6	4,2	14,6			-
Plėtros fondai III		48,0 / 14,5	15,8	47,0	15,9	47,0			2
Portfelinės garantijos 3		749,7	253,7	496,0	253,7	496,0			-
Atviras kreditų fondas III		85,1	15,7	73,3	7,1	73,3			-
Sutelktinės paskolos „Avietė“		20,0	71,2	5,1	71,2	5,1			932
Eksporto kredito garantijos		34,0	10,8	23,2	10,8	23,2			-

¹⁰⁶ Valstybės biudžeto apskaitos ir mokėjimų sistema. Remiantis finansų ministro 2003-07-03 įsakymu Nr. 1K-184 patvirtintomis valstybės ir savivaldybių biudžetų pajamų ir išlaidų klasifikacijomis, nuo 2021-01-01 iki 2024-09-30 ministerijų apmokėtos viešojo sektoriaus (išskyrus ILTE) ir privačių asmenų mokėjimų paraiškos pagal šias sąskaitas: subsidijos gaminiams, subsidijos gamybai, pervedamos Europos Sąjungos, kitos tarptautinės finansinės paramos, bendrojo finansavimo lėšos ir kitos bendrai finansuojamiems iš Europos Sąjungos ar kitos tarptautinės finansinės paramos lėšų projektams įgyvendinti skirtos valstybės biudžeto lėšos.

¹⁰⁷ Valstybės pagalbos ir nereikšmingos pagalbos registre ministerijų užregistruota nuo 2021-01-01 iki 2024-09-30 suteikta pagalba.

Finansinės priemonės pavadinimas	Finansinės priemonės fondas	Sutartas finansavimas (pagal sutartį)			Faktinis finansavimas		Registruota kita parama		
		Finansinės priemonės finansavimas / valdymo mokesčiai, mln. Eur	Išmokėta pagal finansinę priemonę, mln. Eur	Finansinei priemonei skirtų lėšų likutis, mln. Eur	Išmokėta pagal finansinę priemonę, mln. Eur	Finansinei priemonei skirtų lėšų likutis, mln. Eur	VBAMS ¹⁰⁶ , mln. Eur	KOTIS ¹⁰⁷ , mln. Eur	Gavėjų skaičius*
Garantijų fondas 3		285,0	227,4	57,6	227,4	57,6			208
Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytųjų akcinių bendrovių obligacijų emisijas		30,0	-	30,0	-	30,0			-
Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“	ISF	138,7 / 11,4	11,3	127,5	11,3	127,5			n.d.
Skatinamoji finansinė priemonė „Pokytis“		231,4 / 16,2	-	231,4	-	231,4			-
Akceleratorius 2		11,5 / 8,5	6,1	7,6	6,1	7,6			10
Dalyvavimas NATO inovacijų fonde		19,0 / 11,8	-	18,1	n. d.	18,1			-
Milijardas verslui		1030,7 / 69,3	-	1030,7	-	1030,7			-
Tiesioginės paskolos „Startuok“	VFF	49,2 / 3,0	23,7	25,5	23,7	25,5			39
Plėtros fondas II		13,0 / 4,4	16,5	5,1	16,5	5,2			-
Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas		8,2 / 2,8	18,4	0,1	18,4	0,1			-
Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas	LEZ FP	37,3 / 4,1	24,3	13,0	24,3	13,0			n.d.
Kultūros paveldo fondas 2021–2027	KPF	5,1 / 0,4	-	5,1	-	5,1	137,3	618,5	-
Paskolos jaunųjų ūkininkų įsikūrimui	KPP	19,9 / 2,0	0,3	19,8	0,3	19,8	3 082,2	77,1	-
Paskolos investicijoms (įskaitant tvarioms) į žemės ūkio valdas		35,0 / 3,5	-	35,0	-	35,0			-
Pasidalytos rizikos paskolos		15,2 / 0,8	6,6	11,8	3,1	11,9			-
Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	nepriskiriama	195,7	672,4	30,7	216,5	30,7			130
Garantijos pradedantiesiems verslą	VSF 2014–2020	4,5	8,8	3,5	8,8	3,5	697,7	3,6	429
IŠ VISO:		5311,8 / 251,0	3832,7	3271,6	1377,5	3279,1	6100,4	2003,8	1750*

* Unikalių juridinių asmenų skaičius – 1 684, jiems suteikta valstybės pagalbos 642,6 mln. Eur (VBAMS, KOTIS). Šiems asmenims pagal 7 finansines priemones patvirtinta 809,4 mln. Eur parama (ILTE).

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis (patikslintus 2024-12-02), VBAMS, KOTIS duomenis

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
8 priedas

Laikinei nenaudojamo finansavimo, skirto vertintoms finansinėms priemonėms, analizė (2023–2024 m.)

2024 m. III ketv. laikinei nenaudojamo finansavimo analizė

Fondų fondo pavadinimas	Investicijų portfelių informacija (2024-11-28)			Fondų fondų finansinė informacija (2024-09-30)		
	Atsiskaitomosios sąskaitos likutis, mln. Eur	Investuota lėšų, mln. Eur	Prieinamų lėšų dalis, proc.	Bendras turtas, mln. Eur	Finansavimo sumos, mln. Eur	Investuotų lėšų dalis nuo finansavimo sumų, proc.
<i>Vertintų finansinių priemonių:</i>	409,2	987,7	29 %	1989,1	1652,4	60 %
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	98,6	4,0	96 %	368,0	119,8	3 %
Energijos efektyvumo fondas	58,7	55,2	52 %	101,4	98,5	56 %
Gynybos investicijų fondas	2,3	6,1	27 %	13,1	12,8	48 %
INVEGOS fondas	90,3	552,6	14 %	844,1	793,5	70 %
Inovacijų skatinimo fondas	132,3	218,7	38 %	370,7	364,1	60 %
Kultūros paveldo fondas	1,0	1,2	45 %	3,9	3,8	32 %
Kaimo plėtros finansinių priemonių fondas	10,3	11,3	48 %	27,7	27,4	41 %
LEZ fondas	6,4	11,1	36 %	30,5	30,1	37 %
Verslo finansavimo fondas	5,5	104,1	5 %	196,7	170,7	61 %
Verslumo skatinimo fondas 2	3,8	23,3	14 %	32,8	31,8	73 %
<i>Kiti fondai:</i>	138,3	138,7	50 %	182,3	178,5	51 %
Vandentvarkos fondas	1,2	1,6	43 %	28,5	27,7	6 %
Žemės ūkio fondas	5,8	53,3	10 %	141,2	138,6	38 %
Savivaldybių pastatų fondas	1,4	nėra	-	11,8	11,7	-
Ko-investicinis fondas susisiekimui	0,0	nėra	-	0,7	0,6	-
ILTE nuosavos lėšos	129,9	83,8	61 %	n.d.	n.d.	n.d.

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE duomenis

2023 m. pab.–2024 m. pr. laikinai nenaudojamo finansavimo analizė

Fondų fondo pavadinimas	Investicijų portfelių informacija (2024-01-07)			Fondų fondų finansinė informacija (2023-12-31)		
	Atsiskaitomosios sąskaitos likutis, mln. Eur	Investuota lėšų, mln. Eur	Prieinamų lėšų dalis, proc.	Bendras turtas, mln. Eur	Finansavimo sumos, mln. Eur	Investuotų lėšų dalis nuo finansavimo sumų, proc.
<i>Vertintų finansinių priemonių:</i>	324,8	696,8	32 %	1635,9	1312,6	53 %
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	125,6	4,5	97 %	376,6	120,7	4 %
Energijos efektyvumo fondas	1,0	5,2	16 %	20,9	20,6	25 %
Gynybos investicijų fondas	1,2	12,6	9 %	13,9	13,8	91 %
INVEGOS fondas	37,4	555,5	6 %	827,5	786,7	71 %
Inovacijų skatinimo fondas	89,4	17,9	83 %	117,3	116,7	15 %
Kultūros paveldo fondas	0,2	0,0	100 %	2,6	2,5	0 %
Kaimo plėtros finansinių priemonių fondas	16,7	2,0	89 %	21,3	20,2	10 %
LEZ fondas	18,3	7,4	71 %	30,1	29,7	25 %
Verslo finansavimo fondas	34,9	67,2	34 %	193,2	170,1	40 %
Verslumo skatinimo fondas 2	0,1	24,5	0 %	32,5	31,8	77 %
<i>Kiti fondai:</i>	43,2	19,7	69 %	234,5	187,8	10 %
Vandentvarkos fondas	3,6	0,2	95 %	32,0	31,4	1 %
Žemės ūkio fondas	29,6	3,0	91 %	138,3	136,4	2 %
Savivaldybių pastatų fondas	2,2	0,0	100 %	13,5	13,3	0 %
Ko-investicinis fondas susisiekimui	0,0	0,0	100 %	0,8	0,6	0 %
ILTE nuosavos lėšos	4,0	15,0	21 %	43,8	-	-
„Jessica“ kontroliuojantysis fondas	1,8	0,0	100 %	-	-	-
Paskolų fondas (žemės ūkio srities)	2,0	1,4	59 %	6,1	6,1	23 %

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
9 priedas

Nacionalinių plėtros įstaigų suplanuotų ir pritrauktų trečiųjų šalių investicijų 2021–2024 m. vertinimas

NPĮ 2021–2024 m. strateginiuose dokumentuose suplanuotos pritraukti investicijos

	2021 m.	2022 m.	2023 m.	2024 m.	Šaltinis / pastabas
Planuota pritraukti pinigų, mln. Eur	100	-	-	-	2021–2023 m. VIVA strateginis veiklos planas
	-	115	100	150	2022–2024 m. VIVA strateginis veiklos planas
	267	174	130	25	2022–2025 m. ILTE strateginis veiklos planas
	N.D.	30	60	30	2022–2024 m. VIPA strateginis veiklos planas
	-	N.D.	N.D.	N.D.	2022–2024 m. ŽŪPGF strateginiame veiklos plane buvo numatyta, kad pritrauktos privačios lėšos sudarytų ne mažiau nei 25 proc. viešų išlaidų finansinėms priemonėms sumos, tačiau konkretūs rodikliai nenumatyti
	303	244	181	211	2023–2025 m. ILTE strateginis veiklos planas (konsolidavus NPĮ)
	-	-	-	234,6	2024 m. ILTE strateginis planas
	-	-	-	30	2025–2030 m. ILTE strateginis veiklos planas (akumuliuotai)
Pritraukta pinigų, mln. Eur	386,5	396,3	364,1	-	2023 m. ILTE veiklos ataskaita (konsolidavus NPĮ)
	-	-	-	178,5	2024 m. 6 mėn. ILTE veiklos ataskaita

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE duomenis

ILTE nurodytos iš viso pritrauktos investicijos 2021–2024 m.

Sutarties pavadinimas	Subjektas, kuriuo sudaryta sutartis	su	Sutarties sudarymo data	Ketinta pritraukti suma (mln. Eur)	Pritraukta suma (mln. Eur)	Ar sutartis tęsiama su ILTE po konsolidavimo
EBRD I paskolos sutartis	EBRD		2017-05-10	50	50*	TAIP
„Green bonds“ Valstybės perskolinimo sutartis	Finansų ministerija		2018-04-30	68	68*	TAIP
CEB Valstybės perskolinimo sutartis	Finansų ministerija		2019-09-01	167,50	167,5*	TAIP
EBRD II paskolos sutartis	EBRD		2021-08-04	67,5	67,5*	TAIP
Valstybės perskolinimo sutartis	Finansų ministerija		2024-10-14	30	30	Sudaryta po konsolidavimo
Iš viso				383	383	

Šaltinis – ILTE informacija, 2024-09-30 duomenys

* Pinigai yra pritraukiami pagal projekto srauto išmokėjimų poreikį

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
10 priedas

UAB ILTE rodiklių pasiekimo 2023–2024 m. vertinimas

Kryptis	Tikslai	Uždaviniai	Rodiklių planuojamos reikšmės 2023 m.	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Rodiklių planuojamos reikšmės 2024 m.	Faktiškai pasiekta 2024 m. rodiklio vertė
1. Finansavimo prieinamumo didinimas	1.1. Finansavimo priemonių plėtra	1.1.1. INVEGOS finansavimo prieinamumo rinkai / ekonomikai apimčių didinimas, mln. Eur	nėra	nėra	1203,10	2528,60
		1.2. Lėšų pritraukimas	nėra	nėra	234,60	387,50
		1.3. Finansavimo priemonėms skirtų lėšų panaudojimas	nėra	78	173,50	98,09
		1.3.2. Garantijoms teikti skirtų lėšų panaudojimas, mln. Eur	nėra	122	168,80	221,74
		1.3.3. Rizikos kapitalo priemonėms skirtų lėšų panaudojimas, mln. Eur	nėra	14	10,4	16,51
	2 Verslo finansavimo ir prieinamumo didinimas (rinkos nepakankamumo mažinimas)	2.1 Verslo finansavimo priemonių plėtra	2.1.1. Alternatyvaus verslo finansavimo rinkos plėtra, priemonių sk.	5	4	-
2.1.2. Skolinio finansavimo dalyvaujant ILTE gerinimas, priemonių sk.			5	3		
2.1.3. Kitų verslo finansavimo priemonių plėtra			1	0		
2.2. Privačių lėšų pritraukimas		2.2.1. Lėšų pritraukimas bendrovės lygmenyje, mln. Eur	nėra	nėra	50	
		2.2.2. Lėšų pritraukimas finansinių priemonių	181	220	211	

Kryptis	Tikslai	Uždaviniai	Rodiklių planuojamos reikšmės 2023 m.	Faktiškai pasiekta 2023 m. rodiklio vertė	Rodiklių planuojamos reikšmės 2024 m.	Faktiškai pasiekta 2024 m. rodiklio vertė
		lygmenyje, mln. Eur				
	2.3 Priemonės skirtos lėšų panaudojimui	2.3.1 Paskolinės priemonės lėšų panaudojimas, mln. Eur	76	84	22	
		2.3.2 Garantijoms tiekti skirtų lėšų panaudojimas, išreiškiamas kaip galutiniams naudos gavėjams suteikta garantijų suma, mln. Eur	122	173	172	
		2.3.3 Rizikos kapitalo lėšų panaudojimas, mln. Eur	14	15	13	
		2.3.4 Visuotinės dotacijos priemonės skirtų lėšų panaudojimas, mln. Eur	10	16	10	
3 Klientų patirties gerinimas	3.1 Kokybiškas klientų aptarnavimas	3.1.1 Verslo klientų, kurie rekomenduotų ILTE paslaugas, intensyvumo rodiklio gerinimas %	(+)80	84,11	(+)80	
		3.1.2 Įeinančių skambučių atsiliepimo didinimas %	85	90	90	
	3.2 ILTE, kaip aukštų kompetencijų organizacijos, reputacijos gerinimas	3.2.1 Verslo, kuris suvokia, kad ILTE yra efektyviai valstybės pinigų įdarbinantis nacionalinis investuotojas, dalis %	55	56	58	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal INVEGA 2023–2025 strateginį veiklos planą, 2023–2025 m. strateginio plano įgyvendinimo 2023 m. ataskaitą, 2024 m. strateginį veiklos planą, ILTE pateiktą informaciją

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
11 priedas

Valstybės siekiamų tikslų integravimo į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą vertinimas

Rašte „Dėl valstybės siekiamų tikslų UAB „Investicijų ir verslo garantijos“ ir jos įmonių grupėje keliamų lūkesčių“¹⁰⁸, III skyriuje pateikti valstybės tikslai, susiję su finansinių priemonių taikymu. Į ILTE 2025–2030 m. strateginį veiklos planą integruoti tikslai:

- ✓ Numačius plėsti finansavimo galimybes ir kryptingą ilgalaikį poveikį Lietuvos ekonomikai, turėtų būti užtikrinamas Lietuvos ekonomikos sektorių finansavimo trūkumų vertinimas, nustatymas, atnaujinimas ir tinkamiausių finansinių priemonių jiems mažinti įgyvendinimas. Tai turėtų užtikrinti ilgalaikį poveikį šalies ekonomikai, plečiant finansavimo prieinamumą, keičiant veiklos modelį, stiprinant kapitalo rinkas, skatinant inovacijas, tvarumą, ekonominį suverenumą ir saugumą.
- ✓ Numatant didinti ILTE finansavimo apimtį ir prieinamumą, bus siekiama užtikrinti, kad finansavimas būtų prieinamas klientams, įskaitant verslą, žemės ūkį ir viešąjį sektorių. Pagrindinį dėmesį planuojama skirti finansavimui konkurencingumo, tvarumo ir suverenumo srityse, kurios yra esminės ilgalaikiam ekonomikos augimui. Tai prisidės prie finansinių priemonių plėtros.
- ✓ Numatyta diversifikuoti finansavimo šaltinius: siekis savarankiškai pritraukti privačių lėšų ir subalansuoti veiklos modelį, derinant ILTE įprastus finansavimo šaltinius ir pritraukiant naujus. Vienas iš numatomų finansavimo šaltinių – savarankiškos veiklos vykdymas iš ILTE balanso, kuris sugeneruotų bent 50 proc. įmonės pajamų. Šią veiklą planuojama pradėti 2025 m. pabaigoje.
- ✓ Ieškant galimybių, kaip pritraukti papildomą finansavimą nedarant poveikio valstybės skolai, nurodoma, kad aktualus tampa ILTE perklasifikavimas iš valdžios sektoriaus į finansų tarpininkų sektorių. Įgyvendinus šį pokytį, ILTE planuojamos paskolos ar kito tipo pritraukiamos investicijos nebebūtų įtraukiamos į kasmetinį valstybės skolinimosi planą, rengiamą kartu su valstybės biudžetu. Tai leistų ILTE veiklos apimtį planuoti pagal rinkoje esantį finansavimo trūkumą, o ne pagal valstybės skolos lygio apribojimus.
- ✓ Kuriant ir įgyvendinant į klientus orientuotą veiklos modelį, numatoma gerinti klientų aptarnavimo kokybę ir užtikrinti paslaugų patogumą klientams. Vertindami, ar sudarytos sąlygos informuoti apie finansines priemones ir jų teikiamas galimybes,¹⁰⁹ nustatėme, kad ILTE vadovavosi 2021–2023 m. komunikacijos strategijoje nustatomais ilgalaikiais komunikacijos tikslais. Naujoje komunikacijos ir rinkodaros 2025–2028 m. strategijoje numatyti veiksmai finansinių priemonių žinomumui ir prieinamumui didinti, pvz., kas mėnesį planuojama matuoti finansinių priemonių prieinamumą ir žinomumą, kuriamas paprastesnis procesas priimant paraiškas.

¹⁰⁸ Patvirtintas finansų ministro 2024-07-30 įsakymu Nr. 1K-260.

¹⁰⁹ Reglamentas (ES) Nr. 1303/2013, 115 str. 1 d. a), 116 str. 1 d.

Siekdama kokybiškai aptarnauti klientus, ILTE įsteigė Klientų aptarnavimo skyrių ir įdiegė skambučių valdymo sistemą, kuri suteikė galimybę operatyviai reaguoti į kliento poreikį ar problemą, tiesiogiai valdyti klientų patirtis (jų pasitenkinimą, įvaizdžio dalį, nustatyti spragas vidiniuose procesuose). ILTE siekė ir sieks, kad jos teikiamų paslaugų kokybė atitiktų kliento lūkesčius, o vidutinis metinis klientų pasitenkinimas ILTE teikiamomis paslaugomis būtų ne mažesnis nei 9 balai.

- ✓ ILTE numachiusi teikti ekspertinę pagalbą suinteresuotoms šalims, siekiant pagerinti investicinę aplinką ir finansavimo prieinamumą, pasitelkiant finansines priemones. ILTE konsultuoja tiek vidinių ekspertų pagalba, tiek pritraukdama išorinius ekspertus. Strateginiu laikotarpiu ketinama aktyvinti ir plėsti šias funkcijas.
- ✓ Numatyta automatizuoti ILTE vidines operacijas, diegti pažangias informacinių technologijų sistemas, supaprastinti veiklos ir sprendimų priėmimo procesus. Prieš konsolidaciją kiekviena įmonė naudojo skirtingas informacines sistemas ir technologines priemones, tad šiuo metu ILTE skiria daug dėmesio planuodama, kaip IT sistemas ir sprendimus pritaikyti didesnei veiklos apimčiai ir platesniam jos spektrui. Siekiant efektyviau naudoti turimus žmogiškuosius išteklius, administruoti didelio masto ir daug pareiškėjų turinčias finansines priemones, numatyta kelti aukštesnius lūkesčius klientų aptarnavimo, paraiškų priėmimo, kitų svarbių sistemų vystymui. Nagrinėdami, ar suplanuoti veiksmai visų finansinių priemonių valdymo informacinei sistemai sukurti¹¹⁰, nustatėme, kad ILTE 2024 m. peržiūrėjo turimas 6 informacines sistemas, susijusias su finansinių priemonių administravimu, įvertino jų naudojimo poreikį ir pokyčius. Kol kas nenumatoma visų finansinių priemonių administravimui naudoti vieną informacinę sistemą. Vienas iš numatomų strateginių uždavinių – pilnai skaitmenizuoti naujas finansines priemones.

¹¹⁰ ILTE 2024 m. strateginis veiklos planas, 21 psl.

Valstybinio audito ataskaitos „Finansinių priemonių (paskolų, garantijų, rizikos kapitalo investicijų) taikymas teikiant valstybės paramą“
12 priedas

Europos Sąjungos narėse skatinamąją finansinę paramą teikiančių įstaigų veiklos ir priežiūros palyginimas

Šalis	Įstaigos pavadinimas	Įstaigos veiklos aprašymas	Įstaigos rodikliai			Pastabos dėl įstaigos statuso ir keliamų veiklos reikalavimų
			mlrd. EUR	2022 m.	2023 m.	
Prancūzija	Bpifrance	Bpifrance yra Prancūzijos valstybinis investicijų bankas, teikiantis finansinę paramą inovacijoms, verslo plėtrai ir tarptautinei veiklai. Bpifrance padeda įvairaus dydžio įmonėms: tiek MVĮ, vidutinės kapitalizacijos įmonėms, tiek didelėms įmonėms, kurios laikomos strateginėmis nacionalinės ekonomikos, teritorijų ar užimtumo požiūriu. Bpifrance finansuoja įmones nuo pradinio etapo iki perėjimo į biržos prekybos sąrašą ir siūlo daugybę sprendimų, pritaikytų kiekvienam svarbiam verslo augimo žingsniui, teikdama paskolas, garantijas, nuosavybės dotacijas ir verslo paramos paslaugas. Veikdamas Prancūzijos regionuose, Bpifrance remiasi decentralizuotu 50 regioninių biurų tinklu, palaikydama tiesioginį ryšį su verslininkais ir jų partneriais – 90 proc. sprendimų priimami regioniniuose biuruose.	mlrd. EUR	2022 m.	2023 m.	98 proc. įstaigos akcijų priklauso valstybei, 2 proc. – privačioms finansų įstaigoms. Įstaigai suteiktas kredito įstaigos statusas. Taikomos Riziką ribojančios priežiūros ir pertvarkymo institucijos (įstaiga prie Prancūzijos centrinio banko) nustatytos bankininkystės taisyklės. Įstaigai taip pat taikoma ECB vykdoma tiesioginė rizikos ribojimo priežiūra. Įstaigai taikomi minimalaus kapitalo reikalavimai. Vertinamas įstaigos kredito reitingas (Fitch, 2024 m., AA-).
			Turtas	53,1	41,6	
			Skirta paramos	16,7	18,0	
			Nuosavas kapitalas	22,1	7,1	
			BVP	2 655,4	2 822,4	
Vokietija	Kreditanstalt für Wiederaufbau (KfW)	KfW priklauso finansų įstaigų grupei KfW Bankengruppe. Įstaiga teikia finansinę paramą infrastruktūros, aplinkosaugos, švietimo ir kitų sektorių projektams. Pagrindinės paslaugos apima paskolas, garantijas, kapitalo investicijas ir konsultacijas. Įstaiga Vokietijos Vyriausybės ir Europos Sąjungos vardu finansuoja plėtros projektus visame pasaulyje, kad padėtų šalims partnerėms siekti vystymosi ir klimato tikslų.	mlrd. EUR	2022 m.	2023 m.	Tiek KfW, tiek Landwirtschaftliche Rentenbank statusas yra viešosios teisės įstaigos, jos nėra priskiriamos bankų sektoriui. Nėra aiškiai apibrėžtas įstaigų savininkas, tačiau jų veiklą reglamentuojančiuose įstatymuose nurodyta, kad įstaigų įsipareigojimus garantuoja šalis. Deklaruojama, kad prudencinę įstaigų priežiūrą vykdo šalies Federalinė finansų priežiūros institucija (BaFin) ir centrinis bankas, KfW atžvilgiu taikomi Reglamente (ES) Nr. 575/2013 nustatyti reikalavimai, o Landwirtschaftliche Rentenbank teisinę veiklos
			Turtas	554,6	560,7	
			Skirta paramos	166,9	111,3	
			Nuosavas kapitalas	36,6	38,1	
			BVP	3 953,8	4 185,6	

Šalis	Įstaigos pavadinimas	Įstaigos veiklos aprašymas	Įstaigos rodikliai			Pastabos dėl įstaigos statuso ir keliamų veiklos reikalavimų
			mlrd. EUR	2022 m.:	2023 m.	
Vokietija	Landwirtschaftliche Rentenbank	Landwirtschaftliche Rentenbank yra skatinamosios finansinės paramos fondas, savo veiklą finansuojantis išleisdamas vertybinius popierius ir imdamas paskolas kapitalo rinkose. Įstaiga per dotacijas, paskolas ir rizikos kapitalo investicijas finansuoja žemės ūkį, atsinaujinančios energijos gamybą, regionų plėtrą.	mlrd. EUR	2022 m.:	2023 m.	priežiūrą vykdo šalies federalinė valdžia, Maisto ir žemės ūkio ministerija (Federalinė mitybos ministerija, susitarus su Federaline finansų ministerija). Vertinami įstaigų kredito reitingai (Fitch, 2024 m., AAA, vienodi).
			Turtas	97,1	97,8	
			Skirta paramos	89,7	90,6	
			Nuosavas kapitalas	4,8	4,9	
			BVP	3 953,8	4 185,6	
Lenkija	Bank Gospodarstwa Krajowego (BGK)	Bank Gospodarstwa Krajowego yra Lenkijos plėtos bankas, kurio misija – remti tvarų Lenkijos socialinį ir ekonominį augimą per infrastruktūros, inovacijų ir MVĮ plėtrą. Pagrindinės paslaugos apima paskolas, garantijas ir kapitalo investicijas. BGK turi 16 regioninių padalinių Lenkijoje ir 4 atstovybes (Briuselyje, Frankfurte, Londone, Amsterdame). Bankas yra fondo, kuris investuoja į infrastruktūros projektus Trijų jūrų regione trijose srityse: transporto, energetikos ir skaitmeninių technologijų, įkūrėjas ir pagrindinis investuotojas. Bankas taip pat remia iniciatyvą, kuria siekiama paremti mokslo ir verslo pasaulį kuriant naujas technologijas, naudojamas pramonėje, energetikoje ir medicinoje.	mlrd. EUR	2022 m.:	2023 m.	Įstaigos savininkas yra valstybė. Įstaigos veiklą reglamentuoja atskiras įstatymas, taip pat nacionalinis bankininkystės įstatymas. Įstaigai suteiktas valstybės banko statusas. Įstaigos finansinėse ataskaitose deklaruojama, kad įstaiga, remiantis Reglamentu (ES) Nr. 575/2013, atitinka kredito įstaigos ir investicinės bendrovės sąvokas, todėl įstaigai taikomi kapitalo normatyvai ir svėro koeficientai. Nurodoma, kad, vykdant rizikos valdymo procesus, įstaiga reguliariai rengia kapitalo pakankumo ataskaitas, kurias teikia įstaigos komitetams, įstaigos valdybai ir stebėtojų tarybai. Įstaigos stebėtojų tarybą sudaro 11 Lenkijos vyriausybės atstovų. Viešinamos periodinės rizikos valdymo ir kapitalo pakankumo ataskaitos. Nenurodoma, kokia informacija teikiama Lenkijos finansų priežiūros institucijai, tačiau deklaruojama, kad vykdomos visos institucijos teikiamos rekomendacijos ir nurodymai. Vertinamas įstaigos kredito reitingas (Fitch, 2024 m., A-).
			Turtas	44,1	51,3	
			Skirta paramos	40,9	45,8	
			Nuosavas kapitalas	6,5	9,2	
			BVP	661,7	748,9	
Slovėnija	Slovenska izvozna in razvojna banka (SID Bank)	Slovėnijos eksporto ir plėtos bankas veikia kaip rėmimo, plėtos ir eksporto kredito agentūra, teikianti finansines paslaugas infrastruktūros, inovacijų ir MVĮ projektams. Paslaugos apima paskolas, garantijas ir kapitalo investicijas. Įstaiga veikia kaip vienas pagrindinių nacionalinių ir ES lėšų paskirstymo finansinių priemonių pavidalu kanalų, tiesiogiai arba netiesiogiai per finansinius tarpininkus. SID banko grupei taip pat priklauso	mlrd. EUR	2022 m.:	2023 m.	Įstaigos savininkas yra valstybė. Įstaigos veiklą reglamentuoja atskiras įstatymas, kuriuo remiantis įstaigai suteiktas specializuoto banko statusas , o jos operacinei veiklai taikomi bankų veiklą reglamentuojantys teisės aktai, tačiau yra išimčių: <ul style="list-style-type: none"> valstybė už įstaigos bendrus įsipareigojimus atsako tik puse įstaigos įstatinio kapitalo;
			Turtas	2,8	2,7	
			Skirta paramos*	1,4	1,7	
			Nuosavas kapitalas	0,4	0,5	
			BVP	56,9	63,9	

Šalis	Įstaigos pavadinimas	Įstaigos veiklos aprašymas	Įstaigos rodikliai			Pastabos dėl įstaigos statuso ir keliamų veiklos reikalavimų
		Tarptautinio bendradarbiavimo ir plėtros centras, padedantis Slovėnijos įmonėms nustatyti ir plėtoti įėjimo į perspektyviausias užsienio rinkas strategijas.	* be depozitų įstaigos sąskaitose			<ul style="list-style-type: none"> pozicijos nustatymui naudojamas ne įstaigos įstatinis kapitalas, o disponuojamas turto likutis; įstaigos kapitalo reikalavimai yra du kartus mažesni, nei taikomi privatiems bankams; indėliams banke netaikomas indėlių draudimas. <p>Įstaigos operacinę veiklą pagal kompetencijas prižiūri Slovėnijos centrinis bankas, Slovėnijos draudimo priežiūros agentūra ir Finansų ministerija. Vertinamas įstaigos kredito reitingas (S&P, 2023 m., AA-).</p>
Kroatija	Croatian Bank for Reconstruction and Development (HBOR)	HBOR yra Kroatijos valstybinė banko institucija, teikianti finansavimą įvairiems ekonomikos sektoriams. HBOR siekia Kroatijos Respublikos strateginių tikslų, skatina aplinkos apsaugą, dengia rinkos spragas ir veikia kaip rinkos plėtotėja nepakankamai aptarnaujamosiose nišose. Banko veiklos apima paskolų programas privataus ir viešojo sektoriaus investicijoms, nacionalinio atkūrimo ir atsparumo plano finansines priemones, infrastruktūros plėtrą, ypač skatinant aplinkos apsaugą, atsinaujinančių energijos išteklių naudojimą ir didinant investicijas į energijos vartojimo efektyvumo projektus, pagalbą eksportuotojams visuose eksporto sandorio etapuose, eksporto kredito draudimo priemones, leidžiančias verslininkams ir finansų įstaigoms sumažinti ar pasidalinti rizikas.	mlrd. EUR	2022 m.:	2023 m.	<p>Įstaigos savininkas yra valstybė. Įstaigos veiklą reglamentuoja atskiras įstatymas, kuriuo remiantis įstaigos veiklai taip pat taikomi Ribotos atsakomybės bendrovių įstatymo ir Bankų įstatymo reikalavimai su tam tikrais apribojimais:</p> <ul style="list-style-type: none"> atsisakant centrinio banko leidimų paslaugoms teikti, steigti padalinius ir skirti atsakingus asmenis; atsisakant centrinio banko vykdomos kredito įstaigų rizikos ribojimo priežiūros; atsisakant indėlių draudimo; atsisakant įmonėms taikomų bendrų nemokumo, likvidavimo, nuobaudų ir priverstinio administravimo nuostatų. <p>Netaikomas atidėjinių centrinio banko rezervui, pozicijų atskleidimo, įmonės veiklos organizavimo, nebiudžetinių įstaigų skolinimo, garantijų, draudimo paslaugų teikimo, valstybės tarnybos reglamentavimas. Įstaigos tipas nenustatytas. Vieninteliu įstaigos priežiūros organu nurodyta stebėtojų taryba, kuriai suteikti įgaliojimai nustatyti įstaigos veiklos politiką ir atlikti veiklos priežiūrą. Numatyta, kad stebėtojų tarybą sudaro 9 nariai, iš kurių 5 nariai turi būti veikiančios Vyriausybės ministrai (ekonomikos ir finansų sričių – privalomai), dar 3 nariai – šalies parlamento paskirti parlamentarai, nariu taip pat tampa Ekonomikos rūmų</p>
			Turtas	3,8	4,0	
			Skirta paramos	3,2	3,6	
			Nuosavas kapitalas	1,4	1,5	
			BVP	67,6	78,0	

Šalis	Įstaigos pavadinimas	Įstaigos veiklos aprašymas	Įstaigos rodikliai	Pastabos dėl įstaigos statuso ir keliamų veiklos reikalavimų
				<p>prezidentas. Įstaigos finansines ataskaitas tvirtina parlamentas.</p> <p>Nepaisant įstaigos įstatyme numatytų išimčių, įstaigos ataskaitoje teigiama apie rizikoms stebėti ir kontroliuoti sukurtas limitų sistemas, skirtas įvairioms rizikoms valdyti, apie atitinkamoms institucijoms sistemingai teikiamas ataskaitas apie paskolų portfelio ir patvirtintų paskolų kokybę, pozicijas, kapitalo pakankamumą, gautinų sumų surinkimą ir rizikingus išdėstymus, komercinių bankų reitingų pokyčius ir veiksmus, kurių imtasi. Vertinamas kredito reitingas (S&P, 2024 m., A-).</p>

Šaltinis – Valstybės kontrolė

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
13 priedas

Priežiūros komitetams 2021–2024 m. UAB ILTE teiktos informacijos analizė

Jei fondų fondo valdytojas įžvelgia riziką, kad dalis fondų fondui skirtų biudžeto lėšų nebus panaudota, ir (arba) turi argumentuotą pasiūlymą dėl lėšų panaudojimo per kitą fondų fondo valdytojo valdomą fondų fondą, jis turi ne vėliau kaip per 1 mėnesį, paaiškęjus tokiai rizikai ir (arba) suformulavęs pasiūlymą, informuoti apie tai priežiūros komitetą, o priežiūros komitetas teikia rekomendaciją ministerijai dėl būtinybės atitinkama dalimi mažinti fondų fondui skirtų biudžeto lėšų sumą. Ministerija, atsižvelgdama į gautą informaciją ir priežiūros komiteto rekomendaciją, priima sprendimą mažinti fondų fondą ir lėšų sumą, kuria mažinamas fondų fondas.

Priežiūros komitetai 2021–2024 m. posėdžiavo 64 kartus: 6 kartus – dėl Gynybos investicijų fondo, 2 kartus – dėl INVEGA fondo, 2 kartus – dėl Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimo fondo, 10 kartų – dėl Inovacijų skatinimo fondų, 13 kartų – dėl Verslo finansavimo fondo, 4 kartus – dėl Energijos efektyvumo fondo, 4 kartus – dėl Daugiabučių namų modernizavimo fondo, 7 kartus – dėl Kultūros paveldo fondo, 4 kartus – dėl Verslo skatinimo fondo, 12 kartų – dėl Kaimo plėtros programos finansinių priemonių fondo ir šių fondų finansuojamų priemonių. Tik 8 kartais iš 64 buvo svarstomi fondų lėšų perskirstymo ar atrinktų finansinių priemonių papildomo finansavimo sugrįžusiomis lėšomis klausimai, tačiau nė karto – dėl nustatytų finansavimo nuokrypių.

Iš ILTE pateiktos informacijos apie su galutinės naudos gavėjais sudarytas sutartis ir finansinių priemonių nepanaudotus likučius, nustatyta ir palyginta finansinių priemonių įgyvendinimo pažanga pamečiui – šią informaciją ILTE taip pat teikdavo fondų fondo priežiūros komitetams priemonių įgyvendinimo pažangos ataskaitose:

- ✓ dėl 4 iš 30 finansinių priemonių („Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde“, „Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2“, „Dalyvavimas NATO inovacijų fonde“ ir „Paskolos investicijoms (įskaitant tvarioms) į žemės ūkio valdas“) sudarytų sutarčių nedetalizavo;
- ✓ dėl 5 iš 30 finansinių priemonių, kurios pradėtos taikyti 2024 m. iki 2024-09-30, nebuvo sudaryta sutarčių („Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų)“, „Paskolos energetikos bendrijoms“, „Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių obligacijų emisijas“, „Kultūros paveldo fondas 2021–2027“, Skatinamoji finansinė priemonė „Pokytis“);
- ✓ dėl 12 iš 30 finansinių priemonių 2021–2024 m. užfiksuotas sudaromų sutarčių intensyvumo kritimas, esant nepanaudotam finansinėms priemonėms skirtų lėšų likučiui („Daugiabučių namų modernizavimo fondas“, „Eksperto kredito garantijos“, „Garantijų fondas 3“, „Ko-investicinis fondas“, „Plėtros fondai III“, „Akceleratorius 2“, „Perspektyva“, „Pasidalytos rizikos paskolos“, „Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas“, „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“, „Plėtros fondas II“, „Garantijos

pradedantiesiems verslą“), – dėl šių priemonių ILTE galėjo informuoti atitinkamus priežiūros komitetus, inicijuodama priemonių tęstinumo ar lėšų perskirstymo klausimus;

- ✓ dėl 2 iš 30 finansinių priemonių, išnaudojus joms skirtą finansavimą („Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“) ir pasiekus nustatytą limitą („Individualios garantijos žemės ūkio subjektams“), ILTE galėjo informuoti atitinkamus priežiūros komitetus, inicijuodama svarstyti papildomų lėšų skyrimo ar limito padidinimo klausimą;
- ✓ dėl 7 iš 30 finansinių priemonių nenustatyta nukrypimų – priemonės pradėtos taikyti 2024 m. („MILInvest“, „Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams“, „Paskolos jaunųjų ūkininkų įsikūrimui“) arba sudaromų sutarčių intensyvumas dėl jų išliko panašiam lygįje („Atviras kreditų fondas III“, Sutelktinės paskolos „Avietė“, „Portfelinės garantijos 3“).

Pakeitimų, keičiant finansinių priemonių teikimo sąlygas, kai yra grįžusių sumų, pavyzdžiai

- ✓ 2024 m. INVEGOS fondo priežiūros komiteto priimti sprendimai dėl 250 mln. Eur grįžusių lėšų iš „Milijardas verslui“ priemonės skirti projektams gynybos srityje, finansinės priemonės „Ko-investicinis fondas“ padidinimo 14,2 mln. Eur ES fondų ir nacionalinio bendrojo finansavimo lėšomis, naujos skatinamosios finansinės priemonės „Privačios skolos fondai“, atsisakant antrojo finansinės priemonės „Alternatyva“ etapo ir jam numatytų 29 mln. Eur fondo (suplanuotų finansinių priemonių pakeitimas);
  - ✓ 2023 m. buvo perskirstomos Verslumo skatinimo fondo lėšos, 10 mln. Eur grįžusių lėšų skiriant Verslumo skatinimo fondui 2014–2020, o iš jo 23,7 mln. Eur grįžusių ir (ar) grįžiančių lėšų numatant naujai planuojamai finansinei priemonei „Verslumo skatinimas 3“, iki 3 mln. Eur padidinant finansinės priemonės „Garantijos pradedantiesiems verslą“ finansavimą;
  - ✓ 2022 m. finansinei priemonei Tiesioginės paskolos „Startuok“, finansuojamai Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, papildomai skirti iki 15,3 mln. Eur, finansinei priemonei „Pasidalytos rizikos paskolos“ skirti papildomai 5,8 mln. Eur į Verslo finansavimo fondą grįžusių ir (ar) grįžiančių lėšų;
  - ✓ 2021 m. finansinei priemonei „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“ skirti iki 219 mln. Eur, finansinei priemonei Tiesioginės paskolos „Startuok“ skirti iki 2,5 mln. Eur į Verslo finansavimo fondą grįžusių ir (ar) grįžiančių lėšų.
-

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
14 priedas

Paraiškų finansavimui gauti vertinimo terminų laikymosi analizė

Finansinės priemonės pavadinimas	Finansinės priemonės rūšis	Nustatytų paraiškos vertinimo terminų dokumentas	Paraiškų skaičius, vnt.	Priimtų sprendimų skaičius, vnt.	Paraiškų vertinimo terminai, d. d.			Ilgiau termino (paraiškų skaičius, vnt.)	Pasirašytų sutarčių skaičius, vnt.
					Vidurkis	Min	Max		
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	Paskola	sąlygų aprašas	634	567	49	36	136	197 ¹¹¹	36
Eksporto kredito garantijos	Individuali garantija	Vyriausybės 2001-07-11 nutarimu Nr. 887	362	193	nėra paraiškų pateikimo datų				75
Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams	Paskola	Bendra ILTE tvarka	56	35	nėra sprendimų priėmimo datų, įtaka trukmei perkelta klientui				10
Milijardas verslui	Paskola	Bendra ILTE tvarka	67	7	nėra sprendimų priėmimo datų, įtaka trukmei perkelta klientui				3
Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“	Paskola	Bendra ILTE tvarka	23	19	110	15	242	18	12
Skatinamoji finansinė priemonė „Pokytis“	Paskola	Bendra ILTE tvarka	10	4	nėra sprendimų priėmimo datų, įtaka trukmei perkelta klientui				2
Tipinės gamybos paskirties pastatų LEZ, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas	Paskola	Bendra ILTE tvarka	8	7	108	64	161	7	4
Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	Individuali garantija	Vyriausybės 2001-07-11 nutarimu Nr. 887	2318 ¹¹²	2260	6	1	266	52	2211
Tiesioginės paskolos „Startuok“	Paskola	Bendra ILTE tvarka	641	406	nėra sprendimų priėmimo datų, įtaka trukmei perkelta klientui				59
Garantijos pradedantiesiems verslą	Individuali garantija	Vyriausybės 2001-07-11 nutarimu Nr. 887	263	253	13	1	62	41	201

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktą informaciją

¹¹¹ 197 paraiškos, jei galimas paraiškos vertinimo terminas būtų iki 60 darbo dienų (407 paraiškos, jei galimas paraiškos vertinimo terminas būtų iki 30 darbo dienų).

¹¹² 56 paraiškos buvo atmestos, tačiau nepateiktos šių paraiškų pateikimo datos.

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
15 priedas

Pareiškėjų teiktų paraiškų finansavimui gauti atmetimo pagrįstumo vertinimas

Atrinktų tiesioginių priemonių paraiškų atmetimo duomenys 2021–2024 m. III ketv.

Finansinės priemonės pavadinimas	Paraiškų skaičius	Atmesta paraiškų, skaičius	Nenurodytos priežastys, paraiškų skaičius
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	577	19	19
Eksporto kredito garantijos	71	n.d.	n.d.
Tiesioginės paskolos atsinaujinančių išteklių energetikos projektams	42	13	7
Milijardas verslui	46	1	1
Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“	24	3	0
Skatinamoji finansinė priemonė „Pokytis“	4	2	1
Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas	8	2	1
Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	2043	68	0
Tiesioginės paskolos „Startuok“	491	342	82
Garantijos pradedantiesiems verslą	263	n.d.	n.d.
Garantijos už akcinių bendrovių ir uždarytų akcinių bendrovių obligacijų emisijas	Negauta	-	-
Kultūros paveldo fondas 2021–2027	Negauta	-	-
Atsinaujinančių energijos išteklių plėtra juridiniuose subjektuose (gaminančių vartotojų)	Negauta	-	-
Paskolos energetikos bendrijoms	Negauta	-	-
Ko-investicinis fondas *	-	-	-
Garantijų fondas 3 *	-	-	-
Iš viso	3569	450	111

Šaltinis – VK pagal ILTE duomenis,

* ILTE nepateikė duomenų

n.d. – nėra duomenų apie atmestas paraiškas

Auditorių vertintų paraiškų atmetimo pagrindimo analizė

Pareiškėjas	Finansinė priemonė	Suma, mln. Eur	Atmetimo priežastis
UAB 1	Milijardas verslui	50	Sprendimu nesuteikti, nes neatitinka finansuojamos veiklos pagal aprašymo sąlygas (veikla, susijusi su iškastiniu kuru)
UAB 2	Milijardas verslui	0,12	Nepateikė dokumentų per papildomai nustatytą terminą
UAB 3	Milijardas verslui	28,9	Sprendimu nesuteikti, nes paskolos gavėjas ar jo įmonių grupė (jeigu įmonė priklauso įmonių grupei) nėra pateikęs (-usi) VĮ

Pareiškėjas	Finansinė priemonė	Suma, mln. Eur	Atmetimo priežastis
			Registru centrai finansinių ataskaitų rinkinio už paskutinius 2 finansinius metus ar trumpesnį terminą (jei įmonė / įmonių grupė veikia trumpiau nei 2 metus).
AB 1	Milijardas verslui	19,8	Sprendimu nesuteikti, nes remiantis pateiktais duomenimis ir informacija, gauta iš valstybinių registru ar valstybės institucijos duomenų sistemų, nustatyta, kad: paskolos gavėjas ar jo įmonių grupė (jeigu įmonė priklauso įmonių grupei) nėra pateikęs (-usi) VĮ Registru centrai finansinių ataskaitų rinkinio už paskutinius 2 finansinius metus ar trumpesnį terminą (jei įmonė / įmonių grupė veikia trumpiau nei 2 metus).
UAB 4	Tiesioginės paskolos „Startuok“	1,1	Priimtas sprendimas suteikti paskolą, bet iki sutarties pasirašymo pareiškėjas neįvykdė įsipareigojimo pasirašyti ir Registru centre įregistruoti nekilnojamojo turto nuomos sutartį ne trumpesniam nei 60 mėn. terminui ir nepateikė INVEGAI tai pagrindžiančių dokumentų.
UAB 5	Tiesioginės paskolos „Startuok“	1,4	2021 m. nepateiktos finansinės ataskaitos (automatinis tikrinimas)
FA 1	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	0,02	Pagal rizikingumo vertinimą, neatitiko rizikingumo lygio
FA 2	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	0,03	Pagal rizikingumo vertinimą, neatitiko rizikingumo lygio
FA 3	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	0,09	Pagal rizikingumo vertinimą, neatitiko rizikingumo lygio
UAB 6	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	0,3	Pagal rizikingumo vertinimą, neatitiko rizikingumo lygio
ŽŪB 1	Individualios garantijos žemės ūkio subjektams	0,08	Pagal rizikingumo vertinimą, neatitiko rizikingumo lygio
UAB 7	Daugiabučių namų modernizavimo fondas	1,1	Įvertinus projekto administratoriaus, daugiabučio namo butų ir kitų patalpų savininkų, taip pat įgyvendinamo projekto tinkamumą finansuoti, nustatyta, kad projekto administratorius neteko teisės kreiptis dėl paskolos daugiabučio namo atnaujinimui (modernizavimui) suteikimo
MB 1	Garantijos pradedantiesiems verslą	0,02	Baigėsi sprendimo galiojimo terminas, pareiškėjas nepasiėmė garantijos
Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE duomenis			

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
16 priedas

Vertintų finansinių priemonių finansų tarpininkų atrankos analizė

Finansinės priemonės pavadinimas	Atrankos dalyvių skaičius	Laimėtojų skaičius	Informacija apie kitus finansų tarpininkus
Plėtos fondai III	14	3	6 – atmesta, nes surinko mažiau balų negu laimėtojas; 2 – atsiėmė paraišką/atsisakė pasirašyti sutartį; 2 – rezerviniame sąraše; 1 – sutartis derinama.
Akceleratorius 2	7	2	5 – atmesta, nes surinko mažiau balų negu laimėtojas.
Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas	2	1	1 – atmesta, nes surinko mažiau balų negu laimėtojas.
Plėtos fondas II	9	1	8 – atmesta, nes surinko mažiau balų negu laimėtojas.
MILInvest	4	1	3 – atmesta, nes surinko mažiau balų negu laimėtojas.
Portfelinės garantijos 3	16	12	4 – atmesta, neatitiko reikalavimų (nepašalino Lietuvos banko nustatytų trūkumų; pateikė neteisingus duomenis apie save; neatitiko reikalaujama kompetencija ir reputacija; iki sutarties pasirašymo paaiškėjo neigiama informacija apie pareiškėją).
Dalyvavimas NATO inovacijų fonde	1	1	atrankos nevyko*
Pasidalytos rizikos paskolos	3	3	
Paskolos jaunųjų ūkininkų įsikūrimui	1	1	
Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde	1	1	atrankos nevyko*
Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2	1	1	atrankos nevyko*
Sutelktinės paskolos „Avietė“	6	4	1 – atmesta, neatitiko reikalavimų; 1 – buvo sudaryta bendradarbiavimo sutartis, nutraukta.
Atviras kreditų fondas III	2	2	
Paskolos investicijoms (įskaitant tvarioms) į žemės ūkio valdas	1	1	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE informaciją

* taikomos Viešųjų pirkimų įstatymo 7 str. nuostatos, kai pagal tarptautines taisykles atliekami pirkimai ir projekto konkursai

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
17 priedas

Finansų tarpininkų patikrinimai 2023–2024 m.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Metai, kuriais atlikta patikra	Tikrintojas	Pastabos
1.	Tipinės gamybos paskirties pastatų laisvosiose ekonominėse zonose, pramonės parkuose ir kitose pramoninėse teritorijose įrengimas (LR biudžeto lėšos)	2024	ILTE	Neatitikimų, turėjusių finansinės įtakos, nebuvo nustatyta.
2.	Pasidalytos rizikos paskolos	2024	ILTE	Patikrinimas nepasibaigęs (2025-02-10 duomenys).
3.	Priemonės „Daugiabučių namų modernizavimo fondas“, finansuojamos Europos regioninės plėtros fondo lėšomis, atrankinis dokumentų patikrinimas ir patikros vietoje	2024	ILTE	Neatitikimų, turėjusių finansinės įtakos, nebuvo nustatyta. Reikšmingų pastebėjimų nenustatyta.
4.	Verslo finansavimo fondo, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo visų finansinių priemonių, visų finansinių tarpininkų patikrinimas (įskaitant Plėtros fondą I, Plėtros fondą II, Bendrai su verslo angelais investuojantį fondą)	2024	ILTE	Neatitikimų, turėjusių finansinės įtakos, nenustatyta. Patikrinimo metu nustatyta: ne visais atvejais užtikrinta, kad finansavimo gavėjams suteikta <i>de minimis</i> pagalba ir valstybės pagalba būtų tinkamai apskaičiuota ir registruota Valstybės pagalbos registre; rizikos kapitalo finansinių priemonių atvejais valstybės pagalba registruojama nesilaikant teisės aktų reikalavimų (vėlavimai užregistruoti valstybės pagalbą siekia 700 dienų). Visi neatitikimai ištaisyti patikros vykdymo laikotarpiu.
5.	Invegos fondo, Inovacijų skatinimo fondo, Gynybos investicijų fondo auditas. Audituotos visos priemonės ir visi finansų tarpininkai (įskaitant finansines priemones Atviras kreditų fondas 3, Sutelktinės paskolos „Avietė“, Skatinamoji finansinė priemonė „Perspektyva“, Ko-investicinis fondas, Garantijų fondas 3, Eksporto kredito garantijos, Portfelinės garantijos 3, MILInvest, Dalyvavimas NATO inovacijų fonde; Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde, Dalyvavimas Baltijos inovacijų fonde 2)	2024	Nepriklausomas auditas	Pastebėjimų nebuvo pateikta.
6.	INVEGOS fondo finansų inžinerijos priemonės Sutelktinės paskolos „Avietė“ atrankinis dokumentų patikrinimas (tikrinti visi finansų tarpininkai)	2023	ILTE	Patikrinta 160 paskolų. Nustatyta 14 neatitikimų, turėjusių įtakos išlaidų tinkamumui (nepateikti paskolų panaudojimą pagrindžiantys dokumentai ir (ar) pateikti netinkami paskolos panaudojimą pagrindžiantys dokumentai). Nustatyti 35 neatitikimai, neturintys įtakos išlaidų tinkamumui, kurie patikrinimo metu buvo ištaisyti. Finansų tarpininkams išsiųstos rekomendacijos dėl neatitikimų valdymo.

Eil. Nr.	Priemonės pavadinimas	Metai, kuriais atlikta patikra	Tikrintojas	Pastabos
7.	Daugiabučių namų modernizavimo fondo (2014–2020) patikros vietoje	2023	ILTE	Patikrinta 14 projektų, neatitikimų ir pažeidimų nenustatyta.
8.	Priemonės „Pasidalytos rizikos paskolos“ dokumentų patikrinimas	2023	ILTE	Patikrinti 5 paskolų gavėjai (1 finansų tarpininkas). Neatitikimų nenustatyta.
9.	Verslo finansavimo fondo, finansuojamo iš Europos regioninės plėtros fondo visų finansinių priemonių, visų finansų tarpininkų patikrinimas (įskaitant finansines priemones „Plėtros fondas I“, „Plėtros fondas II“, „Bendrai su verslo angelais investuojantis fondas“)	2023	ILTE	Patikrinta 91 paskola (įskaitant rizikos kapitalo investicijas). Nustatytas 1 neatitikimas, turėjęs įtakos išlaidų tinkamumui Nustatyti neatitikimai, neturintys įtakos išlaidų tinkamumui, kurie patikrinimo metu ištaisyti. Finansų tarpininkams išsiųstos rekomendacijos dėl neatitikimų valdymo.
10.	INVEGOS fondo, Inovacijų skatinimo fondo auditas. Audituotos visos priemonės, visos šiuose fonduose esančios priemonės ir visi finansų tarpininkai	2023	Nepriklausomas auditas	Pastebėjimų nepateikta.

Šaltinis – ILTE pateikti duomenys

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
18 priedas

Skolų iš finansinių priemonių palyginimas 2023-12-31 ir 2024-09-30

Skolų palyginimas pagal finansines priemones

Priemonės pavadinimas	Skolos dydis 2023-12-31 mln. eurais	Proc. nuo bendros skolos	Skolos dydis 2024-09-30 mln. eurais	Proc. nuo bendros skolos	Pokytis, mln. Eur
Apmokėtų sąskaitų paskolos	2,20	7,03	2,18	5,33	-0,02
Daugiaabučių namų modernizavimo fondas	0,31	0,98	0,29	0,72	-0,02
Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19 / Paskolos likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu	6,23	19,9	14,31	35,03	+15,3
Lengvatinės paskolos Rusijos agresijos prieš Ukrainą	0,49	1,55	1,33	3,27	+0,84
Paskolos apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų teikėjams / Paskolos kelionių organizatoriams	0,94	3,01	0,77	1,89	-0,17
Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams	14,1	45,05	14,36	35,16	+0,26
Tiesioginės paskolos „Startuok“	2,52	8,05	2,61	6,38	+0,09
Tiesioginės COVID-19 paskolos (1 etapas)	3,60	11,5	0,52	8,61	-3,08
Tiesioginės COVID-19 paskolos (2 etapas)	0,52	1,67	0,94	2,29	+0,42
Tiesioginės paskolos nuo karo nukentėjusiems verslo subjektams	0,39	1,26	0,39	0,95	0
Tiesioginės paskolos nuo trečiųjų šalių veiksmų nukentėjusiems verslo subjektams			0,15	0,37	+0,15
IŠ VISO:	31,30		40,84		+9,54

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
19 priedas

Skolų iš finansinių priemonių palyginimas 2021-12-31 ir 2024-09-30 pagal skolos statusą

Skolų palyginimas pagal skolos statusą

Statusas	Skolos dydis 2023-12-31, mln. Eur	Skolų skaičius, vnt.	Skolos dydis 2024-09-30, mln. Eur	Skolų skaičius, vnt.
Antstoliai	4,82	158	3,56	159
Nemokumas, bankrotas / restruktūrizacija	12,97	259	18,62	333
Neturi priskirtos būsenos	7,02	608	15,93	731
Nutraukta sutartis	1,81	4	0,2	9
Perimta iš finansų tarpininkų	0,36	9	0,44	6
Taikos sutartis	1,75	47	1,12	35
Teismas	2,20	53	0,35	15
Vykdoma	0,37	47	0,59	29
IŠ VISO	31,30	1157	40,84	1317

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

Skolos pagal būseną „Nemokumas, bankrotas / restruktūrizacija“

Finansinė priemonė	Skolos dydis 2023-11- 31, mln. Eur.	Skolos dydis 2024- 09-30, mln. Eur	Pokytis, mln. Eur
Apmokėtų sąskaitų paskolos	1,42	2,04	+0,62
Paskolos apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų teikėjams / Paskolos kelionių organizatoriams	0,23	0,23	0
Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19 / Paskolos likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu	9,25	11,11	+1,86
Tiesioginės paskolos „Startuok“	0,1	1,83	+1,73
Tiesioginės COVID-19 paskolos (1 etapas)	1,96	2,36	+0,4
Tiesioginės COVID-19 paskolos (2 etapas)	0	0,53	+0,53
Tiesioginės paskolos nuo karo nukentėjusiems verslo subjektams	0	0,37	+0,37
Tiesioginės paskolos nuo trečiųjų šalių veiksmų nukentėjusiems verslo subjektams	-	0,15	+0,15
IŠ VISO	12,97	18,62	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus skolininkų duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
20 priedas

Nustatyto priimtino finansinės priemonės nuostolingumo vertinimas

Finansinės priemonės pavadinimas	Fondo pavadinimas	Sutartyje nustatytas nuostolingumas	Apskaičiuotas nuostolingumas (proc.) 2024-09-30 duomenimis
Apmokėtų sąskaitų paskolos	INVEGOS fondas	Nenustatytas	18,29
Daugiabučių namų modernizavimo fondas	DNMF	Nenustatytas	0,07
Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19 / Paskolos likvidumui užtikrinti COVID-19 ligos protrūkio laikotarpiu	Žemės ūkio fondas	9 proc.	9,14
Lengvatinės paskolos Rusijos agresijos prieš Ukrainą	Žemės ūkio fondas	9 proc.	1,52
Paskolos apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų teikėjams / Paskolos kelionių organizatoriams	INVEGOS fondas	Nenustatytas	4,01
Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams	INVEGOS fondas	Nenustatytas	7,20
Tiesioginės paskolos „Startuok“	Verslo finansavimo fondas	30 proc.	13,56
Tiesioginės COVID-19 paskolos (1 etapas)	INVEGOS fondas	Nenustatytas	10,16
Tiesioginės COVID-19 paskolos (2 etapas)	INVEGOS fondas	30 proc.	3,54
Tiesioginės paskolos nuo karo nukentėjusiems verslo subjektams	INVEGOS fondas	30 proc.	2,28
Tiesioginės paskolos nuo trečiųjų šalių veiksmų nukentėjusiems verslo subjektams	INVEGOS fondas	Nenustatytas	3,43

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

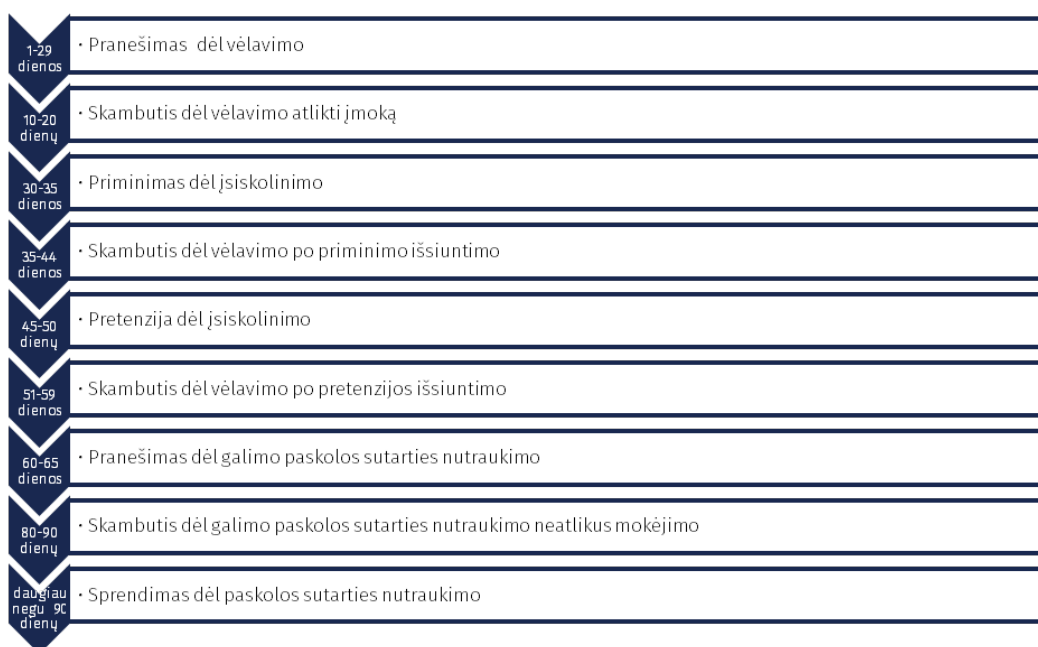

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
21 priedas

Skolų išieškojimo veiksmy 2021–2024 m. vertinimas

ILTE tiesiogines problemines paskolas administruoja 2 etapais: iki paskolos sutarties nutraukimo (kai paskolos gavėjas daugiau kaip 90 kalendorinių dienų nevykdo savo finansinių įsipareigojimų pagal paskolos sutartį (t. y. negrąžina paskolos dalies ir (arba) nesumoka palūkanų) ir po paskolos sutarties nutraukimo¹¹³. Pirmuoju etapu, iki sutarties nutraukimo, skolininkui siunčiami Pranešimas dėl skolos, Priminimas, Pretenzija dėl įsiskolinimo, Pranešimas dėl galimo paskolos sutarties nutraukimo, skambinama, rengiamas Sprendimas dėl paskolos sutarties nutraukimo (14 pav.).

12 pav. Pirmojo etapo skolų išieškojimo procesas

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE Abejotinų ir probleminių paskolų administravimo bei skolų išieškojimo tvarką¹¹⁴

Antruoju etapu galimi nutrauktų paskolos sutarčių tolesnio išieškojimo proceso pasirinkimai:

- ✓ paskolų administravimo perdavimas išorės skolų išieškojimo įmonei (ikiteisminis skolų išieškojimas),
- ✓ nutrauktų paskolos sutarčių administravimas restruktūrizuojant paskolos sutartį (Susitarimas dėl paskolos ir vėluojančių įmokų grąžinimo dalimis ir kt.),
- ✓ pareiškimo / ieškinio padavimas teismui. Teismui išdavus vykdomąjį dokumentą, jis perduodamas antstoliui.

¹¹³ skolų išieškojimo tvarka.

¹¹⁴ Patvirtinta generalinio direktoriaus 2020-12-21 įsakymu Nr. B-228.

11 skolininkų skolų išieškojimo veiksmų vertinimas

Pareiškėjo pavadinimas	Likusi paskolos dalis 2024-09-30, mln. Eur.	Finansinė priemonė	Detali informacija apie skolos išieškojimo eigą	Pastabos
Skolininkas 1	0,68	Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> •2023-09-01 pasibaigė paskolos sutarties grąžinimo terminas; •2024-02-05 perimta reikalavimo teisė iš finansų tarpininko; •2024-02-15 išsiųstas pranešimas dėl kreditoriaus pasikeitimo, informuojant apie esamą įsiskolinimą; •2024-08-06 pateiktas ieškinys teismui dėl skolos priteisimo (iki to laiko buvo bandoma rasti bendrą kompromisą dėl skolos grąžinimo, tačiau nepavyko). <p>Šiuo metu byla nagrinėjama teisme.</p>	Tarp priminimo apie esantį įsiskolinimą ir ieškinio teismui praėjo 173 dienos. Pagal metodiką po 60-65 d. paskolos sutartis turėjo būti nutraukta.
Skolininkas 1	0,25	Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> •2024-02-26 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė; •2024-02-28 išsiųstas pranešimas dėl kreditoriaus pasikeitimo kartu su pranešimu dėl sutarties nutraukimo; •2024-04-04 nutraukta paskolos sutartis; •2024-08-02 pateiktas ieškinys teismui dėl skolos priteisimo (iki to laiko buvo bandoma rasti kompromisą dėl skolos grąžinimo, tačiau nepavyko). <p>Šiuo metu byla nagrinėjama teisme.</p>	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 36 dienos (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30-35 d.). Pastebėjimas – nuo 2024-08-02 byla yra teisme, o pateiktoje informacijoje apie skolininkus nurodyta būseną „Neturi priskirtos būsenos“.
Skolininkas 2	0,68	Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams	<ul style="list-style-type: none"> •2022-06-30 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto; •2022-07-07 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė (dėl bankroto); •2022-07-29 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. <p>Vyksta bankroto procesas.</p>	Atitinka skolos išieškojimo terminus.
Skolininkas 3	0,1	Tiesioginės COVID-19 paskolos (1 etapas)	<ul style="list-style-type: none"> •2021-11-16 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto (klientas nebuvo pasiekęs probleminės paskolos statuso); •2021-12-16 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. •Bankroto procesas baigėsi 2023-05-30. <p>Pagal vidaus tvarkas skola bus nurašyta šių metų gruodžio pabaigoje.</p>	Atitinka skolos išieškojimo terminus. Pasibaigus bankroto procesui, 2023-05-30 įmonė išregistruota, o pateiktoje informacijoje apie skolininkus 2024-09-30 skola dar administruojama.
Skolininkas 4	0,25	Tiesioginės COVID-19 paskolos (2 etapas)	<ul style="list-style-type: none"> •2023-07-31 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2023-11-16 nutraukta paskolos sutartis; •2023-12-04 notarų biurui pateiktas prašymas dėl vykdomojo įrašo išdavimo; •2024-01-25 išimtas vykdomasis įrašas; •2024-01-25 vykdomasis įrašas atiduotas antstoliui; •2024-04-16 įsiteisėjo teismo nutartis dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo; •2024-05-15 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas; •2024-09-18 nutrauktas restruktūrizavimo procesas; •2024-09-27 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo; •2024-10-29 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. <p>Vyksta bankroto procesas.</p>	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 109 dienos (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30-35 d.).
Skolininkas 5	1,37	Tiesioginės paskolos „Startuok“	<ul style="list-style-type: none"> •2023-07-31 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2023-11-16 nutraukta paskolos sutartis; •2023-12-04 notarų biurui pateiktas prašymas dėl vykdomojo įrašo išdavimo; •2024-01-25 išimtas vykdomasis įrašas; 	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 109 dienos (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30-35 d.).

Pareiškėjo pavadinimas	Likusi paskolos dalis 2024-09-30, mln. Eur.	Finansinė priemonė	Detali informacija apie skolos išieškojimo eigą	Pastabos
			<ul style="list-style-type: none"> •2024-01-25 vykdomasis įrašas atiduotas antstoliui; •2024-04-16 įsiteisėjo teismo nutartis dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo; •2024-05-15 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas; •2024-09-18 nutrauktas restruktūrizavimo procesas; •2024-09-27 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo; •2024-10-29 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. 	
Skolininkas 6	0,41	Apmokėtų sąskaitų paskolos	<ul style="list-style-type: none"> •2021-09-02 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo; •2021-11-08 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. 	Atitinka skolos išieškojimo terminus.
Skolininkas 7	0,48	Lengvatinės paskolos Rusijos agresijos prieš Ukrainą laikotarpiu	<ul style="list-style-type: none"> •2023-08-17 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė; •2023-08-21 išsiųstas pranešimas dėl kreditoriaus pasikeitimo, informuojant apie esamą įsiskolinimą; •2024-03-08 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2024-04-11 nutraukta paskolos sutartis; •2024-05-30 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos priteisimo; •2024-12-05 įsiteisėjo preliminarus sprendimas; 	Tarp priminimo apie esantį įsiskolinimą ir pranešimo dėl sutarties nutraukimo praėjo 200 dienų (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.)
Skolininkas 7	0,46	Lengvatinės paskolos nukentėjusiems nuo COVID-19	<ul style="list-style-type: none"> •2023-11-06 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė; •2023-11-15 išsiųstas pranešimas dėl kreditoriaus pasikeitimo, informuojant apie esamą įsiskolinimą; •2024-03-08 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2024-04-11 nutraukta paskolos sutartis; •2024-05-28 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos priteisimo; •2024-12-10 įsiteisėjo preliminarus sprendimas, išimtas vykdomasis raštas; •2024-12-10 vykdomasis raštas perduotas antstolių kontorai priverstiniam vykdymui. 	Tarp priminimo apie esantį įsiskolinimą ir pranešimo dėl sutarties nutraukimo praėjo 114 dienų (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.)
Skolininkas 8	0,38	Paskolos apgyvendinimo ir maitinimo paslaugų teikėjams / Paskolos kelionių organizatoriams	<ul style="list-style-type: none"> •2023-11-06 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė; •2023-11-15 išsiųstas pranešimas dėl kreditoriaus pasikeitimo, informuojant apie esamą įsiskolinimą; •2024-03-08 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2024-04-11 nutraukta paskolos sutartis; •2024-05-28 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos priteisimo; •2024-12-10 įsiteisėjo preliminarus sprendimas, išimtas vykdomasis raštas; •2024-12-10 vykdomasis raštas perduotas antstolių kontorai priverstiniam vykdymui. 	Tarp priminimo apie esantį įsiskolinimą ir pranešimo dėl sutarties nutraukimo praėjo 114 dienų (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.)
Skolininkas 9	0,37	Tiesioginės paskolos nuo karo nukentėjusiems	<ul style="list-style-type: none"> •2023-10-30 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2023-12-10 nutraukta paskolos sutartis; •2024-01-09 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos priteisimo; 	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 41 diena (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.)

Pareiškėjo pavadinimas	Likusi paskolos dalis 2024-09-30, mln. Eur.	Finansinė priemonė	Detali informacija apie skolos išieškojimo eigą	Pastabos
		verslo subjektams	<ul style="list-style-type: none"> •2024-02-02 išimtas vykdomasis raštas; •2024-03-20 vykdomasis raštas pateiktas antstolių kontorai; •2024-07-13 įsiteisėjo teismo nutartis dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo; •2024-08-14 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. Vyksta restruktūrizacijos procesas.	turėjo būti padaryta per 30–35 d.).
Skolininkas 9	0,05	Paskolos labiausiai nuo COVID-19 nukentėjusiems verslams	<ul style="list-style-type: none"> •2024-04-18 iš finansų tarpininko perimta reikalavimo teisė; •2024-05-31 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •Papildomai nustatyta, kad paskolos gavėjas negalėjo gauti paskolos, nes neatitiko aprašo sąlygų, t. y. pateikė klaidingą informaciją dėl apyvartos kritimo. •2024-07-13 įsiteisėjo teismo nutartis dėl restruktūrizavimo bylos iškėlimo; •2024-08-14 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. Vyksta restruktūrizacijos procesas.	Atitinka skolos išieškojimo terminus.
Skolininkas 10	0,008	Daugiabučių namų modernizavimo fondas	<ul style="list-style-type: none"> •2023-11-27 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos priteisimo; •2024-01-24 išimtas vykdomasis raštas; •2024-01-16 vykdomasis raštas pateiktas antstolių kontorai priverstiniam vykdymui. Vykdomas išieškojimas.	Išieškojimo veiksmų įvertinimui trūksta informacijos.
Skolininkas 11	0,02	Tiesioginės COVID-19 paskolos (1 etapas)	<ul style="list-style-type: none"> •2024-01-15 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2024-03-06 nutraukta paskolos sutartis; •2024-04-02 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos išieškojimo; •2024-05-15 išimtas vykdomasis raštas; •2024-05-15 vykdomasis raštas pateiktas antstolių kontorai priverstiniam vykdymui; •2024-06-19 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo; •2024-07-17 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. Vyksta bankroto procesas.	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 51 diena (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.).
Skolininkas 11	0,15	Tiesioginės paskolos nuo trečiųjų šalių veiksmų nukentėjusiems verslo subjektams	<ul style="list-style-type: none"> •2024-01-29 išsiųstas pranešimas dėl sutarties nutraukimo; •2024-03-06 nutraukta paskolos sutartis; •2024-05-09 teismui pateiktas ieškinys dėl skolos išieškojimo; •2024-06-19 įsiteisėjo teismo nutartis dėl bankroto bylos iškėlimo; •2024-07-17 nemokumo administratoriui pateiktas kreditorinis reikalavimas. Vyksta bankroto procesas.	Tarp pranešimo apie sutarties nutraukimą ir nutraukimo praėjo 37 dienos (pagal metodiką tai turėjo būti padaryta per 30–35 d.).

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktus duomenis

Valstybinio audito ataskaitos
„Finansinių priemonių (paskolų,
garantijų, rizikos kapitalo investicijų)
taikymas teikiant valstybės paramą“
22 priedas

Finansų tarpininkų administruojamų probleminių paskolų, iki 2024-09-30 neperduotų UAB ILTE, analizė

Finansų tarpininkas	Finansinė priemonė	Probleminių skolų skaičius	Probleminių skolų suma, tūkst. Eur	Probleminių skolų, atsiradusių prieš 90 k. d., skaičius	Probleminių skolų, atsiradusių prieš 90 k. d., skolų suma, tūkst. Eur	Skolų sumos per metus
Tarpininkas 1	Portfelinės garantijos 3	2	146,6	1	46,1	2024 m. 1 skola 46,10 tūkst. Eur
Tarpininkas 2	Portfelinės garantijos 3	1	149,0	1	149,0	2024 m. 1 skola 149,0 tūkst. Eur
Tarpininkas 3	Avietė	213	2 313,0	112	1179,3	2021 m. 6 skolos 13,3 tūkst. Eur 2022 m. 18 skolų 84,9 tūkst. Eur 2023 m. 53 skolos 520,4 tūkst. Eur 2024 m. 35 skolos 560,7 tūkst. Eur
Tarpininkas 4	Portfelinės garantijos 3	1	342,7	1	342,7	2023 m. 1 skola 342,7 tūkst. Eur
Tarpininkas 5	Avietė	39	652,5	39	652,5	2021 m. 19 skolų 427,6 tūkst. Eur 2022 m. 10 skolų 155,5 tūkst. Eur 2023 m. 10 skolų 69,4 tūkst. Eur
Tarpininkas 6	Avietė	6	56,2	5	50,7	2022 m. 3 skolos 28,6 tūkst. Eur 2023 m. 1 skola 5,6 tūkst. Eur 2024 m. 1 skola 16,5 tūkst. Eur
Tarpininkas 7	Portfelinės garantijos 3	2	533,1	Nėra	Nėra	-
Tarpininkas 8	Portfelinės garantijos 3	4	162,2	4	162,2	2024 m. 4 skolos 162,2 tūkst. Eur
IŠ VISO:		268	4 355,3	163	2 582,5	

Šaltinis – Valstybės kontrolė pagal ILTE pateiktas finansų tarpininkų ketvirčio ataskaitas

